Desenul
coperței:
PETRE
VULCĂNESCU

GEORGE
RICUS

hoțul de paratrăsnete

EDITURA TINERETULUI

I

„Două fără cinci. E tîrziu !“ își spuse Vlad privind cerul.

Gura lui uscată nu rostea nici un cuvînt. Tăcerea se lipise de el ca o muscă plictisitoare. Un val negru de oboseală îl smulse dintr-o completă amorțire. Respira și se mișca greoi. Încă nu-și pierduse răbdarea. Poate și-o va pierde ?! Sigur și-o va pierde. Nu contează cînd !... Mai tîrziu, desigur, știe precis că își va pierde răbdarea și asta era bine !

George, intrînd pe ușa cu arc deasupra, rosti sec :

— Mai poți apuca ultima cursă !

— Ultima ?!

— Mă refer la ultima din săptămîna asta.

— Voi face tot posibilul să n-o pierd, răspunse Vlad absorbit.

— E cea mai nimerită soluție, întări bărbatul proaspăt sosit.

— Nu știu ! îngăimă bolnavul.

George îngustă ochii, devenind curios :

— Ce anume nu știi ?!

— Nu știu dacă e cea mai bună soluție. Dar alta nu văd. S-ar putea să fie...

— Sper, ce-l puțin, întări George amical, că nu vei avea ce regreta. Aici, oricum, timpul e pierdut.

— Și eu cred !

În momentul acela se bucura la gîndul că există legi care ne împiedică să citim gîndurile altora. Da, e nespus de bine așa, că se renunțase ori se respinsese definitiv o astfel de descoperire științifică. Oricum, în clipa asta dureroasă, simțea că nu e bine să afli ce cred oamenii despre tine !

— George, izbucni Vlad, ca în cele mai bune zile, cînd executau antrenamente de catapultări în stratosferă, crezi că acolo or să...

Nu fu în stare să pronunțe cuvîntul.

— Se întîmplă atîtea. Ar trebui să avem curaj, dar mai ales încredere !

În clipa cînd rosti aceste cuvinte i se păru că George are figura destinului, frumoasă ca o reclamă de cinema. Impenetrabilă, tocmai de aceea artificioasă. Trăsăturile lui brune nu transmiteau o urmă cît de mică de îngrijorare.

Și-apoi norii aceștia mustind de ploaie, ce se adunaseră întunecînd cerul, îl enervau. Se simțea tot atît de încurcat și sleit de puteri ca și cum ar fi plecat într-un exil. Într-o altă lume, pe o altă planetă, creată de inteligența omenească. Și așa și era, de fapt. Pleca pe o planetă unde covorul pluriluminos al reclamelor înscrie discret printre motive de flori și vegetație decorativă cuvîntul : vindecare.

— Ți-e rău ?

— Nu, răspunse Vlad. Doar o ușoară slăbiciune.

— Totul se datorește acestei stări anormale în care te afli acuma, dar o să treacă.

Un zîmbet palid flutura pe buzele lui Vlad. Sus de tot, în cer, un stol de păsări fuseseră surprinse de furtună. Se uită la ele cu o duioșie nouă. Oare nu se asemăna și el cu o pasăre prinsă de furtună ? Poate în curînd una din ele o să fie arsă de para unui fulger, și o să cadă bulgăre de căr-

bune la pămînt. Nu. Păsările sînt în stol, el spre Helios a zburat singur.

Se cufundă încet în fotoliul cel mare de lîngă fereastra deschisă. Un vînt rece îi înfioră obrajii. Șopti :

— Îmi pare rău, nu pentru că am fost pînă acolo, ci pentru că nu-mi amintesc !...

Degetele lui tremurară un pic. George strînse buzele. Vuietul de afară deveni copleșitor. Închiseră ferestrele. Încă se mai simțea în jur mirosul proaspăt al vaporilor de ploaie.

— Aș vrea s-o văd pe Eva ! șopti Vlad, într-un tîrziu.

— Îți fac imediat legătura !

E posibil ca Eva să fi fost, în acea clipă, singura ființă care l-ar fi susținut ? Îi era foarte greu să răspundă la această întrebare chiar față de sine. Și, în vreme ce statura de atlet a lui George se îndrepta cu pași elastici spre videofon, Vlad nu putea să-și oprească reacțiile răutăcioase :

„Acest individ va rămîne. Se va bucura primul de experiența ta de pe Helios, pentru care acum plătești !... Și va face carieră, pentru că este calm, în ciuda exuberanței !... Impenetrabil, cu toată explozia lui verbală, din momentele de adîncă prietenie ; destul de inteligent, în ciuda figurii de reclamă ! Urează-i succes și oferă-i un rest de băutură întrebîndu-l : *Ce vei face după* ...

Parcă și vede cum George va lua poza aceea stupidă de viitor moștenitor ; va nega, va nega, va nega și, după lungi dizertații, în care vor fi incluse în mod obligatoriu citate clasice, îl va convinge pe un ton patetic că e mai sănătos decît el. Ori, în cel mai rău caz, se va retrage după un strat protector de tăcere glacială, pe care Vlad o detesta.

Ar fi dorit ca oamenii să rămînă în aceleași relații cu el, ca și cînd nimic nu s-ar fi întîmplat. Însă ei nu țineau seamă de această dorință secretă a sa. O descoperise mirat și stînjenit. Boala îi provoca stări contradictorii.

Îl prețuia pe George pentru intransigența lui în cercetările științifice ale Cosmosului, pentru pasiunea îndreptată asupra tehnicii ; ar fi vrut să-i spună, într-un avînt ce-i topea inima într-o flacără de duioșie și bunătate, cît de mult îl apreciază. Dacă acolo, pe planeta Salve, se va întîmpla contrariul... Nu merită să te întristezi pentru asta ! Nu merită să te desparți astfel.

Minusculul aparat din buzunarul hainei lui George umplu încăperea cu sunete solemne și clare. Cum se aprinsese ? George, verificînd videofonul, apucase să facă sensibilă una din legăturile de radio :

„O, de-aș avea răgaz, dar cruda moarte
E temnicerul care nu așteaptă,
V-aș povesti atunci — dar să lăsăm —
Horațio, eu mor. Tu să trăiești,
Să-mi aperi amintirea și dreptatea
În fața celor ce mă-nvinuiesc."

George tresări stînjenit. Nu putea să curme această coincidență neașteptată între o situație din realitate și una din literatură, fără să o sublinieze și mai mult.

„S-a frînt un suflet nobil.
Noapte bună. Prinț drag,
Cîntînd să te petreacă îngeri."

— E postul 35 al Bucureștiului ! Să-l opresc ? întrebă.

— Da.

Oare ce înseamnă Hamlet în limba daneză ? A, își aminti : „cătun". Se vede clar că nu e un nume de om. Iar constatarea aceasta tardivă și neimportantă fu de ajuns să-l claustreze într-o tăcere morocănoasă.

Eva ! Apare pe ecran, zveltă, elegantă, ca o statuie de bronz. Urmele unei bucurii întrerupte se destramă pe figura ei aerată, pe măsură ce dă cu ochii de cei doi. „Parcă s-ar fi așteptat să zărească pe altcineva ?! se neliniști Vlad. Dar n-am spus că mi-e totuna ?"

Ședea pe scaun, așa cum o surprinsese transmisia, și citea dintr-o carte, la lumina puternică a becurilor de neon, ce sporeau transparența aerului, scoțîndu-i în relief ochii, abia înălțați de pe pagina albă.

Erau ochi calmi, mari ; ochi pe care îi iubise și poate-i mai iubea.

Eva se crispă deodată. Ceilalți, tatăl său, George, profesorii și cosmonauții, toți care au venit în contact cu el au refuzat să-și arate surpriza. Numai Eva nu.

— Ești puțin obosit.

George trecu neglijent între ecran și Vlad, interpunîndu-se imaginii, ca și cum l-ar fi apărat de un adevăr implacabil. Un adevăr pe care-l știau toți.

— Mă bucur că te văd, continuă ea cu o salutare voit sportivă, însă tardivă.

— Și eu ! șopti el, dîndu-și seama că glasul lui sună fals.

Ecranul descoperi luxul temperat din interiorul camerei prietenei sale, aflată tocmai în partea cealaltă a Bucureștiului, la Băneasa, aproape de cosmodrom.

— E o zi urîtă ! completă ea surîzînd, dar în munți s-a anunțat vreme favorabilă excursiilor. N-ai vrea să facem un tur cu aerobuzul ? propuse Eva, ca să-i risipească melancolia.

Era plăcut cu ea. Și astăzi mai simte, viu, mirosul părului ei, umezit de infimele particule ce circulă prin aer, între stîncile mării.

Își amintește începutul prieteniei lor. Ținea ochii închiși și părul ei negru ca smoala flutura pe obraz, peste urechi

și frunte, în vreme ce pe suprafața imensă a cerului scăpărau fulgere. Atunci mîinile lui puternice îi prinseră umerii : „N-ai vrea să plecăm într-un zbor istoric, poate fără întoarcere ?“ Ea îi răspunse blîndă și supusă : „Cum vrei tu !“ În clipa aceea i se păru frumoasă, și se temu o clipă de lucirile prea puternice din ochii ei, ca și cum un înger din frescele bizantine ar fi prins ființă aievea, împrumutînd sufletul unui diavol.

— Dar unde am putea merge ? întrebă interesat, privind fix ecranul.

— Oriunde. Ar fi păcat să pierdem un asemenea prilej, nu găsești ?

Peste cincisprezece minute se afla pe unul din confortabilele fotolii ale aerobuzului roșu ca staniolul inimioarelor de ciocolată. Fusese gustul Evei, gustul extravagant al femeilor brune, ce-și clătesc părul în șampoane policrome, în așa fel, încît capătă acea culoare pe care, cu drept cuvînt, o numeau : „Culoarea sepiei în atac“.

Tot așa de amețitoare viteza, și acum un an tot atît de spulberat în vînt părul negru al Evei, cînd o cunoscuse și dansaseră la „Barul luminilor“, în acompaniamentul unei orchestre de hinduși, aflați în turneu prin țară. Apoi ajunseseră, grație aerobuzului, pe malul mării în furtună, unde își juraseră să plece împreună într-un zbor nemaiîntîlnit. Se gîndeau la moarte omologînd-o cu gloria. Dar erau mai vii decît cei mai vii dintre oameni ! Dragostea frenetică îi dusese cu gîndul la limita sentimentului de beatitudine prin care treceau. O moarte închinată științei, o moarte inventată, din bravadă și dintr-o reminiscență a cutezanței juvenile. Poate în asta rezidă sentimentul că, după îndelungi căutări, s-au găsit doi oameni făcuți unul pentru altul. Doi oameni care aveau să trăiască împreună pînă la sfîrșitul vieții.

Amintiseră de cuvîntul pe care azi nu-l mai puteau pronunța. Pentru că atunci fusese un joc, ceva iluzoriu, un mijloc de a-și jura dragostea, în vreme ce azi era o finalitate. Și era cu atît mai greu cu cît se adresa doar unuia dintre ei.

Un an trecuse. Doar atît, în răstimpul căruia se văzuseră de cel mult treizeci de ori. Poate nici atît. Proiectul de a zbura spre Helios era notat pe o hîrtie oarecare, așezată cuminte într-un dosar de culoarea havanelor. Distanța considerabilă pînă la cealaltă galaxie nu lăsa în suflete o umbră apăsătoare. Dar se întîlniseră totuși atît de puțin ; gîndul de-a zbura acolo, spre Helios, făcuse din el un fanatic. Absorbea cunoștințele cele mai diverse, accepta exercițiile cele mai dificile. Spera să fie el alesul. Să zboare. Iar toate astea pentru că apăruse Eva, de care nu s-ar fi despărțit în veci.

Ascultau toropiți muzica hindușilor, în vreme ce obrazul de piersică al Evei se cufundase în palma lui. O mîngîia tandru ; era aproape beat de fericire că ea începuse să facă parte din ființa lui.

— Îți place ? rosti Eva, mlădiindu-se din locul unde conducea aerobuzul.

Conducea cu siguranța discretă de totdeauna. Ca și anul trecut cînd zburaseră spre Marea Neagră.

— Intrăm într-o suburbie ! anunță Eva, cu glasul ei înfiorat de admirația pajiștilor multicolore ce se desfășurau vertiginos sub ei.

Aterizară într-o lumină difuză, cețoasă. Drumurile cu hîrtoape, tăgașurile, pămîntul nisipos și sterp, și mai ales vîrfurile pinilor le amintea de acea viață liberă, unde cea mai mare fericire este să simți vîntul rece biciuindu-ți fața.

Se aflau sus, pe Muntele Găina. Din depărtări boarea aducea miros de rășină, de cetină tăiată, de ierburi arse, de

mentă și iarmaroc ; se aflau în ziua cînd se ținea vestitul Tîrg de fete de pe Muntele Găina.

Răzbeau ca prin vată țipetele ascuțite ale celor ce se dădeau pe tobogan. Pocneau pistoalele cu răsunet sec la Roata norocului. Copiii purtau baloane multicolore cu poza lui Mickey Mouse. Un prestidigitator oferea trufe scoase dintr-o gămălie de ac. Pretutindeni domnea zgomotul, culorile și mișcarea, capabile să atragă mulțimea ca un magnet de la mari depărtări.

Pe Eva o pasionau moții, cu fețele lor bronzate, cu televizoarele nu mai mari decît o agendă sportivă, vîrîte în buzunarul de sus al hainei. Ofereau vizitatorilor obiecte altădată păstrate cu sfințenie în case. Astăzi utilitatea lor se pierduse.

— Sînt păhărele de țuică cu picior, cioplite în lemn de cireș, domnișoară ! rosti moțul.

Mulțimea îi înghiți spre inima tîrgului. Totul o încînta acum. Roata norocului, toboganul, caii în manej, jonglerii cu flăcări, vasele de lut ars, donițele, care făceau apa de izvor mai gustoasă, ringul de dans al tinerilor, menajeria cu animale sălbatice, deasupra căreia răzbeau aprige pocnete de bici, jocul cu săgeți din baraca galbenă.

Înaintau cu greu prin mulțimea Tîrgului de fete. Cineva îl lovi din greșeală pe Vlad în fluierul piciorului. Durerea îl secă la inimă. Făptașul dispăruse în mulțime.

Ajunseră în preajma ecranelor luminoase, care oglindeau dansuri vechi, rituale.

„Nu înțeleg de ce civilizația a conservat asta !" Vlad ura primitivismul, dar voia să retrăiască senzațiile de acum un an, cînd fuseseră la Tîrgul de fete, imediat după mare... Ideea că și Eva venise aici să refacă un itinerariu pierdut era de-ajuns de supărătoare. De fapt, nu pornise într-acolo ca să-și retrăiască amintirile, ci, mai simplu, să fie veselă, și el să fie tot vesel. „N-ar fi mai bine să ne smulgem unul

de altul, cei de atunci, și să găsim un cuib singuratic, unde să ne pierdem într-o îmbrățișare fără sfîrșit ?"

— Vlad, Vlad ! Eva era cît se poate de fericită. Uite un iepure !

Într-adevăr, un biet animal cafeniu, un iepure de cîmp greșise drumul, croindu-și cărarea în zigzag printre picioarele moților. Flăcăii țipau roșii la față, amuzați ; găseau întîmplarea binevenită ca să se apropie mai mult de umerii fetelor în costume locale, a căror simplitate și strălucire furau vederea.

Aparatele de fotografiat fixau cu cruzime groaza micului animal, mustățile-i zburlite și labele dinainte ce se înălțaseră în sus ca într-un salt vertiginos. Instantaneu, în Vlad se dezlănțui răutatea, o lumină puternică, deformatoare... Se și vedea de-acum, cu o claritate dureroasă, în unul din albumele de familie ale Evei. Ca o providență auzea vocea ei, o voce ingrată, indicînd : *„...Albumul din ultima zi cînd am fost cu Vlad la Tîrgul de fete. Era un pic palid, pleca acolo sus, pe Salve, unde n-am reușit să ajung niciodată... Știam. Evoluția bolii lui mergea cît se poate de prost. Presimțeam că e ultima întîlnire, dar am vrut o veselie potrivită cu decorul sălbatic al Tîrgului de fete. Mă credeți, a fost ceva cu totul natural."*

Vedea deja căpșoarele blonde, roșcate, alburii, ori de „culoarea sepiei în atac", cum se clatină adunînd portretul eroului, dar, mai ales, privind-o cu gelozie ascunsă pe Eva, cea care a fost în preajma lui în aceste ultime clipe.

Ceața cobora amestecîndu-se cu mirosul mititeilor fripți pe grătar.

Tulnicele uuiau chemător. Gogoșile se fierbeau în ulei încins. O tobă răpăia turbată și aparatele surprindeau instantanee din Tîrgul de fete ! Poate chiar ploaia, apropiata ploaie, ale cărei drugi de argint spintecau cerul. Intraseră

într-un vîrtej de lumini și plăceri. Urmă imediat o explozie tunătoare, ca și cum ar fi luat foc un depozit cu trotil.

Peste puțin căpșoarele dispăruseră ca într-un fum. Vlad nu spunea nimic, dar știa că se mințeau reciproc ; el ascunzîndu-și deprimarea și halucinațiile, afundîndu-le cît mai adînc în sine, Eva veghind să fie veselă, să-i spună cuvinte de dragoste ce sunau fals, iar întorsăturile ironice, din pricina veseliei excesive, îi întunecau și mai mult inima.

Mai urmau numai sărutările multe, multe, ce pocnesc sarbede ca niște baloane de săpun, menite să-i arate recunoștința și tandrețea ei eternă, și gata... Un fior de frig îi cutremură șira spinării. Își retrase mîna. Gîndirea zbura înaintea realității cu o viteză bolnăvicioasă.

„Era destul de afectuos !“

La această replică pe care Eva o va rosti, probabil, peste ani, inima i se strînse ca străpunsă cu acul.

Rîse sec. O și vedea cum va bea liniștită cafeaua cu lapte, muind în ea cornul cu grijă, Eva era o mare consumatoare de cafea cu lapte, și cum o apuca dorul de fotografii...

Pe neașteptate brațele ei îi înconjurară umerii. Era cît se poate de dulce și fermecătoare :

— Unde pleci ? Hai să mai dăm o raită, să fotografiem !

— Nu !

Dacă ar fi putut să aibă o ieșire extraordinară.

— Stai așa !... Formidabil ! Am vrut să te prind pe fundalul dansatorilor. Cred că a ieșit teribil !...

— Scoate filmul !

Buzele lui se mișcau în gol. Pentru început Eva nu înțelese. Învîrti aparatul într-alt unghi ca să-și continue activitatea. Nici zîmbetul nu-i dispăruse de pe buze.

— Scoate filmul ! repetă el. Parcă ar fi exprimat o obsesie devenită brusc intolerabilă. Eva scoase filmul încet, concentrîndu-se cît mai mult să lungească în timp această

operație în aparență atît de simplă. Devenise serioasă. Sprîncenele se uneau asimetric la rădăcina nasului fin.

— Scoate-l afară și dă-mi-l ! repetă el poruncitor.

Eva clătină capul cu îndîrjire.

Vlad îi smulse aparatul și derula el însuși filmul cu gesturi nervoase, scoase rola și-o zvîrli în undele spumoase ale cascadei, aflată la doi pași de ei.

— Încîntător ! hohoti ea într-un rîs ce se îmbina cu plînsul, intenționînd în acest fel să-l umilească. Nu reuși. I se părea brutal, neînțelegător, feroce și străin.

— Știi că acolo... cu mine... Gata !... șopti el.

Ce curios ! Atunci cînd zburase pe Helios și bănuia că din clipă în clipă putea să survină moartea, grație distanței incomensurabile, vitezei ultrarapide, a noilor legi extragalactice — era doar primul zbor — nu-l cuprinsese teama de moarte ! Abia acum, cînd ea se joacă cu el prin incertitudine, ideea morții n-o mai poate suporta ! Desigur, e o obsesie ! Teama de moarte nu se manifestă la bărbații așa de tineri ca el, la cei care au terminat atît de curînd școala de cosmonauți galactici. E ceva de neînțeles. Absurd.

— M-am gîndit și la această posibilitate ! spuse Eva sec.

— Te-ai gîndit ! ? Ochii lui injectați scăpărau.

— Ești îngrozitor de nervos ! Neîngăduit.

„Mai bine ar spune că sînt nebun !... Și poate că și sînt ! Paranoicii își imaginează că sînt Copernic ori Galilei.“ Nebun ?!... Înfierbîntarea minții îl făcea să distingă deodată prea multe planuri. Încercase să-și închipuie că teama sa nu este întemeiată, că Eva n-are cum să-l descopere...

Chiar dacă l-ar întreba, nu-i va spune adevărul, n-ar recunoaște că vede o hienă : *„Mi s-a părut că-i un animal ciudat !“* i-ar fi spus sau *„Credeam că-i un brotăcel roșu, de munte !“* Încercă să se înbărbăteze, poate în clipa următoare hiena va pieri, dar în zadar. Animalul aducea cu sine valul negru și înfiorător al morții, de care-i era atît de

teamă, și funebra prezență a nevăzutei, dar așteptatei umbre era suficient să-l tulbure. Culese din părul Evei un fir de păianjen. Se smulse o clipită din neliniște, din direcția acelor ochi fascinanți. E posibil să fi fost acolo în stînga Evei, la picioare ? Cine putea ști ?

Se concentră asupra unui detaliu. De n-ar face nici o mișcare. Asta însă nu putea să dureze mult. Da, acum își dădea seama că se află în stăpînirea acelor ochi dinafară. care-l proiectau în absurd.

Urletul hienei despica atmosfera. Parcă l-ar fi întrebat : „Nu mă privești ? Dacă te uiți în ochii mei poate am să plec, dacă nu, rămîn".

— Lasă-mă în pace !... Lasă-mă !...

Planurile se încurcau ; asocie atingerea Evei cu atingerea hienei. Fugi.

— Vlad ! Vlad !

Îl pierdu prin mulțime. În sfîrșit, Eva reuși să-l ajungă. Plînsul o străbătea acum din creștet pînă în tălpi ca o ploaie fierbinte.

Vlad își simțea brațele paralizate. Hiena tocmai desfășurase un salt colosal deasupra mulțimii și, cu un urlet de nedescris, se cuibări credincioasă la picioarele sale.

Ajunseră la aerobuz. Intrară, închiseră ușile. Muzica tîrgului se cernea difuză. Vlad scoase batista din buzunar și i-o întinse Evei. Voia să-i arate că Eva nu-i decît un copil prost, care pune la inimă toate extravaganțele lui. Încerca să creadă că totul nu fusese decît o idee posibilă.

Era călduț înăuntru și cît se poate de intim. El îi prinse delicat mîna și-i șopti :

— Am doar o singură dorință, să găsești o formulă pentru a convinge ziarele ! Indivizii aceia habar n-au ! Eva, îți spun cu toată sinceritatea, nu se poate pune nici un preț pe ecranele de protecție. Ecranele sonore. Dar ziariștii nu știu și spun că le-am înlăturat cu premeditare, de dragul

unor cercetări ! Îți dai seama cît de absurdă e această acuzație ?

— Care ziare ?! exclamă Eva dînd drumul la motor. Știi bine că doar unul singur a scris ! Și acela în treacăt.

— S-ar putea să-l urmeze altele.

— Dar ei nu știu adevărul ?

— Bineînțeles că da ! Dar nu vor să priceapă ce înseamnă să ajungi în zona galaxiei Helios, lîngă planeta Omega, cînd încep să cînte fermecătoarele unde. N-ai vrea să le asculți, dar ele te impregnează cu dărnicie. Simți cum devii neurastenic, halucinezi. Atenția ți-o îndrepți în altă parte, ca în scenele unui film de groază pe care eviți să le privești. Inima își accelerează pulsul. Oglinda din navă mă reflecta palid, doream să opresc razele acelea fantastice punînd în funcție toate ecranele sonore protectoare de care dispunea nava. Dar nimic. I-am explicat problema academicianului Iordănescu. Se pare că m-a înțeles ! Dar reamintește-i, te rog !...

— Nu-ți mai face griji. Am să-i amintesc.

Sosind acasă, Vlad își făcu geamantanele, se odihni o jumătate de oră, apoi, însoțit de Eva, se îndreptă spre cosmodrom. „Oricum, ultima cursă nu trebuie pierdută !" spusese George încă de după-amiază și avea dreptate. Se bucură în sine că plecarea lui nu semăna cu o fugă. Atîta vreme cît nu putea suferi protocolul, voia să plece fără să afle nimeni.

Într-un colț alb, pustiu, cobora încet pe treptele umede, abia ținîndu-și respirația, un ins. Avea gulerul hainei ridicat și borul pălăriei foarte mare. Străinul se apropie cu precauție și, numai după ce Vlad îi aruncă o privire cercetătoare, îl recunoscu pe tatăl său.

— Tata ! spuse el către Eva.

Inginerul nu contenea să se apropie de ei fantomatic, prinse mîna lui Vlad și a Evei într-ale sale, arătîndu-și în

lumina difuză obrazul uzat. Murmură, îndată după salutul distinct, aruncat totuși ca o bolboroseală :

— Îți amintești, Vlad, îți amintești ?

Vlad știa la ce se referă tatăl său, dar răspunse cu durere, încet :

— Nu.

Bătrînul își plimbă repede vîrful limbii peste buzele uscate.

— S-ar putea să avem vreo surpriză cu ziarele ?...

— În interviul ce l-am acordat totul e limpede, nu-i așa ? Eva va avea grijă de ultimele declarații.

— Limpede ? Hm !... se miră tatăl său. Învingîndu-și peste puțin delicatețea, preciza : Să nu te mire că am venit. N-am putut dormi noaptea trecută. Ție ți se pare limpede, ținu inginerul să-și sublinieze îngrijorarea. Dar mai cu seamă problema asta e o chestiune de interpretare ! Așa cred !

— N-am putut recunoaște c-am înlăturat ecranele protectoare ! reluă Vlad cu un calm ce contrasta evident cu starea de teamă de mai înainte. Le-am spus că nu sînt eficace. Atît !

— N-ar fi fost mai nimerit să găsești o altă soluție ? O explicație chiar ?

Tînărul răspunse răspicat :

— Adevărul e unul singur ! Imposibil să-l schimbi !

— Bine, dragul meu, conchise tatăl, îndoielile vin tocmai de la constructorii de ecrane protectoare de ultim tip !

— Bine, interveni Eva pe neașteptate, dar ei au pus totul pe seama distanței...

Sosise momentul despărțirii. Vlad flutură mîna. Intră în culoarul alb luminat „a giorno". Pași sprinten pe treptele rulante și, înainte de-a se pierde în larma propriu-zisă a cosmodromului, ridică încă o dată pălăria, salutînd vesel.

II

Racheta cu pereții albi, lumina liniștitoare, indirectă, mobila sumară, dar colorată cît se poate de plăcut, îți făceau impresia că te transportă spre un colț de rai.

Impresia nu era departe de adevăr, dacă ne închipuim că racheta zbura spre planeta Salve.

Într-un cuvînt, nava pregătită pentru o distanță scurtă nu prezenta grădini, cinematografe, piscine și teatre, aparatul rachetelor de lungă distanță. Era ceea ce în limbaj modern se numește și se va numi o „cursă".

Stewardesa, o tînără foarte drăguță, cu pomeții proeminenți și un oval al feței delicat, aruncă încă de la început priviri mirate spre Vlad. În mintea ei micuță — nu se știe de ce, Vlad și-o închipui necoaptă — începuse probabil să facă o apropiere între imaginea astronautului, difuzată cu atîta fervoare prin jurnalele de actualități, și apariția lui. Ar fi fost neplăcut să-l recunoască. Planul de-a pleca incognito ar fi fost compromis.

Stewardesa schiță un zîmbet, chiar gestul amabil (dar atît de periculos pentru el, în clipa aceea) de a-i ieși în întîmpinare. Zărind, probabil, privirile lui, absent aruncate prin hubloul rachetei, renunță, aplecîndu-și obrazul spre un micuț cu părul cîrlionțat, căruia îi oferi o portocală.

Prin hublourile circulare pămîntul se micșora fantastic de iute, pierind într-o aureolă ispititoare. Rămîneau acolo, departe, mistuindu-se cu repeziciune în noaptea cosmică, marea, înălțimile munților Carpați, dumnezeiasca bucurie a cercetărilor, George, tatăl său și Eva cu care, probabil, n-avea să se mai întîlnească niciodată.

Se topeau mii și mii de lucruri, unele foarte importante, altele mărunte, care pînă astăzi își avuseseră rostul lor. Vocile limpezi ale prietenilor... sunetul ploii... Se simțea scuturat de vînt, de apă, și totul nu era decît o redresare a apa-

ratului spre o direcție bine cunoscută. Acolo, printre munții de pe Pămînt ar fi vrut să stea, ori pe malul mării, la Mamaia, ori sub răpăitul unei ploi putrede de toamnă, care să-l ude pînă la piele.

Cînd întoarse privirile, licărul de nostalgie îi pierise, lăsînd loc unui zîmbet larg. Nu-i venea să-și creadă ochilor.

— George ?! exclamă bucuros întinzînd mîna.

— Te uiți de parcă ai vedea propria mea fantomă ! rîse George. Eva n-a putut-o face ! O fi avut motive personale destul de întemeiate ce se referă în ultimă instanță la tine, la egoismul tău.

Vlad ridică palmele în sus, așa cum făcea întotdeauna cînd se ivea o nedreptate în viața lui, ori era acuzat fără temei :

— Plecarea știi bine că tu ai aranjat-o ! Și cu clinica de pe Salve, și cu doctorii. Ba, am observat, ai avut și inițiative personale, anunțînd de bună voie pe tata !

Hiena apăru în hublou. O rază de lumină dinăuntrul rachetei îi cădea pe fruntea zburlită, punîndu-i în evidență și mai bine ochii înfiorători. Animalul plutea în Cosmos, alături de navă, și, din cînd în cînd, se vedea clar că pîndea momentul propice să desfășoare un salt acrobatic.

Voi să închidă ochii. Dar nu putu. I s-ar fi părut o lașitate față de fiară, ca și cînd hiena ar fi avut demnitate omenească. A rămas nemișcat, fără să spună un cuvînt. Deodată un geamăt slab, un geamăt de groază răsună dincolo de hublou. George se uită fix la Vlad.

Teama crescu.

— Vlad ! Unde te uiți ?

— Uite, arătă el în noaptea cosmică. Văd urmele unei comete arzînd !

— Ți s-a părut, rîse George.

Minţise. Iliena se topi ca un fum. Folosea aceste subterfugii ca să nu-l creadă ceilalţi nebun ! Dar, oare, cu aceste viziuni nu era alienat de-a binelea ?

Îşi scoase pantofii, degajat, şi-i aruncă pe covor, se trînti în pat şi adormi un somn sănătos, fără vise. Un somn de rachetă. Toată lumea cunoştea şi aprecia somnul de rachetă. E drept că, în vis, a simţit pe obrazul stîng căzîndu-i o umbră ceva mai intensă decît celelalte. A bănuit că-i umbra stewardesei, venită să-l cerceteze îndeaproape, dar puţin îi mai păsa acum ! Zbura spre Salve şi se bucura din plin de o pace deplină.

*

* *

A doua zi dimineaţă soarele strălucea deasupra unor cîmpii atît de întinse, încît parcă nu puteai să-ţi opreşti privirea. Iată balustradele verzi ale cosmodromului cunoscute din ilustratele reprezentînd imagini de pe Salve. Vederea părea nemărginită, dincolo de aceste balustrade, cu drumuri albe, pajişti joase. Clădirile, cocoţate cochet pe coloane transparente, lăsau loc în jur spaţiului verde. Totul părea scăldat într-o atmosferă azurie. Un polen galben plutea în aer ca materializarea unui sentiment de înălţare.

Vipetele prelungi ale pescăruşilor îi scoaseră pe cei doi prieteni din dulcea toropeală. Rotirile agitate ale păsărilor indicau prezenţa mării, cu farurile ei imense, acum estompate de umbre fulguite.

Cele două siluete şi lumea care cobora din rachetă o porniră spre destinaţie, prin aerul care era mult mai proaspăt şi mai binefăcător decît cel de pe Pămînt, după ploaie. Fiecare se simţea cuprins de euforie. De fapt, nu era decît influenţa noului mediu, a neobişnuitului climat marin.

— Salve ? intonă Vlad din mers.

— „Fii sănătos", „te salut", „bună ziua" și „adio" ! tălmăci George toate înțelesurile acestui cuvînt. Le știu din prospect, adăugă.

„Îndrăzniseră să scrie chiar «adio» în prospect ? reflectă Vlad. E un secol care nu se teme de moarte. O afișează în prospect, camuflînd-o sub etimologia unui cuvînt latinesc. Cinstit, nu !" De altfel, de ce ar fi de mirare cînd, spitalele fiind desființate, omenirea crease un loc unde se putea suferi și chiar muri la nevoie. Practic. Bolnavii, convalescenții și muribunzii de pe toate planetele veneau pe Salve, grație punctelor sanitare de expediere create pe fiecare planetă. Igienic și rapid.

Păşiră pe niște scări ale căror trepte fuseseră măcinate de valurile mării. Auziră o galopare surdă la marginea unui castel de o zveltețe arhitectonică neașteptată și, curînd, un mînz negru, plin de soare și spume albe, se ivi gonind pe faleza plină de alge, cu coama pieptănată de întretăiata și jilava briză.

— E un semn bun ! rosti George în glumă, uitîndu-se la mînz cu duioșie și-l bătu scurt pe crupa asudată. Vlad surîse stins. Iubea și el în clipa aceea mînzul. Voia să-l atingă ușor și să-i îmbrățișeze, delicat, grumazul.

III

Transpirase după baie. Transpirase abundent. Broboane de sudoare, ca roua de pe iarbă, cînd răcoarea nopții e risipită de soare, țîșneau una după alta, mari, concave, grele. Căută cu ochii la ferestre, la fotoliile goale din jur, la colțurile armonios decorate ale camerei de hotel unde trăseseră. Prosopul mare, vernil, își tîra ciucurii pe înaltele fire ale covorului decorator.

Bătăile inimii i se înteţeau. Se străduia să-şi înfrîngă acea tăcere a spiritului ce cheamă după sine viziunea. Nu apăruse. Asta nu-l neliniştea. Inegalităţile ei o ridicaseră în ochii lui la rangul unei fiinţe capricioase. Putea să lipsească o oră, o zi ori chiar mai multe ca apoi să-şi facă apariţia brusc, în mijlocul unei discuţii sau a unei adunări. Observase ceva interesant pînă în prezent, că ea îl ocoleşte cînd e singur... Îi încearcă astfel voinţa, tăria şi răbdarea?

— Salut, cuceritorul Heliosului!

Gol pînă în brîu, cu muşchii tari, armonizaţi de gimnastică, Vlad arăta destul de bine, în ochii exuberantului George.

— Observi ceva?

George tăcea surprins.

— Spune, observi? insistă celălalt.

— Eşti bronzat! Atîta tot. Şi mai slăbeşte-mă cu această idioată autoadmiraţie!

— Un nou Narcis al Heliosului?! Hm! Dar, George, n-am stat nici o clipă la soare! Pielea se întunecă de la sine. A căpătat o uşoară nuanţă de fumuriu.

— Fiind blond, recunoaşte că se armonizează de minune cu tine!

Peste puţin, ajunseră la vizita medicală.

Era o oră destul de matinală. Ceaţa densă a cheiurilor nu se risipise încă pe faleza îngustă, înţesată de scoici. Ieşit proaspăt din garda de noapte, savantul spaniol Juan Soledo şedea în fotoliu cu picioarele răstignite: somnola.

Semitransparentele — lustre moderne îngropate în perete — pulsau luminiţe candide şi atît de calme, încît ajungeau simple raze hieratice prin colţuri.

De-a lungul peretelui central atîrna o coloană neagră, ascuţită la vîrf, cu un glob oscilant, rotitor. „Un ceas!" gîndi Vlad, fără să-şi poată lua ochii de la gigantica pen-

dulă balansată ușor în pîntecul lăcuit al coloanei strălucitoare.

Somnul îl biruise pe savant. Adormise așa cum ar fi stat de vorbă cu cineva din fotoliul alăturat. Odihna îi era vegheată de limbile imense ale pendulei suflate în aur. Deodată pleoapele lungi tresăriră. Se zbătură spasmodic. Vlad și George tresăriră ca și cum ar fi fost recunoscuți.

— Bună ziua ! spuse Juan Soleado familiar, după ce îi invită să stea jos. Mă scuzați, ieșisem tocmai din schimb cînd am primit telefonul colegului meu, David Jones, prin care mă anunța de sosirea dumneavoastră ! Mă bucur c-ați avut încredere în planeta noastră !

Vlad schiță un zîmbet contradictoriu. O mai fi și altă planetă ce promite vindecarea ? !

Juan replică rapid :

— Se află aici și asistentul român Titus Juvanca și...

— Nu vă faceți griji, interveni George pentru a șterge impolitețea involuntară a lui Vlad. Vom rămîne cu multă încredere în cadrul clinicii dumneavoastră.

Juan Soleado se uită o clipă plin de simpatie la pacient, ca și cum ar fi vrut să-i citească cu exactitate barometrul său moral și spuse :

— Cam sceptic, nu-i așa ? ! Aci nu ucidem pe nimeni ! Zîmbea cu mult farmec personal. Era, desigur, dispus să zîmbească la nesfîrșit ca să-și liniștească pacienții. Îi intui destul de exact starea sufletească : Trebuie să-mi arăți mai multă încredere ! Ai auzit de învierea lui Las ?...

Buzele albe ale lui Vlad se desprinseră neutru, fără să articuleze un răspuns.

Poate că savantul se gîndea în acel moment la pacienții din clinica sa, care, oricît de grav ar fi fost atinși de vreo boală, niciodată nu izbuteau să afecteze indiferența. Dragostea de viața izbăvitoare era singurul remediu moral, un punct de sprijin pentru el.

Impresia apăsătoare pe care Vlad o lăsa era sporită acum de priveliștea din fereastră, ce se revărsa tumultuos în sufletele lor. Natura luxuriantă năpădea totul cu o neasemuită vigoare și tristețe. Lumina lucea galbenă pe pereții vilelor, grea și fierbinte, încadrînd chiparoșii ca un inevitabil semn de doliu...

— Atenție ! comandă energic savantul Juan, aflat acum sub o cupolă de sticlă.

Un țîrîit prelung înfioră invizibilele aparate îngropate în pereți. Se ivi o luminiscență cenușie. „Mda ! își spuse Vlad, de n-ar apărea... Ochii hienei... Ochii ce cresc simțitor din neant...“

Sta gol în mijlocul cabinetului.

— Ai un trup perfect, ca o sculptură din epoca lui Pericle ! De ce ai lăsat să treacă atîtea zile pînă să te decizi să vii ? ! S-ar putea să ne dai foarte mult de furcă ! Întinde-te ! porunci în cele din urmă Juan.

Auzea în depărtare pași, tîrșirea papucilor de pîslă ai bolnavilor dincolo pe vastul culoar. Un strat violet de radiații îl învălui protector. Parcă ar fi fost într-un studio de filme, unde se cer efecte de lumină speciale, ori în atelierul unui sculptor evazionist. Stătea plantat pe un disc de plastic a cărui rotație lentă într-o parte și în alta îi dădea un rău de mare. Urmă un vuiet sec ca o rostogolire într-un abis iluzoriu.

Juan, în cabina albă, el însuși îmbrăcat în alb, sub cupola de sticlă conducea cu siguranță cercetările.

Se scurseră cîteva secunde. Pielea lui Vlad devenise un cîmp magnetic. Atingerea celor din urmă radiații cu intensitate schimbată îi dădeau o senzație din cale-afară de lipicioasă. Ceva respingător. Înălță puțin capul cu groaza de a se desprinde de această... reptilă.

— Vă rog, stați perfect întins !

Gîfîia. Privirea arăta țepoasă și înstrăinată. Se străduia să rămînă nemișcat. Cît ? O secundă, două ? Clipele erau lungi. Discul se rotea la dreapta și la stînga, la stînga și la dreapta, sub aparatul de luat imagini. Credea că inima, a cărei accelerație îl amețea, avea în cele din urmă să explodeze sub presiunea extraordinară. Dar sunetul ei nu putea fi auzit dincolo de cupola de sticlă.

— R. I. !

Scurtă comandă în microfon.

— R.I. !

De ce nu vor să-l cruțe ?

— R.I. !

Îl durea capul și-i vîjîiau urechile. Ce însemnează : „R.I. ? ! Respinge radiațiile Ighi ? În limba greacă „ighi" înseamnă viață. Era destul de grav !" reflectă în liniște.

Și radiația crește fără încetare. E întors mai repede, cu mai multă vehemență. Tușește. Radiația crește în răspăr. Vor observa cît de rău i-e și-or să înceteze. În cupolă se afla acum un tînăr înalt, necunoscut. Ba da ! Îl cunoaște, e Titus Juvanca, i-a fost prezentat ! Vlad gemu ; își petrecu mîinile pe sub curelele abia vizibile ce-l țintuiau de masa de plastic, cu scopul să coboare repede și, odată scăpat, avea de gînd să ia prima cursă spre Pămînt, să părăsească o data și pentru totdeauna cuibul acesta plicticos : clinica. Să fugă. Radiația creștea fără încetare ; să strige. Cum nu-i venise ideea aceasta atît de simplă ? Apoi își dădu seama imediat de ce o ocolise. În strădania de a mișca buzele, nici un sunet, oricît de firav, nu făcea să vibreze atmosfera înăbușitoare.

— R.I. !

Iarăși ? N-a auzit niciodată ca un bolnav să respingă razele Ighi !

Trebuie să-i mărturisească medicului nebunia. E vorba doar de medicină ! De ce s-ar sfii ? Să-i spună, să-l ajute.

Dacă avea procedee noi prin care-i detectau subconștientul, nu reieșea că le ascunsese adevărul.

Lumină. Violentă și crudă lumină. Închise pleoapele. Răul și durerile din piept dispar, rămîne doar senzația ingrată că oasele, mușchii, creierul îi sfîrîie, ca după un foc, cînd se toarnă apă pe cărbuni încinși.

— N-am putut vorbi de loc !

— Am uitat să te previn ! Aceste radiații studiază toate amănuntele corpului uman !

— Sper că e ultima oară...

Spaniolul zîmbi. Trecură împreună în cabinet. În holul larg, Vlad fu lăsat să se îmbrace.

— Ce simți ? îl mai întrebă Juan.

— O slăbiciune ! O mare și nesfîrșită slăbiciune ! Am senzația că mă sfîrșesc !

— Obsesii ai ?...

Vlad păli :

— Hiena !... Văd mereu hiena...

Juan clătină din capul sur :

— O hienă ? ! De ce ? Ai călătorit prin Africa ? Iubești animalele exotice ? Ai vrea să vezi tigrii, jaguarii, cașaloții ?

— Nu ! Îmi lipsește nu numai gustul, dar și curiozitatea de a vedea asemenea animale ! Poate de aceea sînt pedepsit ! În ultima vreme n-am prea fost onorat de prezența ei ! Pe de o parte mă bucur. O astfel de vacanță înseamnează poate o îndepărtare a bolii. Amintindu-mi de ea însă, mi-e groază să nu apară ! E și asta una din cele mai trăsnite idei fixe, de care mi-a fost dat să aud ! Dar ceea ce mi se pare curios este că, trăind-o, mi se pare cît se poate de firească ! Ce spuneți ? !

— Ai putea să mi-o descrii ?

Vlad trase aer în piept, se uită neajutorat în jur :

— Ochii mai ales... Sînt obsedanți !... Am mereu în nări duhoarea de sălbăticiune. Dinții albi, ascuțiți, ca niște

pumnale, îi simt înfipți în pulpa piciorului drept. Și totuși știu, sînt conștient că asta nu se întîmplă în realitate, aici e contradicția !

— O să întrerupi orice legătură cu ea ! spuse Juan și adăugă : Te asigur !

Rîseră.

— Ați observat, cred, că mi se înnegrește pielea ? De ce oare ? Credeți că e normal ?

Juan privi intens peisajul din fereastră. Părea destul de stingherit, pentru prima oară în după-amiaza aceea. Rosti :

— Nu ! Dar nu știu încă să vă explic de ce !

Și, într-adevăr, nu știa.

IV

Intrînd în cabinet, savantul îl găsi pe Vlad așteptînd. Magnolia înflorise. Era albă, cărnoasă, cu miros pătrunzător. Vlad o mîngîie cu vîrful degetelor.

— Aș dori să știu ! exclamă Juan de cum intră. Își aprinse o țigară și-i oferi una lui Vlad. Acesta refuză net, întrebînd :

— Ce anume ?

— Ce-a fost acolo, pe Helios.

Vlad tăcu. Apoi, ușor iritat, șopti :

— Nu-mi amintesc.

Deși cunoștea replica, Juan părea totuși nemulțumit.

— N-am cum să-mi amintesc. Am spus asta și medicilor de pe Pămînt, la centrul de triere a bolnavilor, cînd am primit recomandarea pentru această clinică ! Pentru planeta Salve !

Juan reflectă că ar fi trebuit să-l lase să doarmă mai bine noaptea trecută. Datele contradictorii se îngrămădiseră atît în fișele medicale cît și în memoria roboților electro-

nici. Erau al naibii de încurcate și el avea datoria să le descurce, dacă voia să-i salveze viața.

— Cred că am adormit ! continuă Vlad.

— Sigur ? menționă Juan.

— Precis n-aș putea spune ! Pînă aproape de Helios am stat tot timpul treaz. Nerăbdarea și surescitarea ajunseseră la culme. Voiam să văd, să aflu. Era altă lume, alte legi. Îmi plăcea ! Doream foarte mult să fiu treaz, cu ochii mari, cît mai deschiși. Apoi a venit somnul.

În glasul astronautului vibră o umbră de tristețe plictisită.

— Și sirenele ?

Juan citise fișele cu care pacientul sosise de pe Pămînt și era pus la curent cu simptoamele evidente ale bolii.

— Nu erau sirene ! rîse Vlad. Orice îi amintea de razele cîntătoare îl dispunea. Cred mai de grabă că erau niște unde care au capacitatea de a cînta ! Pare ridicol. Un soi de raze producătoare de muzică. O altă nebunie ? ! În sfîrșit, cînd am ajuns în raza planetei Omega, din celalată Galaxie, norii... Nu, nu-i asta !... Fruntea lui Vlad se încrețea într-un efort extraordinar de aducere-aminte. Fața palidă, cenușie ca o umbră, se acoperi de crețuri și mărunte broboane de sudoare. Apoi, continuă el cu glas stins, am apăsat pe butoanele pentru alimentație. Fripturile calde, rumenite la infraroșii. Mi-amintesc. Atunci... Ah, nu ! iarăși păru că sufletul său se întunecă, o creștere a șovăielii îi lumina și-i întuneca alternativ fața. Ochii mari îi ardeau.

— Atunci... îl încuraja Juan.

— Nu-i asta ! respinse Vlad cu o încetineală intenționată. Degetele sale plutiră în aer caraghios ; era ca și cum s-ar fi așteptat ca dansul lor surprinzător și pentru el să poată dezlănțui resursele ascunse ale memoriei. N-o făcură. Peste puțin reluă : Cînd am ajuns în raza planetei Omega, din cealaltă galaxie, deodată mi-am dat seama că aparatele mă părăsiseră. Pluteam ca pe o mare necunoscută, fără busolă

și fără un punct de reper în afara simțurilor mele atît de imperfecte.

„Asta mai seamănă a mărturisire", gîndi Juan. Pe marea calmă, salveană, ce se zărea din fereastră, își lua zborul un hidroaerobuz de culoarea alunei coapte. „Să te vezi deodată într-o lume necunoscută..."

— Mi-am pierdut cunoștința, ori am adormit, înainte de a putea să-mi dau seama de prea multe lucruri. E neplăcut, nu ?

— Înainte sau după razele cîntătoare ți-ai pierdut cunoștința ?

— După.

— Pot nota asta în fișă ?

— Da. Se vede că de aceea nu-mi amintesc ce-am văzut acolo, nici dacă am asolizat ! Pe trăsăturile concentrate ale tînărului se oglindea tristețea. Dar am beneficiat de o șansă ! adăugă bine dispus. M-a salvat un înger. Un înger ! M-a readus pe vechea Terra.

Pe Juan, bucuros că briza mării îi mîngîie mîinile descoperite, din nou îl ameți mireasma de magnolie. Asculta cu sentimentul unei descoperiri nedescifrate. Niciodată nu avusese pacient un astronaut care să fi parcurs o distanță atît de fabuloasă.

— Îngerul meu păzitor, îngerul tuturor cosmonauților din Galaxie, de data asta a funcționat și în afara tuturor influențelor. Pilotul automat ! Ar trebui să i se înalțe un monument. El m-a readus pe Pămînt în condițiile în care eu nu eram în stare să mișc un deget. Înduioșător. Melodramatic. O mașină inertă să aibă mai mult sentiment decît o ființă umană. Bineînțeles că aci nu e vorba de sentimente în sensul curent al cuvîntului, dar, oricum, o performanță s-a înregistrat !... Și încă o performanță extraordinară, întrucît depășisem galaxia. Aproape de Helios, cînd s-au deconectat aparatele, datorită faptului că intram, pro-

balul, într-o altă lume, cu alte legi specifice, electromagnetice și chimice, am fost martorul unui fenomen încă necunoscut. Cum vă spuneam, niște raze au pornit să cînte. Asta mi-a amintit de armoniul electronic la care cîntam arpegii, game și improvizam copilărește melodii. Străpungeau cu ușurința ecranele de protecție, despre a căror eficacitate s-a făcut caz într-un ziar! Chiar mi s-a reproșat în coloanele acelui cotidian c-am înlăturat ecranele ca să le aud mai bine! Fascinat, chipurile, de mirifica lor melodie! La mijloc a fost, desigur, o doză destul de mare de exagerare!

Juan își desprinse mîinile păroase de la piept și-l privi cu înțelegere:

— Acum Pămîntul e departe! spuse el. Trebuie să facem totul ca să fie bine, nu numai pentru alții, care abia așteaptă să zboare spre Helios, ci și pentru dumneata! Pe mîine!

V

Noaptea aceea, ca și în multe altele, Vlad dormi prost. Îl visă pe Iuri Gagarin. Se vede că boala lui evolua între întunecarea pielii, apariția în timpul zilei a viziunii cu hiena, iar noaptea, prin coșmare. În vis, Iuri Gagarin îi spuse:

— Vlad Radu, de ce bei apă?

— Pentru că e rece, Iuri Gagarin!

— Dar știi tu ce e apa? întrebă primul cosmonaut.

— Unirea a două molecule de hidrogen cu una de oxigen, dacă nu vă e cu supărare! răspunse primul om care a depășit galaxia.

— Prost! Ar trebui să rămîi corigent, Vlad Radu! Apa este unul din cele trei elemente fundamentale ale lumii descoperite de mintea omenească, pe lîngă foc și pămînt.

— Exact ! Chiar asta spuneam şi eu.
— Nu spuneai asta, Vlad ! îl ţintui Gagarin.
— Ba da, pot să şi jur !
— Juri strîmb.
— Vorbeam de apă, foc şi de pămînt. Nu ?

Iuri Gagarin îl privea nemulţumit şi surîdea, încurajîndu-l ca un sever examinator. Dar, peste puţin, din rachete albastre, albe, roşii, portocalii, verzi, negre, cafenii, coborîră în ploaie toţi cosmonauţii lumii intraţi în istorie : Iuri Gagarin, Carpenter, Glen, Titov, Tereşkova şi alţii.

Îl salutau, îi strîngeau mîinile şi-l strigau pe nume : „Vlad Radu, ce mai faci ?" „Cum o mai duci, dragă Vlad Radu ?" Era atît de plăcut, reconfortant !

„Cred că ne primeşti ca oaspeţi ?" întrebau ei. „Poftiţi, vă rog". Odaia de dormit se umplu pînă la refuz de toţi cosmonauţii. Mulţi, neîncăpînd, şedeau la fereastră, pe o pardoseală de raze şi priveau înăuntru curioşi. Ce puteau să vadă, decît un om bolnav ?

Noaptea era liniştită. Departe se auzea ca prin vată zumzăitul rachetelor la aterizare. Aşternutul parcă luase foc. În jurul urechilor se scurgea un firicel subţire şi molatic de transpiraţie, care îl gîdila îngrozitor. Crezuse, mai întîi, că starea aceasta de chin se datora plimbării intense prin soare. Se aştepta la o sumedenie de surprize, de pildă să se vadă coborînd pe Helios. Vălul de ameţeală îl purta nu spre zborul, care-i adusese celebritatea şi boala, ci se trezi circulînd printr-o materie densă, spumoasă, ca unduirea transparentă a unei mări luminate de o mie de sori. Nu existau surprize. Lumina fierbinte, acumulată în timpul zilei, erupea în această mare încremenită ca o explozie de culori. Sîngele, devenind din ce în ce mai fluid, circula prin palme în întreaga mare. Culoarea mării devenise roşie. Roşul intra în ochi, ardea cu incandescenţa focurilor bengale, zgîria pielea picioarelor, creînd în cap un vid ameţi-

nor. Vidul iriza în mii de senzaţii concrete, luneca din vîrful urechilor pînă la degetele picioarelor, în subţiri ace de gheaţă, de cîte ori ţipari albaştri îi atingeau pielea cu solzii lor gelatinoşi. Simţea în umeri toată greutatea mării de deasupra capului său, toată căldura acelui roşu incandescent, şi se trezi între cearşafurile încinse ca o văpaie, năclăit de sudoare. Pacea nopţii contrasta cu grăbitele bătăi ale inimii. Trebuia să respire. După un vis groaznic e bine să sari din pat, să te plimbi prin cameră şi să iei o gură de apă. Răcoarea risipeşte senzaţiile din timpul somnului. Mişcarea odihneşte, dă putinţa să vezi fantasticul situaţiilor onirice. Tragedia începea din faptul că-şi dădea seama, cu o claritate uluitoare, că zvîrlirea cearşafurilor fusese doar o iluzie ; totul se petrecuse în vis şi numai în visul devenit acum coşmar. Coşmarul continua pe aceleaşi coordonate nedorite. Valuri lungi şi calme ţîşneau acum din marea agitată.

La zenit, pe fundalul întesat de stele, crescu vertiginos, goală şi neagră, rotunjimea mişcătoare a urangutanului. Urangutanul carnivor. Obez din pricina excesului de carne omenească. Animalul înota cu mişcări leneşe, uriaşe, prin spaţiul transparent. Marea-i luneca pe sînii fumurii, pe coapse, schimbînd nuanţele din roşu în cafeniu. Măruntele valuri căutau spre discul albastru al soarelui. O dantelă de spumă juca în jurul gurii flămînde. Animalul nu se temea de nimic. Înota cu plăcere pe spate şi pe burtă, rîgîia frenetic, apărea şi dispărea pe imensa întindere cafenie cu mişcări vădit dirijate spre Vlad...

De sub prag, prin mica deschizătură a uşii, urangutanul adulmeca. Vlad îşi strînse genunchii la piept. Vîrî pumnii în gură, să nu ţipe. Timpul juca. Şi spaţiul părea pus într-o mişcare translatorie. Vlad se rupse de el, de orice iniţiativă şi senzaţie veche. Era prada bestiei carnivore.

Sări din pat într-un ocean de vată. Şi vaietele urangutanului de sub uşă răzbeau înăbuşit, ca printr-o surdină de trompetă. Nu mai exista nesiguranţă. Urangutanul era acolo. Străbătuse marea ca să-şi înfigă dinţii şi ghearele în carnea lui dulce de om. Instincte vechi se trezeau în bestie. Mirosul pradei o excita.

— Vlad ! striga vocea tristă a cosmonautului Glen reapărînd. Oare nu-i destul o noapte ?

— Şi o clipă e mult ! răspunse din ce în ce mai calm Vlad... Pentru asta !...

— O clipă ! se strîmba cosmonautul Glen. E un ocean de timp. Şi o fracţiune de secundă e prea mare pentru moarte. În ea îţi vezi... Dar glasul se pierdea şi Vlad abia de mai avu timp să remarce :

— Copilăria şi durerile.

Glen tăcu obosit, ca să reia :

— Dar, Vlad, ştii tu ce pierzi prin moarte ?

— Nu-mi aduc aminte.

— Vezi, asta-i trist !

— Poate.

Jos, în parc, fluiera un om. Ar fi putut să-l cheme. Dar n-avea glas pentru fiinţele reale. Gîtul i se uscase. Piciorul îl înţepa scurt şi tăios, ca şi cum s-ar fi rupt în două. Îşi muşca pumnii şi se lovea frenetic, cu o violentă satisfacţie, cu capul de pereţi. Izbucnise în el nevoia unei reacţii. Dorinţa instinctivă de a nu simţi clipa aceea de început... Fluieratul încetă. Lacrimi de gheaţă ţîşneau torente pe obraji. Şi gemetele de dincolo se stinseră. Din porii mari, deschişi, erupse pe tot corpul o sudoare rece, albastră. Independenta de el, substanţa ţîşnea în afară, într-un imens flux marin. Mîini dezarticulate din încheieturi, mîini de cîrpă se agitau sfîrtecînd spasmodic ceva, un inamic imaginar. Lovea în propria lui sudoare albastră.

— Cîţi ani ai ? întreba vocea sudorii albastre.

— Treizeci şi cinci, răspunse Vlad.
— Minţi ! Dacă nu minţeai, te salvam.
— Am douăzeci şi şapte ! imploră Vlad sugrumat.
— Acum spui adevărul ?
— Da.
— Prea tîrziu, trebuie să mori.

Închise ochii. Aştepta sfîrşitul şi se mira. Sfîrşitul nu avea nici o culoare. Trecu timp. Pierdu răbdarea. Deschise ochii. Culoarea albastră se topise ca un vis. Apucă clanţa. Clanţa din realitate, nu din vis. Apăsă. Jos, la picioarele sale, nu se afla nici un urangutan, ci robotul de serviciu de pe coridor, care îşi îndreptase celulele fotoelectrice pe sub uşă. Fu izbit de asta ca de o noutate fremătătoare.

O veselie delirantă îi cutremură trupul. Nu mai visa. Avea proba vădită. Treaz. Deci cu tot trupul treaz. Îşi ţinea buzele tremurătoare cu dinţii. Să nu ţipe de fericire. Şi izbi cu piciorul, o dată, şi încă o dată, în carnea metalică a robotului pînă ce-l făcu praf. Leşinase de atîta rîs. La geam vîntul mişca frunza lucitoare. Vise ! Ce prostii ! Sau poate nu erau prostii, ci simptome ! Efecte ale medicamentelor ingerate ! Nu-şi putea da seama. Aerul îi răcorea ceafa. Era bine. Pămîntul mare, feeric, ca un Pom de iarnă, îşi arăta pe cer V-ul Africii şi o coastă din sud-estul Europei, Strîmtoarea Gibraltar, Oceanul Pacific, Marea de Marmara, istmuri, insule, Capul Bunei Speranţe pe unde trecuse odată Magellan, toate apăreau colorate uşor ca pe o hartă.

Inima i se înmuie de atîta măreţie şi ar fi îngenuncheat ca într-o catedrală. Iubea vîntul ce-i răcorea fruntea şi coloana de marmură de care îşi sprijinise spatele. Iubea aerul rece şi curat. Stelele plutind ca nişte nave subţiri într-o aliniere ordonată. Şi nu găsea o minune mai demnă de luat în seamă.

Ridică un ciob de pe jos şi înţelese. În razele delicate ale stelelor întrezări pe ciob un fragment de soare. „Oh :

gîndi el, n-a fost robotul de serviciu, ci un vas japonez", un vas vechi de pe vremea imperiului Ian. Tot era bine şi aşa, şi, cu acest gînd, trecu în cealaltă cameră şi făcu un duş.

Adormi gol între cearşafuri proaspete, cu teama de a nu visa.

Ochii reci şi atenţi ai lui Juan se întoarseră fără speranţe de la pupitrul cu ecran. Oprise cu un gest obosit imaginea. Se făcu lumină în cameră. Înconjurat de asistenţi, se abandonă pe şezlongul din stînga. Briza răcoroasă a mării îi împrumuta savantului ceva din prospeţimea şi din tinereţea primăverii.

Fără să mai poată dormi, se simţi înfometat. Privi în sus. Pămîntul luneca neputincios ca o Lună plină printre nori voalaţi.

— Mîine stabilim diagnosticul ? întrebă cel mai tînăr dintre medici, întinzînd într-un fel caraghios gîtul său lung.

— Nu, zise Juan. Nu încă !...

— De ce ? Mîine ar trebui să începem tratamentul ! insistă tînărul. Zile sînt puţine !

— Ştiu, spuse Juan, dar nu pot ! Visele mi se par confuze, nesemnificative. Să aşteptăm răspunsul clasoarelor automate. D.I.S. [1]

[1] În secolul XX revistele medicale şi de popularizare aduseseră la cunoştinţa publicului că anume boli pot fi depistate prin intermediul unor reprezentări foarte precise. Aceste reprezentări, formate dintr-o singură imagine sau un lanţ de imagini obsedante, apăreau cu predilecţie în somnul pacienţilor, luînd forma clasică de vis repetat la intervale bine determinate. Pe atunci, faptele nu puteau fi prea mult verificate, întrucît medicii secolului XX erau nevoiţi să se ghideze după spusele pacienţilor, ceea ce era destul de aproximativ, iar în anumite împrejurări riscant. Fără să aibă un aparat specializat în detectarea acestor imagini, de-o importanţă extraordinară în acţiunea de depistare preventivă a unor boli, acei medici contestau, în parte, realitatea

Își frecă fruntea cu degetele. Urangutanul ! Hm ! Sudoarea albastră ! Asta nu ne spune nimic ! Ar trebui să găsim o altă pistă.

— Care ?

Juan tăcu. Pescărușii deranjați din somn de cine știe ce zgomot, se lăsau încet pe geamanduri în plină mare.

VI

Clinica de bioplast a savantului David Jones era cunoscută în toată lumea. Profilul ei aerian, grandios, dar simplu, se reliefa în soarele aprins dincolo de care crengile unei păduri acopereau vederea.

De aproape patruzeci de ani savantul efectua transplantări de organe și înlocuiri sintetice de inimi, artere, oase, articulații bioplastice, cornee ori cristalin.

Reușise să înlocuiască cu succes organe vitale : plămîni, inimă, rinichi, ficat etc. ; să le dea o compoziție chimică asemănătoare cu a organismului ce urma să fie operat.

Faima sa crescuse și David Jones ocupă pe încetul centrul conducerii medicale de pe Salve.

Iată de ce, Juan avea nevoie de un consult științific cu David Jones. „Cazul Vlad" se afla în afară de orice control și nu putea contracara prin nimic periculoasa stare maladivă ce progresa. Undeva, pe aproape, exista o soluție, desigur, însă Juan în momentul de față era în imposibilitate de-a o întrezări. Consultul era mai mult decît necesar.

fenomenologică-imagistică a simptomului. Acum, cînd un aparat D.I.S. (Detectarea Imaginilor Subconștientului) fusese inventat și dăduse rezultate în campania de prevenire a bolilor, situația se prezenta schimbată (era ca și cum ne-am fi dus la o microradiografie) și, în avantajul cercetătorilor se elaboraseră un cod al imaginilor recepționate pe această cale. (n.a.)

Şi iată că David se ivi pe ecranul mare, verde-pastelat, al videofonului.

— Cum merge, doctore ? se adresă lui Juan Soleado, plin de calmă energie.

— Nu merge ! răspunse spaniolul, încruntat.

— Anume...

— L-am examinat cu ajutorul noilor radiaţii I. şi cu ajutorul D.I.S.-ului. Pacientul respinge radiaţiile I, ceea ce mi se întîmplă pentru prima oară. Iar imaginile detectate din subconştient sînt încă neconcludente. De atunci aştept alte simptome caracteristice !... Aceste simptome întîrzie !

— Dar discuţie cu pacientul n-ai avut ? întrebă oarecum neliniştit David.

— Ba da ! Totuşi nimic ! Ar putea foarte bine să fie vorba de o amnezie specială, de o boală galactică !... Şi-aici !...

Juan se opri.

„Bietul băiat ! reflecta David Jones, dacă am ajuns la această concluzie, ar însemna că trebuie să moară, căci tot n-am avea ce-i face. Asta pe de-o parte. Iar pe de alta, e necesar să dovedim un fapt ştiinţific cert : că se poate zbura în cealaltă galaxie ! Se poate ajunge în Helios, acolo, la milioane de kilometri depărtare ! Oamenii sprijiniţi de tehnica şi aparatura modernă pot ajunge acolo unde doar cu gîndul au visat. Cum însă ? Plătind cu viaţa unui astronaut ? Unul dintre cei mai buni ? Încurcată treabă !“ Juan îi va prezenta un film obţinut prin D.I.S., care poate va spune ceva intuiţiei sale, dublată de temeinice cunoştinţe medicale. David Jones are un mijloc sigur prin care a înfrînt, parţial, moartea : bioplastul. Dar de data asta îi părea realmente rău. Simţea chiar o durere vie în piept ! În cele din urmă, va trebui să-i aplice şi lui Vlad Radu invenţia sa ? Juan rosti solemn în microfon :

— D.I.S., bobina 7, Vlad Radu ! Puteți începe rularea pe ecranul 5 !

Iată imagini captate prin D.I.S., încep să se desfășoare pregnant, cu repeziciune vizibilă.

— Cînd le-ai interceptat ? întrebă David, cu o neutralitate specifică unui om de știință.

— Azi-noapte ! Sînt proaspete ! și Juan zîmbi arătîndu-și dinții nespus de albi.

Juan simți deodată aceeași emoție copleșitoare ca întotdeauna cînd pătrundea în imaginile de subconștient ale unui pacient dificil. I se părea că intră fără voie într-un domeniu interzis. Într-un regim tabu. Calitatea lui de medic gira această indiscreție. Medicina din toate timpurile s-a practicat într-un fel asemănător. Doar atît că anticii nu aveau un aparat comod, eficace și bun ca D.I.S.-ul. Nu aveau Codul D.I.S.-ului, prin care se puteau foarte bine codifica și în ultimă instanță diagnostica bolile.

— Puteți începe vizionarea ! precizâ Juan în microfon.

— Dar am început-o ! răspunse vocea operatorului cinematografic.

— Nu, nu e asta ! Urangutanul și vocea sudorii albastre nu ne spun nimic ! Vreau filmul de aseară ! Bobina 7 !

O clipă de pauză lungă, după întreruperea bruscă a filmului.

Întuneric dens, deplin.

Pete albe, maro, gri ; scînteieri stinse ca într-un bal al culorilor, apoi primele imagini apărură cert. E chiar Juan ; solemn, cu lavaliera scrobită. Da, el este. Îmbrăcat în robă pînă la pămînt. Nasul lung pare să i se fi subțiat și să i se fi lungit și mai tare. Imaginile sînt tulburi, apoi se clarifică, după cum au fost, la vremea lor, și impulsurile captate din subconștient. Îi arată lui Vlad un scaun. Vocea lui Juan vibrează sever :

— Ședeți !

Vlad se așază. E mai tînăr, pare un elev. Juan Soleado, pe ecran, apare în postura de profesor-judecător. Pe cap poartă o tichie de bufon.

— Ați adus carnetul de note ? întreabă Juan ușor fonfăit.

— Firește ! răspunde Vlad. Obrajii netezi n-au fost atinși niciodată de brici. Acum n-are mai mult de șaisprezece ani.

Juan își așază ochelarii pe nas, cu gestul specific profesorilor înăcriți de meserie. Se uită la notele din carnet cu un sentiment de repulsie.

— Ați fost un student bun, văd ! Hm ! Pentru examenul de astăzi veți determina viteza acestei rachete. Cred că nu e ceva greu ori imposibil ! De ce faceți figura asta ?

— Viteza ? ! întrebă Vlad uluit.

— Da. Viteza. Repet : Subiectul vi se pare dificil ?

— Nu, de loc !

— Poftim atunci !

„Unde vrea să ajungă Juan ?“ se întrebă David. Deocamdată nu înțelege nimic.

După o scurtă cercetare, Vlad :

— Dar vitezometrul e defect !

— Regret, ridică Juan brațele a neputință, ca niște aripi ușoare de fluture, nu e defect ! Mai verificați ! Vă dau timp !

— Deci îmi permiteți să mai văd o dată !

— Da, o singură dată ! Nu mai mult ! Aveți grijă !

În prim-plan obrazul chinuit al lui Vlad. Acum pare bătrîn, bătrîn de tot, cam de vreo șaptezeci de ani. E în mare încurcătură și își roade unghiile.

— Vreți să-mi dați o cît de mică indicație ? cere el cu o expresie înăsprită.

Juan tresare :

— Am voie să vă dau o singură indicație !

— Aștept !

— Apăsați pe butonul din dreapta !

— Pe accelerator ? ! ceru Vlad lămurirea.

— Da.

— Am apăsat ! Ce înseamnă asta ? Ceva nu e în regulă !

— Dumneavoastră trebuie să ştiţi, doar sînteţi astronaut. Sînteţi la examen ! Ce Dumnezeu ! Concentraţi-vă ! Nici măcar nu sînteţi în stare să vă menţineţi vîrsta ?

— Da ! zîmbi amar Vlad, care devenise iarăşi tînăr. E din pricina emoţiei !

— Nu ! Nu e din pricina emoţiei ! Cauza e mult mai adîncă şi noi o s-o depistăm ! Vom întreprinde aspre cercetări !

— Dar sînt un om bolnav ! se tîngui el. Ar trebui să procedaţi cu mai multă delicateţe faţă de mine ! Mi s-a promis că venind aci pe Salve voi fi vindecat în scurt timp, iar dumneavoastră mă acuzaţi că nu sînt în stare să trec proba şi să-mi menţin vîrsta ? !

— Cum doriţi ! spuse Juan, examinatorul. Pentru că eu mi-am format deja o părere !

— O părere ? ! tresări Vlad acum din nou bătrîn.

Interesant e că nu trecea prin vîrste intermediare, ci doar prin fazele tînăr-bătrîn, bătrîn-tînăr, cu o alternanţă ritmică.

— De bună seamă : sînteţi total incompetent !

— Incompetent ?

— Da. Aţi fost depăşit de timp. Pe lîngă asta sînteţi acuzat de fel de fel de vini mărunte, neimportante. Comisia de verificare a cunoştinţelor, reprezentată prin mine, nu va ţine seamă de asta, pentru a vă dovedi încă o dată că nu ne împiedicăm de vini mărunte, neesenţiale, şi sîntem cît se poate de obiectivi, de cinstiţi, de binevoitori şi înţelegători.

Vlad ţipă, distrus :

— Nu !

Juan Soleado urmă cu cinism :

— Acuzaţiile au fost întocmite de mama dumitale, Victoria Radu, cosmonaută temerară.

— Dar mama mea e moartă de 15 ani ! A murit într-un accident de navă !

— În cazul acesta pot să vă spun că aţi pierdut totul. Orice simţ al realităţii, spuse Juan mîniat şi-şi înalţă o mînă.

Ca la un semnal secret, o umbră apare pe o uşă parcă fixată în fum. Umbra se apleacă şi închide uşa. Cînd se întoarce spre cei doi, spre Juan şi Vlad, nu mai e o umbră, ci însăşi mama pacientului, Victoria Radu. Frumoasă, blondă, cu o pereche de ochi imenşi, albaştri, care fascinează.

Întinde mîinile albe spre Vlad, fără să se apropie, lăsînd o distanţă apreciabilă, stranie, ca şi cum între ei s-ar fi căscat o prăpastie :

— Vlad ! Cum ne-am putut lua după el ? Atunci ? ! Îl respect şi-l iubesc pe tatăl tău, nu e momentul să ţi-o spun, dar niciodată nu i-a fost milă de tine ! Niciodată ! Te-a lăsat să pleci, dincolo... pe Helios ! Să te îmbolnăveşti şi să mori !...

— Mamă... Spune-mi sincer : de ce ai plecat de acasă în timpul acelei furtuni magnetice ? !

Tăcere. Pacientul nu mai poate vorbi.

— Ştiu, tatăl tău în seara aceea n-avea un pic de înţelegere faţă de tine, un copil care ai ieşit în calea primejdiei ! Un copil ! Un copil bun şi respectuos. (Plînge.) Voiam să te întreb de mult, dragul meu : cum ai ajuns în noaptea aceea blestemată pe Helios ? De ce ? N-aveai putere s-ajungi acolo ! N-aveai dreptul !

— Mă tem că m-a dus Zefirul ! Ştii, mamă, vîntul acela de primăvară ! răspunse Vlad condescendent.

Juan interveni :

— Nu vă străduiţi să răspundeţi delicat ! Tot n-aude !

— N-aude ? ! De ce ?

— Accidentul de acum 15 ani a asurzit-o.

— Poate înţelege ceva din mişcarea buzelor !

Faţa lui Vlad se luminează de-o infimă speranţă.

— Nu, pentru că timp de 15 ani n-a vrut să vadă nici un muritor în afară de dumneata ! A stat izolată în întunericul morţii ! În clipa asta e bucuroasă c-ai venit, dar nu te aude !...

Femeia aceea frumoasă, întruchipind pe mama de altădată, se înclină un pic, cu graţie, apoi se întoarse brusc.

Vlad tresare :

— De ce pleacă ?

— Trebuie să fie supărată din pricina răspunsului ! presupune Juan. Şi, mai ales, pentru faptul c-aţi devenit din nou bătrîn !

— Şi nu-l va auzi niciodată ?

— Desigur. Din motivul pe care vi l-am spus !

Vlad se înfurie :

— Pe mama aţi izolat-o ! Pe mine m-aţi făcut incompetent. Ce puneţi la cale ? !

— Am pus la cale o ploaie !

— De ce tocmai o ploaie ? ! întrebă Vlad intrigat.

— Ploaia spală toate urmele. Purifică, răspunse Juan, judecătorul-profesor, cu tichie.

Cu această ultimă secvenţă se făcu lumină.

Juan se uită la englez cu un anume interes. Era nervos şi-i era teamă să nu fi greşit. Cum englezul tăcea calm, Juan Soleado n-avea altceva de făcut decît să-i asculte tăcerea. În acelaşi timp îl rodea gîndul de-a nu fi scăpat ceva neexplorat. Cercetase codul D.I.S., ce orînduia riguros imaginile captate de aparat. Codul nu cuprindea nimic din imaginile acestui vis.

— Să nu te simţi jenat ! replică David, cu morga lui caracteristică. Uneori, cînd sîntem în faţa unui lucru dificil, vrem să-l vadă şi alţii, să decidă, deşi dacă am lăsa

puţin timp, ştim că ne-ar veni ideea cea bună ! De data asta, însă...

Juan simţi o mare sfîrşeală, o dureroasă strîngere a inimii, ca o scufundare. „Nici visul acesta n-a fost concludent ! Dar dacă moare ?“ se întreba obsedat. Acum, după ce şi David îi confirmase părerea, îngrijorarea din inima sa se transformă într-o scurtă, dar ascuţită deznădejde. Cazul lua încet-încet aspectul unei depăşiri profesionale, a unei întreceri pasionante cu necunoscutul. Se transforma într-o problemă de nerezolvat. Iar aceasta era cu atît mai tragic cu cît boala săpa în trupul astronautului.

— Aşa ceva, David, spuse spaniolul, nu mi s-a întîmplat niciodată ! Codul D.I.S. tace. Pacientul se simte rău !

David se cufundă în tristeţe. Privea decorul mării dincolo de fereastră. Copacii trunchiaţi şi fantomatici, înfipţi pe malurile rîpoase, aşterneau o perdea stranie pe efervescentele valuri ale mării. Se auzea bătaia lentă a unui motor.

— Crezi că moare ? şopti Juan cu temere.

— Nu. E necesar să facem tot ce se poate ! Să creăm tehnicienilor şi nouă toată posibilitatea de a verifica natura bolii şi prin alte aparate, mai sensibile !

— Da. Chiar azi am să dau D.I.S.-ul la sensibilizat.

— Am reţinut un amănunt important ! judecă David. Mama poate fi un jalon ! Moartea ei accidentală a stîrnit controverse serioase la timpul cuvenit ! Se pare c-ar fi fost vorba de-o sinucidere ! Dar nimeni pînă azi n-a putut certifica mai mult ! Să cădem de acord că există totdeauna anumite îmbinări între faptele aparent cele mai simple şi obişnuite, care au puterea revelatoare. Reflectez că, pornind de la mamă, putem cerceta nestingheriţi fişele medicale ale părinţilor ei, în speţă ale bunicilor, spre a vedea dacă nu ne găsim în faţa unei boli ereditare. Atunci ziarul care a scris despre deschiderea voită a ecranelor protectoare ar

avea dreptate ! Ar însemna c-am avea de-a face cu eşuarea unei încercări de sinucidere !

— Voi cerceta ! îl asigură Juan, deşi de dimineaţă studiase fişele în cauză fără prea mare entuziasm şi bănuia că şi fără o atenţie sporită. Le va relua. În cele din urmă zise : Dar visul ţi-a lăsat vreo impresie, David ?

— Aş ! E un proces de conştiinţă ! Pentru noi nu prezintă, afară de amănuntul cu mama, nici un interes ! Dar absolut nici unul, atîta vreme cît codul D.I.S. nu ne ajută. Zîmbi fad, apoi ca între amici : Văd că l-ai impresionat mult pe pacient. În vis ai luat rolul judecătorului-profesor.

Rîse şi Juan, jovial :

— Aş fi preferat altceva ! În condiţiile cînd îmi apare imaginea în subconştientul pacientului, să-mi fie folositoare !

— Ai un pic răbdare ! îl încurajă David înciudat.

*
* *

Avea să-l cheme a doua zi pe Vlad pentru un nou examen. Pacientul uită, de la o dată la alta, totul, într-o manifestare specifică a evoluţiei acestei stranii maladii. Razele cîntătoare rămîn un capitol neelucidat încă. Un amănunt nou, de care el şi David se puteau agăţa. Ce zbor curios ! Aparatele de filmat au mai funcţionat, imediat după depăşirea galaxiei noastre ! Dar se vede că noile fenomene ivite acolo au voalat pelicula.

— Te simţi mai bine azi ? îl întîmpina Juan cu aceeaşi întrebare ca în fiecare dimineaţă, în hol, în grădină sau chiar în rezerva ale cărei ferestre dădeau spre mare.

— Mult mai bine ! răspundea Vlad invariabil.

— Aşa şi trebuie.

Juan știa că e o senzație aparentă, o beatitudine de pe urma medicamentelor. Bolnavul ca și ei se lăsa înșelat de tatonările succesive și necurmate în lupta surdă și invizibilă cu boala fatală. Dacă am judeca după opiniile medicilor, Vlad nu se putea simți de fel mai bine, ci cu mult mai rău. Marele său noroc era să nu sesizeze asta. Îl fascina ritmul mării, care devenea din ce în ce mai grăbit, și înspumatele valuri izbite de digul bătrîn. I se părea, de la ferestrele rezervei sale, că se luptă cu apa și că nu va ieși niciodată la suprafață, pentru că se rostogolise de mult în adîncuri.

VII

Într-una din dimineţile foarte senine, pe Vlad îl cuprinse o nouă și arzătoare poftă de viață. Îl bucurau primele raze de soare, calde, ce se strecurau sub marginea transperantului și chiar prezența oarecum inopinată a lui George. Era conștient de faptul că acesta n-avea să stea prea mult timp pe Salve. Lucrările tehnice ori de laborator de pe Pămînt îl chemau cu asiduitate.

— Bună dimineața, astronautule !

Vlad rîse cu cea mai bună dispoziție. Dantura perfectă scăpără în penumbră.

În vreme ce ridica transperantele, George reflecta la discontinuitatea gîndirii, la acea capacitate uluitoare de a cristaliza sentimente noi cu prilejul unui eveniment. Iată de ce simțea cum prietenia lui pentru Vlad era mai puternică acum decît înainte. Avea un nou temei.

Vlad sări sprinten din pat.

— Privește !

Execută o tumbă pe covor, cîteva răsuciri la inele, plin de îndemînare, după care trecu sub duș. Jetul aspru, tumultuos, îl învioră.

— Mănîncă un strugure, îl îndemnă George, și hai s-o întindem în căutarea neprevăzutului ! S-avem fapte, cît mai multe fapte pentru visele de la miezul nopții ; și-i făcu strengărește cu ochiul.

— Știi că de la o vreme nu mai visez ?

— Arunci, înseamnă că ești total neinteresant ! Aici pe Salve, cu noua aparatură, e necesar să visezi nu glumă !

— Visez, îl asigură Vlad, și pe figura lui apăru umbra unei prelungite temeri. Privea gînditor pe fereastră, o masă de aburi cenușii ce înaintau rapid deasupra mării calme. Se mira că nu mai apare hiena. Asta îi certifica părerea încolțită mai de mult în mintea sa că e drogat.

— Ce visezi ?

— Gorile ! Urangutani ! Jaguari ! Multe animale sălbatice, revărsîndu-se demonic ca într-o noapte valpurgică !

Pe chipul lui George se așternu iarăși expresia aceea de îngrijorare. De cîte ori se întorcea cu spatele, expresia apărea involuntar.

Șoseaua era netedă, vegetația luxuriantă strălucea în lumina grea a Soarelui.

— Și totuși, vremea se schimbă, susținu ghidul, un om mic, negricios, subțirel și volubil. Zvîrlea vorbele unele după altele, în grătarul unui microfon nu mai mare decît un stilou de damă. Ochii lui bulbucați se rostogoleau spre avîntatele aripi ale unei statui ce reprezenta o involtă pasăre a luminii.

Ghidul strănută în aparat, ceea ce provocă o cascadă de rîs în asistență.

— Noroc ! Noroc ! Să ne trăiești ! i se răspunse cu voie bună.

Ghidul lăsă un pic capul său mic pe umeri, în plină lumină. Părul bălai lucea ca un coif antic, într-o încremenire misterioasă.

Cînd ajunse pe un meterez, denumit de constructori : *„Zidul înălțării cosmice"*, dansă.

— Asta face parte din program ? se interesă Vlad, făcînd-o nițel pe neștiutorul.

— Probabil ! îi răspunse o voce amabilă din spate. Vocea unei studente.

Nu reuși să identifice totuși cine vorbise, pentru că ghidul sfîrșise dansul și spuse :

— Poftim ! introducîndu-i amabil într-o catacombă. Întunericul făcea ca turistele, desigur mediciniste, după halatele lor albe și insigna de pe piept, să se lipească întîmplător de umerii lui Vlad. Simți o răsuflare caldă în obraz. George îi întrerupse gîndurile cu o mișcare a mîinii, lovindu-l scurt. Din întîmplare ? Poate. Mergeau prin întuneric. Zgomotul de pași răsuna pe pavaj, ca o continuare a aplauzelor ivite după dans. O intimitate a întunericului, a amintirii ritmului și-a fragmentelor de muzică ce pluteau paralel prin aer fascina. În cele din urmă ieșiră.

— Vizitatori !... reîncepu tînărul ghid cu o voce catifelată. Vă aflați într-un punct de atracție de pe planeta Salve ! Un punct extraordinar ! Piramidele Fericirii !

— Știm, știm...

Deodată, voiosul ghid, parcă jignit de întorsătura neașteptată, zbura pe deasupra capetelor lor.

Lunecarea prin aer îi cucerise. Sentimente gingașe din vremea adolescenței îi făceau să strige. Zvîrleau pălăriile de soare în sus. Fotoliul tînărului ajunse aproximativ la înălțimea de 60 de metri. Abia atunci sesizară că avea forma unei frunze de arțar, cu toate nervurile perfect imitate. Ghidul își umezi buzele uscate și-și trecu degetele prin părul

țepos, auriu. Operațiunile se zăriră cu o claritate uluitoare, deși distanța creștea apreciabil.

— Vă urez senzații plăcute ! mai adăugă tînărul pierind undeva, într-un galben norișor de ploaie, ce odihnea lasciv pe fruntea unei piramide.

În clipa cînd se topea prin pînza albicioasă a aburului, nichelul unui mic aparat sclipi între degetele lungi ale extravagantului ghid.

— Aparatul de schimbat culori ! murmură tare, fără să vrea, Vlad.

Atunci pe retina fiecărui vizitator, ce servea ca ecran receptor, se iviră imagini viu colorate, avînd capacitatea de a se transforma continuu. Cristale uriașe, moi, puternic luminate, forme translucide, amintind de stalactitele și de stalacmitele peșterilor, într-o continuă lunecare, văluri de culori repede aprinse și stinse, ca niște cortine ale unor aureole boreale, într-un decor feeric înghețat.

— Ce delir ! exclamă admirativ astronautul. Auzea șuieratul vîntului rece, trecînd ca un curent bezmetic pe la urechi. Ce delir !...

— Sst ! Sst ! țîșniră de peste tot proteste, unele mai slabe, altele mai puternice, dar, ciudat, și ele armonizate după interludiul unei muzici concrete, a cărei sursă, mereu ascunsă, rămînea în penumbră.

Totul împrumuta armonie. Răcoarea. Norul de ploaie unde pierise ghidul. Podiumul și chiar un fir de păr de pe vîrful nasului lui Vlad, răsfrînt într-o oglindă și topit apoi ca imagine. Da, așa era, de cînd ghidul răsucise butonul pentru ca retina fiecăruia să capteze acele stranii reflectări multicolore, oamenii pierduseră capacitatea de a se vedea unii pe alții. Emisiunea îi izola. Altfel — reflecta Vlad — nu ar fi fost posibil să se vadă acel „balet al culorilor".

Era, desigur, o curiozitate ce ținea prea puțin de planeta Salve. Totuși, prin optimismul ei direct cucerea, trezind dragostea de viață.

Noile impresii îl făceau să uite tot ceea ce dobîndise în scurta sa viață. Și totuși, amintirile nu-i dădeau pace. Tocmai din teama că *nu-și aducea aminte* ceea ce presimțea că putea să-l salveze. Doar dacă își aducea aminte putea să fie salvat ? Nu era o problemă creată de medici pentru a cîștiga timp ? Una din falsele ipoteze științifice de care începuse, încă de pe acum, să i se facă silă. A ajuns el oare pe Helios ? A trecut el granițele fabulos de îndepărtate ? Dar datele ? Corespund ele identic cu cele obținute pe rachetele-sonde anterior trimise ? Capul îi lua foc.

Vlad șovăi, căznindu-se să-și amintească măcar ce s-a petrecut acasă, la București. Dacă nu tot zborul, măcar un fragment. Da, desigur, îi suna șoptind sacadat și monoton în ureche, acum trecutul e mort. Azi e singura zi cînd își dă seama că trecutul e mort. Și toți bărbații și toate femeile și toate întîmplările au murit. Acum, izolat, aci, el îndură chinurile iadului. Dar mîine... Dacă o să facă o pauză, lucrurile or să i se pară altfel, și poate chiar trecutul o să vină la el ca o întîmplare strălucitoare, să-i dea, cu o simplă rază de lumină, un bobîrnac în nas.

VIII

Ușa balconului era deschisă. Se tîrî încet pînă acolo. Îl durea capul. Încercă să se privească în oglindă. Se regăsi față în față cu el. O pată întunecată într-un dreptunghi de lumină, brună. Poate că e din pricina ceții ce-i acoperea atît vederea cît și creierul ?... Speranța de ieri se topise ca un fulg de zăpadă. Trecutul rămînea ferecat sub o lespede de mormînt.

Deschise gura mare, mare, pînă i se păru, din pricina apropierii de oglindă, o grotă de peșteră. Cutremurat, se dădu doi pași îndărăt. Liniștea camerei se transformă într-un vacarm dominat de scîrțîitul unor roți gigantice. „De s-ar opri zgomotul acesta ! se ruga apăsîndu-și palmele pe urechi. De s-ar opri !"

Tocmai se dăduse jos din pat, unde dormise profund și odihnitor somnul de după-amiază. Însă nicicînd un proces atît de firesc nu-i storsese trupul de putere.

La început, oricît își sforța mintea extenuată, nu fu în stare să-și formeze nici o impresie despre cele ce se întîmplaseră în laborator. Atenția îi era atrasă de felul greoi cum își ridica picioarele, de oboseala ucigătoare din umeri, dar mai ales de nevoia de a-și controla mișcările. Nu-și mai amintea nimic. Nici chiar ce se întîmplase de cînd sosise pe Salve, chiar acest eveniment aproape îi scăpa memoriei.

Se simțea înmormîntat între patru ziduri albe. Privea. Alb pur, alb albăstrui, alb de lumină... Groaznic !

Pe portocala de pe platoul de cristal curgea o rază verde... Îi era foame, dar s-a ferit să se atingă de portocală, din teamă...

Mai tîrziu a luat aerobuzul și-a trecut pe insula din mijlocul mării. Focile cu botul căscat, cu dinții lucind alb și crud, erau frumoase, fascinante. Aduceau în moliciunea leneșă a repausului lor cu somnul plin de grație al cadînelor. Își odihneau burțile grațioase pe nisipul cald. Din cînd în cînd se ridicau și intrau în apă.

A doua zi, fiind vreme frumoasă, Vlad se plimbă un timp prin Piața Luminii, apoi, obosind, se rezemă cu spatele de o coloană albă. Umbra lui se lungea uriașă pînă departe, spre marea clocotitoare.

Un copil cu părul de aur se oprise la marginea treptelor albe, acolo unde începea platoul cu larga vedere spre far.

— Ce faceți aici dumneavoastră ? vru să știe copilul.

— Îmi privesc umbra !

— Observ că vă iubiți mult umbra ! constată el. Ochii i se aprinseră.

Observația îl șocă pe Vlad, de aceea înclină fruntea în semn că da.

— O iubesc, pentru că în curînd n-o s-o mai am. I se păru și întrebarea și copilul plini de haz și tristețe. Cu toate acestea găsea că și răspunsul lui era destul de straniu.

— Și eu aș vrea foarte mult să-mi iubesc umbra, adăugă copilul cu o dezinvoltură și o gingășie neașteptată. Sprîncenele subțiri i se încruntară într-o mimică de răsfăț. Adăugă : Dar umbra mea e parcă fără gît și picioare, copie fidelă după original.

Vlad se uită la umbra copilului. Un tremur imperceptibil, ca o adiere, îi trecu pe fața slăbită. Întinse degetele și-i mîngîie părul. Simți nevoia unei destăinuiri. Întrebă :

— De ce ți-e teamă ?

Copilul, ai cărui ochi se măreau în penumbră, mărturisi :

— Aș vrea să mi-o pierd ! Și așa, n-o pot suferi !

Vlad se uită la el nedumerit, apoi zise :

— Nu tu, ci eu voi rămîne fără umbră și umbra va rămîne fără mine. Rîse ca de-o glumă amicală. În secret îi plăcea această convorbire care nu era afectată de nici o reținere.

Deodată în ochii copilului apărură luminile unei speranțe.

— E un joc ? cuteză să întrebe, ca să găsească o explicație.

— Firește ! confirmă Vlad cu toată seriozitatea. E un joc în toată puterea cuvîntului, cu reguli speciale de participare rezervate fiecărui jucător.

Buza de sus a copilului se înălță a neliniște :

— Mama mi-a cumpărat toate jocurile. Pentru că mă iubește... Dar de un astfel de joc nu mi-a pomenit. Trebuie

ți fie un joc foarte nou, pe care nu-l cunoaște. Nici eu n-am auzit de el...

— Jocul acesta e foarte vechi și nu se epuizează niciînd. Asta-i, deodată nu mai ai umbră !

Vlad ridică neputincios din umeri, în semn că regulile jocului se încheiaseră.

— Atît ? !

— Atît.

— Da' nu înțeleg ! se opuse copilul, obrajii i se îmbujorară. Mai întîi cum sînt în stare oamenii să vadă asta ? !... Vreau să spun, cum sînt în stare să vadă că-ți pierzi umbra.

— Vin mulți de tot. Se așază în șir unii după alții, toți cei care te-au cunoscut, uneori și rudele celor care te-au cunoscut și constată că nu mai ai umbră.

— E chiar atît de rău ? !

— Îndeajuns !

— Iar oamenii nu mai speră c-ai să-ți recapeți umbra într-un fel sau altul ? mai zise copilul.

— Ba da. De aceea trec trei zile la rînd pe lîngă tine, doar or vedea că s-a înfiripat un fir de umbră, măcar la rădăcina pleoapelor tale albastre.

— Și ?

— Umbra nu se înfiripează ! Tu le zîmbești tuturor senin și ești singurul care știi că oamenii care te-au iubit așteaptă zadarnic.

— De ce ?

— Pentru că umbra ta de mult s-a contopit în alte umbre care nu mai sînt !

Tăcură. Lumina cădea albă, vie, peste crestele valurilor înspumate.

Copilul se uită la propria sa umbră cu un sentiment ciudat de admirație și teamă. Teamă ca umbra, în timp ce se uitau unul la altul, să nu fi dispărut. Însă ea era acolo, ne-

lipsită, întinsă pe marmura albă. Diformă, mică, lipită-strîns de tălpile lui subțiri. Nici gînd să se dezlipească. Și totuși...

— Aș vrea, murmură copilul, privindu-l avid în ochi să-mi pierd umbra în locul dumneavoastră și dumneavoastră s-o păstrați !

Vlad rîse :

— De ce ?

— Așa ! Pentru că doresc asta.

— Nu, se supără un pic Vlad, ca să fiu de acord trebuie să-mi spui de ce.

— Nu știu.

Lumina ce le curgea pe umeri era senină, umbrele prelungi și clare odihnind pe marmura încălzită, albă, erau expresive și puțin dureroase.

Deodată copilul execută un salt ca de broscuță. Din două mișcări fu drept în fața lui, lăsînd brațele vînturate ca niște aripi să-i cadă molatic de-a lungul trupului. Se uită peste umăr înapoi, scoțînd din gît, ca barbarii, sunete glorioase, cîntate și neînțelese :

— Vezi, spuse el, acum umbrele noastre s-au contopit.

— Asta nu-i o regulă a jocului, spuse Vlad. Nu-i de ajuns să-ți contopești umbra cu a mea, mai trebuie... dar nu mai adăugă nimic. Tăcu. Copilul se uită lung la el. Ar fi vrut să-l ajute și nu știa cum. De aceea zise :

— Vă ofer umbra mea ! Ca să nu fiți trist !... Vreau s-o luați !...

Pe neașteptate, copii de aceeași vîrstă cu el, chiar mai mici, îi înconjurară. Năvăliră asupra lor, agitînd brațele și strigînd : Vlad Radu... Vlad Radu... Vlad...

Pacea se destrămă.

Cei doi se opriră locului, muți în îngrămădeala zgomotoasă. Fură nevoiți să se retragă înaintînd cu greu prin valul de copii, să apuce primul aerobuz ieșit întîmplător în cale. Aparatul îi purtă cîteva clipe deasupra țipetelor și

a brațelor mici, ce se zbăteau aţîţate în vîntul puternic, stîrnit de aparat.

La adăpostul perdeluţelor albastre copilul tăcea. Ședea cu brațele peste genunchi. Într-un tîrziu zise :

— Refuzați deci ? Înțeleg !

Vlad îi resfiră înțelegător părul, cu degetele prelungi.

— Dar nu se poate ! E ca o trădare. Tu ai să crești, ai să pornești spre alte galaxii, ca și mine...

— Dar înțelegeți că eu nu vreau să zbor, ci să vă cedez umbra !

Copilul nemulţumit se răsuci într-o parte și-și dădu drumul de la o înălțime considerabilă, sărind prin fereastra largă a aerobuzului. Vlad îl urmări cu un sentiment de groază, aplecînd capul pe geam. Văzu jos în atmosfera albastră, din pricina mării, cum trupul lui devine treptat din ce în ce mai mic, tot mai mic, și la numai cîțiva metri de insulă deschise parașuta de raze.

IX

Un fior de neliniște îi tăie încet, încet respirația.

„Dacă ? se întreba Juan cu teamă. Dacă ? !...“

Lichidul alburiu strălucea în pahar cu fosforescențele ce le degajă un soare în eclipsă. Aparatul din fața sa funcționa perfect. Și totuși simțea o tulburare mai mare decît atunci, în sălbatica furtună de pe vîrfurile munților înghețați, care-l apucase săptămîna trecută. Fusese cu David într-o excursie. Pe vîrfurile munților ascuțiți jucau lumini schimbătoare. Rafale de ace înghețate le frigeau obrajii. Acum liniștea bubuia în urechi cu ecouri solemne. Parcă fusese pregătit executarea lui Till, cînd viorile și tobele orchestrei prefigurează tragedia din poemul simfonic atît de iubit de Juan. Aștepta înfrigurat apariția zeflemitoare

a lui Till, aparenta liniște și sfidare a morții. Contempla atmosfera laboratorului său și o găsi propice experienței novatoare, deschizătoare de noi perspective. Experiența cerea calm, pondere și o forță neașteptată de a asocia ideile. Își trecu vîrful degetelor pe butoane, așa cum un pianist virtuos încearcă în gînd viitoarea bucată muzicală ce-o va executa peste cîteva clipe în fața unei săli dificile. Nu mai efectuase experiența de mult timp... De la exploratorul lunar ce căpătase subit o nevroză cercetînd satelitul natural al Pămîntului. Da. Parcă și acum are în fața ochilor imaginea trupului acelui alb, ca un lujer de floare lipsit prea mult timp de lumină, brațele subțiri, neajutorate, îmbrățișînd masa cu disperare, cufundîndu-se în întunericul prietenos și protector al laboratorului... Chinul supraomenesc, epuizarea pentru a obține pe ecranul D.I.S.-ului numai acele imagini care interesau și nu altele...

Juan înlătură din minte amintirea neplăcută și auzi liniștea. Coridorul și sălile apropiate erau pustii. Pacienții se cufundaseră în binefăcătorul somn al după-amiezii. În sfîrșit, ușa se deschise cu o smucitură și, în cadrul ei, apăru Vlad, în lumina puternică, vibrînd de violente fulgere mute ce însoțeau o furtună la mari depărtări. Din pricina luminii și a fulgerelor orbitoare nu i se putu, în prima clipă, distinge trăsăturile întunecate ale feței.

— Ești liniștit ? întrebă Juan, cu dezinvoltură. La noi în Spania se spune într-o astfel de împrejurare : *Mis mejores votos !* [1]

— Sînt liniștit, Juan ! îl asigură Vlad. *A sus órdenes !* [2]

Doctoriile, Piramidele Fericirii, plimbările pe planetă își făcuseră efectul. Teama de moarte dispăruse împreună cu imaginea hienei.

— Se vede că ți-au folosit cursurile de la București !

[1] Urările mele cele mai bune !
[2] La ordinele dumneavoastră !

— Foarte mult ! Numai că nu pot conversa curent, în schimb înțeleg tot !

Apropiindu-se de fața lui îl întrebă discret :

— Ești dispus să mă ajuți ? Experiența e grea ! Mai ai timp să te răzgîndești.

— *Con toda el alma !* [1] rosti Vlad, simțind fără să-și dea seama o încredere oarbă în Juan. La asta contribuiau, fără îndoială, și cele auzite despre experiențele lui. Vlad Radu, care zburase deliberat în altă galaxie, iubea neprevăzutul, dar n-ar fi putut spune cu certitudine că nu-i era teamă puțin.

Juan primi paharul cu conținutul luminiscent din mîna sorei. Titus Juvanca ședea în expectativă, un pic mai încolo de cei doi preopinenți. Penumbra roșcată, căzîndu-i intens pe frunte, îi conferea un interesant aer de neclintire.

— Bea ! îl îndemnă Juan.

Bău. Obrajii i se făcură albi ca varul. Vocea sa era sorbită de un vid interior incomensurabil.

— Ce-i asta, Juan ?

Răspunsul nu-l mai auzi. Răzbăteau ca prin vată sunetele unui clopot uriaș. Mai tîrziu înțelese că e propria sa inimă. Pornea începutul unui cataclism ?

— Aju-tooor !

Cuvintele pacientului răsunau atît de slab, încît Juan alergă la tabloul de comandă să verifice funcționarea principalelor organe vitale, fără de care viața n-ar fi fost posibilă, nici experiența. Funcționau. Totuși rosti :

— Opriți !

Doctoria a servit pentru declanșarea unui fenomen mai puțin cunoscut. Juan știa asta. Și Titus Juvanca, și sora Așteptau cuminți și încordați, în semiobscuritate, să iasă la iveală, la început tulbure, apoi din ce în ce mai distinct,

[1] Din toată inima.

întocmai ca la o radiografie totul. Și iată, fenomenul se produse. Ochii luminau ca două faruri aprinse în noapte, în vreme ce trupul pacientului părea topit în beznă.

— E bine ! certifică Juan și făcu semn lui Titus Juvanca, asistentul, să oprească introducerea serului. Paharul cu licoarea luminiscentă era gol.

Juan se temea să nu provoace un șoc prea puternic. Ședea cu privirea pironită hipnotic pe indicatorul aparatelor. Totul mergea conform programului. Era o încercare de a adapta D.I.S.-ul pentru a scoate la iveală imagini cufundate în subconștient, imagini de totdeauna, nelimitîndu-se numai la cele de vis. Pentru visele lui Vlad Radu codul D.I.S.-ului se dovedise ineficace. Recenta adaptare a aparatului la noua experiență le dădea savanților, și în special lui Juan, speranța că ceea ce nu obținuseră prin mijloace medicale obișnuite aveau să obțină acum.

— Juan, strigă Vlad din zona mai puțin luminată, nervii mei nu mai rezistă !

— Liniștește-te !

— Oprește, te rog !

Pacientul era obligat să respire în ritmul regulat impus de aparat. Juan aruncă fulgerător ochii pe ceas. O secundă, două, trei... În jur numai respirația lui spărgea liniștea. Savantul se aplecă spre microfon, exact în clipa pe care o intui și, cu o voce caldă, înțelegătoare, i se adresă :

— Ajută-mă, Vlad !...

— Nu înțeleg, răspunse vocea pacientului acum cu totul potolită, ca într-un vis feeric. Șocul prim al băuturii luminescente trecuse. Experiența propriu-zisă abia începea. Urma greul. Tatonările. Efortul. Veșnicele și nesfîrșitele reluări. Dar poate cine știe ?...

Cei trei oameni în halate albe păreau că analizează un schelet fosforescent la o lecție de anatomie predată pe întu-

neric. Un schelet special comandat, a cărui carne se contura previzibil, ca un fum cenușiu, iluminat de irizări violete.

— În curînd, Vlad, ai să vezi un *peisaj necunoscut!* sugeră savantul spaniol, urmînd al doilea punct din programul fix al experienței.

Ecranul pastelat din față căpătă o culoare, la început gri, iar mai apoi policromă. Erau primele imagini transmise dintr-un univers subconștient, fără ca pacientul să fie adormit întru totul.

O ceață densă împiedica vizibilitatea. Un fum. Un abur spulberat de aripile unui vînt lăsa să se întrevadă sclipind o pereche de ochi apropiați. Galbeni și cruzi. Priveau cu o fixitate halucinantă, cu încordarea specifică animalelor de pradă urmărind fără cruțare, metodic și persistent prada. Atunci toți trei experimentatorii își dădură seama că au în fața lor pe ecran o hienă.

— Imaginea obsedantă — explică Juan. A fost foarte puternic înfiptă în subconștient și-a răsărit prima, răspunse Juan reluînd microfonul. Întrerupe! ceru apoi sorei. Rîzînd adăugă: Unde dai și unde crapă!

Ecranul se întunecă. Broboane de sudoare copleșiră fruntea lui Vlad.

Savantul se uită semnificativ la Titus Juvanca. Spirite latine, fiind unul spaniol, celălalt român, cei doi savanți se simțeau parcă mai apropiați. În clipa aceea, Juan Soleado se uită la Titus Juvanca descumpănit. Nu rostise o vorbă. Privirea sa dezaprobatoare relata totul, ca într-un film mut.

— Ser, ceru Juan.

— Îndată! îl asigură sora, aplecîndu-se asupra pacientului. Trecură trei minute lungi.

Imaginea smulsă subconștientului său, proiectată pe ecran, fotografiată de roboții operatori și filmată de o altă serie de mașini electronice bine mascate în pereții laboratorului, nu dădea impresia să-l fi tulburat. Și exista o explicație pe

care Juan, ca și cei doi asistenți ai săi o știau. Vlad căzuse într-un fel de transă. Dar Juan cunoștea și reversul metodei experimentale. Improprietățile aparatului D.I.S., construit pentru prima oară pe Planeta Salve. Orice imagine smulsă din subconștient și proiectată pe ecran din dorința de a stimula memoria, căutînd ceva pierdut, consuma din fluxul vital al bolnavului o energie considerabilă. Iată de ce, de aparatul acesta ca și de întreaga experiență nu trebuia abuzat.

Juan își șterse fruntea cu batista și continuă să spere. Dar procesul de transpirație se dovedea necurmat. Sudoarea îi țîșnea din pori ca din mici izvoare.

— Să eliberăm stimulii ? întrebă Titus Juvanca.

— E timpul ! fu de acord savantul.

— Dar ce stimul ? reluă Titus, conștient de pericolul orbecăirii inutile prin labirintul și așa întortocheat al imaginilor din subconștient. Acum, ca și oricînd, în aceste condiții, n-aveai voie să bîjbîi, să smulgi imagini de dragul de-a tatona. Există o opreliște. Așa cum în trecut folosirea excesivă și fără noimă a razelor roentgen aveau ca urmare leziuni grave provocate organelor interne ale bolnavului, tot așa prin D.I.S. nu se puteau explora multe imagini din subconștient, fără riscul ca metoda să devină nocivă.

În mintea lui Juan, chiar în clipa aceea, se ciocneau fel de fel de gînduri. Aspre, îndrăznețe, calculate ori de-a dreptul ineficace. Întrebarea românului venise tocmai la timp, impulsionînd încă o dată crîmpeiele de gînduri ce fulgerau între ei.

— Miros de zăpadă proaspătă ! rosti Juan, gîndind că ar fi stimulul cel mai bun. Sora Blanche se afla aplecată asupra trusei, cuprinzînd buchetul cu asemenea substanțe. Telefonul zbîrnîi. Ea îl scoase din priză.

Radiosondele trimise în preajma Galaxiei Helios atestau un frig polar, prin comparație, antarctic. Deci, dacă Vlad coborîse pe una din planetele sistemului helionian, pe Omega, de pildă, fără îndoială că văzuse ghețari, ori munți acoperiți de zăpadă. De aceea, se puteau dezgropa imagini integrale pe această cale. Rămînea o singură întrebare : fulgii de zăpadă de acolo aveau același miros ? Degetele asistentului său, Juvanca, tremurară febril. Confirmă cu o înclinare a capului, interesat la maximum să afle prin ce procedeu ori raționament modern va ajunge Juan la diagnostic.

— Am introdus stimulul ! anunță sora.

— Perfect !... Acum vezi peisajul ? i se adresă Juan pacientului.

Pe ecran nu se zărea nici o pîlpîire de culoare. „Vreau să mă duc acasă ! Acasă la București !" gîndi Vlad.

— Ai să vezi un peisaj pe care nu l-ai văzut decît o singură dată în viață. Ceva alb ! Orbitor de alb !

Dreptunghiul ecranului se lumină iarăși. Pe suprafața întinsă apărură donicioare, linguri de lemn, buciume, și parcă totul fu cuprins de o zbucnire extraordinară de furie și de vitalitate a dansului.

Imaginile estompate, șterse, se combinau cu huruitul abia pîlpîind în difuzoarele stereofonice.

— Oprește ! răsună vocea poruncitoare a lui Juan. Ecranul se stinse, însă D.I.S.-ul nu fu scos din priză.

Cineva plîngea amar în partea cealaltă a laboratorului. Amîndoi bărbații recunoscuseră glasul sorei Blanche. Fata se înneca în lacrimi :

— E greșeala mea ! se scuză tînăra.

O cîntări rapid din ochi să vadă dacă e neatinsă. Era. Presupusa explozie prin care razele ar fi țîșnit în jet puternic nu se produsese.

— Am introdus greșit stimulul. Fiolele cu stimuli sînt prea mici, nici nu le distingi bine cu ochiul liber ! Ar trebui și aici introduse mașini electronice !

Maxilarele lui Juan se încleștară. Aveau ghinion. O neatenție era de ajuns să rateze totul. Iar acum fata asta, care plîngea cutremurîndu-se, periclita experiența.

— Introdu stimulul. Cu atenție ! spuse Juan și după asta își reluă locul lîngă Juvanca.

Bău în înghițituri scurte un rest de cafea din ceșcuța de pe birou. Lăsă mîna jos și se adresă mereu cu aceeași căldură pacientului.

Epuizat de serul primit, Vlad și savantul se aflau într-o încordare maximă, cufundați în aceeași încleștată căutare.

Încet, încet, cu un sentiment de iminentă oboseală parcă, ecranul se lumină iarăși. Din nou o ceață ce se dă ca un văl pe o parte.

Pe ecran se ivesc într-o lumină orbitoare cratere voluminoase profilate în penumbra zăpezii, pe care jucau în evantai scînteieri albăstrui. D.I.S.-ul scotea la iveală colțurile tăioase ale unor stînci ce lunecau într-o ceață curgătoare. Ceața se rupea la răstimpuri, dezvelind o vegetație cufundată în liniște și fericire.

— Sînt niște munți ! bolborosi sora cu admirație.

— Asemenea masive geografice n-am mai văzut ! rosti Juan cu nădejde.

— Dar sînt munți din România ! strigă Juvanca. Iată vîrful Omul și Negoiul !

— Ai dreptate ! șopti Juan trist și simți cum îl cuprinde disperarea. Deci nici acum ?! Coborî pleoapele. Nu observă că pe ecran începuse să palpite ceva ca un licăr de speranță. Munții se îndepărtară simțitor. Conturul alb al unei planete necunoscute, turtită la un capăt, fu cuprins de fulgere. Imediat peisajul întregit de sute de planete fu copleșit de violente fulgere orbitoare. Sub forța extraordinară a

fulgerelor, planetele crăpau succesiv, ca niște nevinovate baloane de săpun. Ceață. Aburi. Fum. Nimic. Apoi iarăși o planetă, două, trei, apărînd în primejdioasa putere a fulgerelor. Apar și crapă instantaneu.

— Întrerupeți aparatul ! zise Juan și făcu lumină.

X

Cîteva clipe mai tîrziu, în vreme ce sora și un medic îl introduseră pe Vlad în camera de reanimare, Juan ședea lîngă fereastră. Îl copleșise rușinea, neputința. Începu deodată să se gîndească la experiența trecută, la încrederea acordată lui David Jones, la răgazul poate risipit, pierdut, o dată pentru totdeauna, la moarte. Îl revedea pe subțirelul explorator lunar cum se apropia emoționat. Tremura. Lîngă el bagajele cu etichete multicolore. Părul rar, dar strengărește risipit pe creștet, și emoția de a nu ști cum să-și ia rămas bun de la cel care i-a dăruit viața cu atîta risc și sforțare. Simpatia resimțită atunci pentru exploratorul lunar îl biruia și acum, învăluindu-l într-o undă de tristețe. „Cazul Vlad" îi acoperise întregul volum de cercetare științifică. Fără să vrea, simți un fior în spate. Ridică pleoapele roșii, ostenite, și se uită la Titus Juvenca. Masiv, roșcovan și rubicond, pe trăsăturile moi ale asistentului său se zugrăvea o adîncă nedumerire și un gînd de nedescifrat.

— Asta-i concluzia ?! zise Titus Juvanca, arătînd caietul în care Juan notase ceva, înainte de a păși spre fereastră.

Degetele sale bătură nedumerite paginile însemnate de Juan, ca și cînd ele ar fi fost vinovate cu ceva. Juvanca nu numai că era adînc surprins, dar mirarea sa deplină îi schimba în așa fel trăsăturile, încît se puteau asocia cu mimica unui veritabil actor de comedie.

— Nu pot să subscriu.

Juan intui că Juvanca își ascundea, din prudență, adevăratul său gînd. Era o abatere de la regulile elementare de colaborare în medicina modernă ; intui rapid că tînărul din fața sa avea dreptate și, prin simțămîntul de justiție ce sălășluiește în sufletul fiecărui om cinstit, îi făcu plăcere să-l observe cum se apără.

— Ești de altă părere ?

— Desigur, Juan. Acesta-i un început ! Și e un început bun !

— Da, rosti Juan melancolic, începutul sfîrșitului !

— Imaginea planetelor care crapă, lăsînd în jur un prat cosmic, este un indiciu de neprețuit !

— Nu văd de ce ?! se îndoi mîhnit Juan.

Neavînd alte date palpabile de determinare a unui diagnostic, propunerea lui Titus Juvanca îi rătăci prin minte toată noaptea și nu putu închide ochii. Pleoapele îl usturau. Elanul i se frînsese în chip neașteptat, înainte de a epuiza toate mijloacele medicale. Scoase un suspin sec și se întoarse cu fața spre marea pierită în noapte. Dormea pe terasa largă, confortabilă. Deasupra se încrucișau răcoros, ca sub o înaltă boltă, adieri tăioase și pure. Se auzeau valurile izbindu-se la țărm. Noaptea era de o fascinantă frumusețe, îți tăia respirația. Exploratorul lunar... reflecta Juan, întorcîndu-se pe o parte și pe alta, fără să poată adormi. Acela era un caz care oferea alte posibilități. Exploratorul lunar nu-și mai amintea accidentul petrecut pe Lună. Uitase și el. Refăcuseră cu grijă itinerariul parcurs de pacient prin explorarea imaginilor din subconștient. Fusese una din primele experiențe ale lui Juan. Diagnosticul medical stabilit atunci l-a salvat. O ! atunci fusese relativ ușor. Acum totul era diferit. Distanța... O altă galaxie, cu legi fizice și chimice, evident, noi... Lipsa completă

a unui diagnostic... Acum nu reușea să găsească ceva, o urmă, cît de mică, a unei întîmplări înglobate în subconștientul lui Vlad, care să-l ajute să ajungă la un diagnostic, ceea ce...

...Adormi în zori, cînd cerul de purpură se coloră într-un albastru coclit. Pescărușii zburînd săgetau umbre dureroase pe obrajii săi slăbiți de încordare.

XI

Savantul Juan Soleado n-ar fi voit în ruptul capului să-l cedeze pe pacient lui David Jones. E drept că nimeni nu afirmase încă o idee asemănătoare, cu atît mai puțin englezul. Juan avusese un răgaz și profita de el. Cît ?... Asta era ! Timpul neîndurător se scurgea repede și, dintr-un moment într-altul, avea să se ivească moartea. Reflecta. De ce nu voia să-l cedeze ?... Dintr-o curiozitate pur științifică ? Cercetările, în ciuda tuturor încercărilor întreprinse, nu elucidau cauza bolii. De altfel, dacă l-ar fi cedat acum, tocmai cînd întrezărea ceva, nu și-ar fi recunoscut singur incapacitatea de-a reacționa ca medic în cazuri dificile ? Bineînțeles, ar fi fost o dovadă certă de slăbiciune.

Nu, n-avea să-l cedeze ! Dacă medicina sistemului solar o stăpîneau cu o mai mică ori mai mare aproximație, dacă aveau mijloace sigure de prevenire a bolilor terestre, bolile altei galaxii îi depășeau. Judecînd cu pătrundere și sfială tot ce înfăptuise, găsi că săvîrșea o aventură ce urma să aibă o finalitate curînd.

Își aminti de timpul necontenitelor și obositoarelor cercetări. Atunci se temea de ceva. Poate de propriile lui reacții în fața ecuațiilor cu atîtea necunoscute ce se iscau continuu. Unde o să ajungă ? Unde se vor sfîrși toate astea ? !

Mereu avea senzația stînjenitoare de a fi pierdut ceva ; o idee ce-i sălășluia de mult într-un colț uitat al memoriei. Cercetarea aceasta nu-i izbutea, deși îi venea atît de ades în întîmpinare.

Ușa se dădu în lături cu zgomot :

— E din pricina curentului ! se scuză sora Blanche intrînd surîzătoare. Pacienții sînt irascibili, se apropie furtuna.

Pe nesimțite, gîndul secret, ce zăcuse într-însul, izvorî brusc. Întors spre cea care-i inspirase ideea rosti :

— Adu-mi, te rog, proba de iradiere a astronautului român ! .

— Vlad Radu ? întrebă sora Blanche, într-un început de liniște totală.

— Da.

Cînd pronunțase cuvîntul „da", abia atunci uimirea se deșteptase în ea în mod atît de neașteptat, încît cererea căpăta aspectul unei solicitări de-a dreptul bizare. Ieri, pe la ora cinci, cînd în clinică nu răzbătea decît ciripitul vrăbiilor de pe terasă, ea, sora Blanche, n-a intrat pe neașteptate și i-a găsit absorbiți într-un aer irespirabil ? Tot atunci citise, întîmplător, pe probele de laborator : *negativ*.

Memoria n-o înșelase, știa precis cum a parcurs laboratorul, ținîndu-și respirația, cu senzația înăbușitoare că se sufocă ; a deschis fereastra, s-a întors încet, cu pașii ei fără ecou, s-a uitat peste umărul asistentului Titus Juvanca, a zărit mai clar ca oricînd proba de iradiere, iar sub ea cuvîntul : *negativ*.

— Vreți probabil proba de astăzi ? insistă ea pentru precizie.

— Pe cea mai recentă !

Sora îl privi cu acea nedumerire atît de expresivă, încît el pricepu că, în meseria ei, era obligată să îndeplinească de multe ori îndatoriri de neînțeles. Fiecare e obligat să-și

exercite experiența. Cîte lucruri inutile, la prima vedere, le repetă zilnic, aproape ca un mecanism ! „Pentru ea, știu, își spuse Juan, am exprimat un gînd inutil. Dar n-am ce-i face ! Împrejurările mă silesc ! N-am cum să protejez susceptibilitățile fiecăruia ! Știința nu cunoaște susceptibilități !“ Sora, fără a avea pregătirea unui medic, știa că procentul de iradiere nu crește de la o zi la alta, nici de la o oră la alta ! Juan înălță ochii. Albastru de pe cer era desăvîrșit. I se păru că-l privesc doi ochi străini, acuzatori. Doi ochi rupți din albastrul cerului.

„Da, Blanche mi-a citit gîndurile ! Vreau ca procentul acesta de iradiere să crească ! Sînt oare un disperat ? Acolo unde știința nu mă mai ajută, cred în minuni ? Mă leg de orice speranță iluzorie ? Într-adevăr, asta vreau : să-mi aducă procentul crescut ! Fie chiar și numai cu o fracțiune de unitate. Sora a intuit perfect. E o femeie desăvîrșită, o soră perfectă. Ea surprinde tocmai ce eu mă tem să nu surprindă ! Pătrunde în eul meu fără voie.“

Foșnetul pașilor de pe coridoare îi aminti că este într-o clinică.

Peste puțin timp, cînd sora Blanche intră iarăși, Juan simți aceeași emoție din totdeauna, cînd i se aducea această probă.

— Ce v-am spus eu ? ! exclamă sora, întinzîndu-i cu un gest hotărît foaia.

Juan amînă să citească, îi era teamă. Murmură :

— Nu mi-ați spus nimic !

Pe hîrtie, mare, sfidător, era scris vizibil cuvîntul : „NEGATIV“

— Mulțumesc ! Pentru astăzi e de ajuns !

Juan păși spre fereastră, cu pași de om bolnav.

XII

— Ești abătut ! spuse în aceeași după-amiază David Jones, bîndu-și cu sorbituri mici, ca de obicei, ceaiul de la ora cinci. Probabil că în legătură cu probele, nu ?... Dar halucinațiile ?

— Au dispărut.

— Temperatura ?

— Crește.

— Cum se simte ?

— De dimineață l-am întîlnit pe culoar, încă nici nu făcusem vizita... „Cum te simți ?" îl întreb. „Mulțumesc, bine ! Mă simt gol pe dinăuntru !" „Mănîncă !" îi spun. „Am mîncat trei fripturi și un profiterol uriaș !" „O, ai să crești în greutate ! îi spun. Vezi să nu pierzi viitoarele concursuri de culturism !" „Nu mai particip, mi-a răspuns, am depășit vîrsta și mă simt gol."

David Jones lăsă ceșcuța pe farfurioară și aruncă o privire lentă spre marea în spume. Vorbea pe șleau întotdeauna cînd se afla în mari încurcături.

— Nu crezi că este necesar să mai întreprindem o altă experiență ? Pentru a descoperi dacă mai există vreun element care să ne conducă spre un diagnostic ? mai adăugă el, cu ochii sclipindu-i într-un fel familiar involuntar, captivant. Se vedea că voia să încerce. Apoi spuse : Erau cît se poate de interesante ultimele imagini captate prin D.I.S. Ele sînt un prețios indiciu a ceea ce s-a petrecut acolo, pe Helios, nu crezi ?

— Vrei o altă experiență ?

— Da.

— Ei bine, nu, e riscantă, se opuse categoric spaniolul

Inima îi bătea cu un sunet sec, înăbușit. Devenise palid și-ar fi voit ca în clipa aceea ferestrele să fie larg, larg deschise, ca nările sale să aspire cu nesaț aerul pur, binefăcător.

Ce naiba ! Asemenea simptome n-avusese înainte ? Nu cumva... ? ! E absurd ! Să fie sincer, sincer cu David cu care colaborează, să nu ascundă nimic. Spuse :

— Îţi mărturisesc ca unui prieten : n-am văzut niciodată o durere care să mă fi zdruncinat atît de profund !

— Dar sîntem medici, Juan ! protestă pe bună dreptate Davin Jones, intrigat.

— Da. Medici...

— Cum vrei să ajungem la adevăr fără experienţe ? !

— Să facem experienţe, David, însă nu ca acestea ! D.I.S.-ul încă nu este pus la punct de tehnicieni ! Civilizaţia a luptat împotriva durerii, dar de fiecare dată civilizaţia a descoperit o nouă durere. Noi toţi luptăm împotriva unui duşman comun. Şi tu lupţi împotriva durerii, dar zadarnic. Sînt zone unde durerea îşi rîde de noi, ne ironizează ! Experienţa aceea a avut ceva adînc, răscolitor, care pe mine, ca medic de profesie, obişnuit cu durerea, cu sîngele şi suferinţa oamenilor. ar fi trebuit să nu mă impresioneze. Ei bine, o asemenea experienţă m-a răscolit !

În aceeaşi clipă spaniolul scutură din umeri cu încăpăţînare evidentă. Se temea oare să nu se îmbolnăvească ? Niciodată pînă atunci nu şi-a simţit atît de puternică agerimea minţii. David vrea ca experienţa să se repete ? S-o facă singur. La boala aceasta necunoscută poţi încerca orice, dacă eşti escroc, ori nu-ţi cunoşti meseria. Contrar e nevoie de o dureroasă selectare a celor mai bune mijloace.

Spaniolul îşi luă inima în dinţi şi spuse :

— În definitiv, ce vrei tu, David ? !

— Să ajungem prin D.I.S. la imaginile-simbol ale planetelor ce crapă !

— Eşti îndrăzneţ !

— Nu putem fi decît îndrăzneţi în situaţia noastră ! Nu-ţi dai seama ? E necesară o reluare folosind varianta B !

Spaniolul sări din fotoliu.

— Dar e aceeași experiență și ți-am spus că nu o repet!

Englezul urmă încurajator, calm, într-un fel mucalit:

— Varianta B nu folosește serul! După umila mea părere ar fi deci altceva!

Amintindu-și de acest amănunt uitat din pricina enervării, Juan se mai domoli. Găsi chiar timpul și gestul cel mai nimerit să se așeze în fotoliu. Nu știa ce să mai facă. Nu se simțea bine în ultima vreme. Îi era rău și avea sentimentul claustrării. Juan era cînd măgulit de cercetările cazului astronautului român, cînd cuprins de disperare și oboseală. Îi părea rău și regreta clipa în care îi ceruse răgazul lui David. De ce a trebuit s-o facă? Pentru ce?

Prevedea că frămîntarea va crește și că șansele de izbîndă vor fi din ce în ce mai restrînse. Englezul urmă calm:

— Se știe că serul e cel mai dăunător fluxului vital de care tu, Juan, aminteai cu atîta teamă!

Spaniolul distrus, abătut, bolnav și însingurat tăcea. Albastrul mării concura obositor la orizont albastrul cerului. Briza curgea în neștire printre clădirile clinicilor.

— Juan, ești palid, nervos, iritat. Ce ai de gînd?...

Celălalt izbucni într-un rîs înăbușit, forțat și nervos.

— Știi, David, ție îți vine foarte ușor să sugerezi altuia continuarea acestei experiențe în varianta B, chiar fără ser! Te gîndești la narcoza pe cale electronică, nu-i așa?!

— Ce colaborator intuitiv am avut întotdeauna în persoana ta!

— Oricîtă bază am pune pe tine, David, ești destul de comod și nu te deplasezi pînă la laboratorul de experiențe, pentru a fi de față și a da o sugestie atunci cînd trebuie! Uite, dacă erai de față atunci, la prima experiență, ai fi cerut pe loc s-o continuăm fără a mai prilejui riscul unei alte sforțări, chiar dacă experiența aceea folosea serul! Acum mă întreb cu groază cum vom relua cercetările

pentru a ajunge exact la imaginea cu care am sfîrșit experiența trecută ? !

— Foarte simplu ! Folosești aceiași parametri ! Adică stimulul zăpezii proaspete și a culorii alb.

— Crezi ? !

— Nu o dată am reluat experiențele, în alte cazuri, și am ajuns exact unde am vrut ! îl asigură englezul. Și asta pentru că D.I.S.-ul permite. Cred că e mult mai bine dacă ai porni de la banda de magnetofon a vocii tale din cursul primei experiențe ! Nu-ți mai amintești de exploratorul lunar ?

Spaniolul protestă irascibil :

— Era cu totul altceva !

— Aproape ! Însă, în ipoteza că pacientul nu-și amintește nimic, iar medicina nu găsește cauza acestei boli misterioase, galactice, sîntem nevoiți să răscolim subconștientul pacientului pentru a găsi ceva palpabil, concret, oricît de metaforic s-ar prezenta la prima vedere.

— Într-adevăr, totul e foarte metaforic ! se convinse Juan. Dar la ce te gîndești tu, David ? !

Englezul se învălui într-o tăcere de gheață, după care conveni :

— După experiență, am să-ți spun !

— Vei veni mîine în laborator ?

— Fără îndoială !

XIII

Răsturnat în fotoliu, cu un pled strîns în jurul picioarelor, bătrînul inginer, moleșit de căldură, ședea nemișcat. Nu-i pierea din minte, oricît încerca s-o înlăture, o imagine. În curînd reuși să nu se mai gîndească cîteva clipe la ea. Atunci, ca în reflecțiile vechi ale copilăriei, cînd di-

mineața întins în pat, cu ochii închiși o simțea pe bunica trebăluind prin camere ; trupul ei mic plutea ca în depărtări geografice imprevizibile, iar el, copil, pe jumătate adormit, savura aerul dulce al pădurilor Sucevei, aer tare și rece, coborînd din ferestrele deschise ; tot așa o simte și acum pe doamna Georgescu, cum își tîrăște pașii mărunți și lîncezi de la o mobilă la alta, de la un obiect la altul, și-și închipuie cu ochii închiși cum se încrețesc ridurile, zburînd în toate părțile, pe fața ei ștearsă.

Bătrînul inginer îi surprinde la fiecare întoarcere a înfățișării obosite o privire scurtă, iscoditoare. Cînd pleoapele îi tremură repede, ca două aripi de fluture înspăimîntat, doamna Georgescu, menajera sa, exclamă :

— Dormiți ?

— Nu.

— Domnișoara Eva e la videofon !

Bătrînul tresări. Se întoarse ușor și răsuci un buton atașat de fotoliu. Atunci pe ecran apăru Eva.

— Bună ziua, Eva. Ceva nou ?

— Nimic deosebit ! rosti tînăra, afară de faptul că azi, pe la ora șase seara, sosește George de pe Salve ! N-ai vrea să-mi faci o vizită ? !

Spre ora șase seara, iată-l pe inginerul Horia Radu în apartamentul Evei. E îmbrăcat în hainele cele bune, un pic demodate, însă cu gulerul cămășii mai alb ca zăpada, care-i rămăsese larg din pricină că slăbise mult în ultima vreme.

Eva îl primi binevoitoare, oarecum veselă. Din prima clipă inginerul remarcă policandrul antic și zîmbi ușor. Vlad și Eva îl cumpăraseră cu un an în urmă. Ploua atunci ca și acum. Eva își zvînta părul cu mișcări repezi. Ea, o pată galbenă, blondă, pe vremea aceea și prosopul roșu alcătuiau coloristic un aspect inedit, amintind de răsăritul unei dimineți dogoritoare. Picăturile mari și proaspete de ploaie din părul ei se răspîndeau bogat pe covor.

Inginerul o găsea frumoasă, dar rece și suverană.

Tînăra se arătă încă din prima clipă a întîlnirii o femeie modestă, cu bun simț, încît inginerul intui uimit, amintindu-și de tinerețe, că sosise momentul miraculos, fantastic oarecum, cînd oamenii se recunosc unii pe alții și sînt doi. Pînă ieri, alaltăieri, Vlad era unul singur și Eva era singură. Se plimbau prin oraș de la serviciu acasă, și de acasă la serviciu, fără să se știe, fără să se bănuiască măcar.

...Un an. Un singur an și s-a căscat o prăpastie între un timp și altul.

La început bătrînul era din cale-afară de extenuat, privind la focul bengal pe care Eva îl aprinsese. Culorile tari, dansante, imprimau privirii lui o fixitate halucinantă.

— Niciodată, da, niciodată n-am să-mi pot ierta ce-am făcut ! se plînse bătrînul, cu aceeași privire uscată, ațintită asupra focului.

Eva regretă. De ce a trebuit să-l cheme pe inginer ? De teamă ? Acum totul se dovedise a fi cu mult mai rău, ascultînd lamentația seacă a acestui personaj desprins de mentalitatea epocii, mai ales în ceea ce privește suferința și durerile. Nu, nu ! A făcut foarte bine că l-a invitat pe inginer. Întîrzierea lui George o neliniștea.

Sentimentul că se întîmplase ceva acolo, pe Salve, căpătă atîta precizie, încît își simțea sîngele pulsînd în ritmul gîndurilor. De ce ? Dar dacă pe Salve se petrecea totuși ceva și ea nu era avizată ? Acolo sînt savanții renumiți ai Pămîntului : Juan Soleado, David Jones, atîția și atîția !... O tremurare a ferestrei. O ușă închisă cu zgomot. Pași apăsați pe stradă. Nu fusese decît o părere.

În răstimp, bătrînul inginer își amintea :

— M-am îmbolnăvit și n-am mișcat un deget, eram pierdut ! Și am uitat cu totul de el, căci mă gîndeam la boala

mea ! N-am vrut, dar trebuia să-l împiedic ! N-am să pot îndura asta !

— Dumneata n-aveai nici cum să prevezi, nici cum să-l oprești !

— Poate !... Dar nu l-am oprit. Trebuia să fac orice ca să l opresc !

Eva se îndreptă o clipă în scaun cu gîtul întors spre fereastră pentru a descoperi altă mișcare. Vreo certitudine pentru bătrîn. Liniștea se tîra cu greu. O singură prezență fusese de ajuns pentru a-i preface viața în suferință și clipele să i se pară grele, ca niște respirații apăsătoare.

Ploaia continua să marcheze liniștea, în vreme ce afară se întunecase mult. Eva încă nu aprinsese lumina din dormitor, unde se retrăseseră, pentru a încerca o legătură prin tele cu Salve. Ardea doar policandrul din sufragerie, a cărui lumină strecurată prin ușă îi obosea. Teleecranul își tremura undele aproape în neștire, ca o apă tulburată de lumini și umbre. Eva deschidea și închidea aparatul, dar nu putea obține nimic mai mult. Era noapte pe Salve și literele păreau caraghioase, îngrozitoare. Ele indicau cu precizie să se reia legătura a doua zi de dimineață.

Așteptînd, e ca și cum ai face ceva rău, deși nu știi ce anume. La urma urmei, George putea să ne dea de veste !... Să întreprindă ceva. În căutară în mai multe rînduri acasă, dar mama sa, deși îl aștepta, anunța că încă nu sosise.

Inginerul plecă foarte tîrziu. Aproape automat cei doi înălțară privirile spre a vedea dacă s-au mai risipit norii și descoperiră ca o revelație frumusețea stelelor de argint. Stătuse ploaia. Pe una din ele, chiar deasupra capului lor, în dreptul constelației Capricornului, se afla cel căruia îi închinaseră gîndurile toată seara și care, în clipa aceea, se gîndea, poate, ca și ei, la un cuvînt dureros, dar așteptat și izbăvitor : vindecare.

Trebuie să fac ceva ! gîndi Eva, cînd rămase singură. Își apăsa degetele pe tîmplele ce pulsau prea tare. Efervescența aceea interioară o durea. Era necesar să întreprindă ceva ! Dar ce ?...

Obsedată de această întrebare, rămase toată noaptea într-o semiadormire, ca într-o intensă baie de asfalt negru.

XIV

Juan Soleado păşea spre casă privind lumina grea ce cădea pe frunzele magnoliilor înflorite şi pe contururile armonioase ale caselor ; îl săgetă un fior de gheaţă, o strîngere dureroasă a inimii.

Armonia ce domnise mai de mult în sinea lui fusese destrămată. Planurile de mai înainte, pline de măreţie se prăbuşiseră, lăsînd în urmă ruine.

Încotro să se îndrepte pentru a dezlega misterul acestei boli de nepătruns ? David se străduieşte să-l facă să urmărească acele imagini pînă la sursa lor primă. Ce speră el să descopere ? „Îmi pare tare bine, monologa el păşind sprinten pe alee şi căutînd să-şi potrivească gîndul după mers, că l-am prevenit ! De fapt, venisem la David nu pentru varianta B a experienţei. Acum lucrurile s-au complicat şi-mi vine greu să reiau totul exact de acolo de unde s-au ivit acele imagini ce i-au trezit interesul. Zîmbi amar. E foarte uşor să pui pe altul să-şi macine nervii, iar tu să stai şi să priveşti !... Iar asta pentru simplul fapt că mi-a acordat acel răgaz ?“ Simţi un fior pătrunzător în şira spinării. Iarăşi se cufundă în tristeţea lui, cînd gîndurile se întretaie dureros şi neaşteptat, asemănător jocului de fulgere pe cer, înaintea ploii.

Prins de febra experienţei, dar mai ales de insuccesul ei, izbucnise mult prea nestăpînit faţă de Titus Juvanca. Îi

mărturisise chiar că renunţă la acest caz. Da e tare neplăcut...

Ajuns în cameră, după o baie obişnuită, reconfortantă, intră în patul atît de ospitalier. Trase cuvertura pe el şi luă o carte din raft, o aşeză pe piept şi îşi căută ochelarii, apoi, după ce-i găsi, se cufundă în lectura cărţii pentru a-şi risipi gîndurile.

Cam în aceeaşi vreme, David Jones îşi plimba figura statuară pe larga terasă a clinicii. Vîntul rece, umezit, îi risipea părul roşcat. Îl durea capul, nu se simţea prea bine, dar era cît se poate de sigur că Juan n-avea dreptate. El, David Jones, iubeşte experienţa şi crede sincer în viitoarea ei eficacitate.

Totuşi e mai bine să se gîndească la altceva, n-are importanţă la ce, să caute cu mintea lui alte cazuri să le compare, însă nu găsea.

Cazul astronautului, fiind unic, le dădea atîta bătaie de cap. Cine nu l-ar cunoaşte pe Juan Soleado, gîndea, şi-ar închipui lucruri destul de grave cu privire la atitudinea sa. Cum poate să renunţe deodată, fără temei, la experienţe care pe alţii i-ar face cunoscuţi ?

Se vede că Juan Soleado, aşa cum mi-am spus-o de mult, n-are nici un pic de înclinaţie spre abstract, iar dacă a ajuns în locul acesta atît de important de pe Salve, conducătorul clinicii de boli interne, asta s-a datorat intuiţiei foarte strict medicale, redusă în ultimă instanţă numai la cazuri concrete.

E un om cult, se înţelege. Studiile sale nu pe puţini i-au uluit, din pricina pasiunii arzătoare cu care sînt scrise. Dar de aici pînă la a mînui experienţe imagistice de subconştient este destul de greu... Ah, suspină David Jones, suspiciunea ingrată pune stăpînire pe noi..."

Ținea minte după-amiaza aceea cu nori grei de ploaie, cînd Juan, un pic nervos, cu o disperare ascunsă, l-a rugat să-i dea un răgaz și i l-a dat.

De ce ? Credea că va găsi o soluție ! În momentul acela era ferm convins și nu regreta că i-a acordat totul cu generozitate. Nu voia să se creadă că ținea morțiș la bioplast. O vreme poate mai trebuie încercat pe alte căi, mai puțin categorice !

Apăsă tare pe un buton minuscul. Un clinchet scurt, după care rosti într-un microfon :

— Fișierul nr. 4 ! Soră, fii drăguță și dă-mi ultimele date clinice ale astronautului român !

O voce subțire întrebă :

— Vlad Radu ?

— Da.

— Cu cîteva clipe înainte și-a pierdut cunoștința !

Urmînd aceeași liniște de la început, David Jones pronunță :

— Aștept datele, te rog !

— Îndată, se supuse vocea gingașă.

Închise aparatul. Figura sa calmă, ca dăltuită în piatră, exprima uimire. Avea vie în fața ochilor imaginea astronautului întins fără simțire. Cu respirația și pulsul foarte slabe, cu reflexele suprimate, cu ochii larg deschiși, imobili. Dar mai mult decît atît, că l-au transformat într-un cobai de experiență. Informația căpătată o dată cu solicitarea datelor clinice semăna cu o condamnare la moarte. „Juan !... i se adresa febril în minte... ești în stare să-l ucizi ?... Cît ser ai vîrît în el pentru ca să ajungi la asta ?...“

Încercă gestul de-a comunica rapid cu Juan. Mîna sa mare, cu vene proeminente, întinsă spre receptor, se opri exact la jumătatea drumului. Rămase buimac. Mereu povara unei cercetări nedibace apăsa viața astronautului. Oare nu se făcea și el vinovat ? Vinovat că întîrzie ? Vinovat că ac-

ceptase un răgaz prea lung, acordat unor investigații fără ecou ?

— Iată datele clinice ! îl trezi din gînduri vocea drăgălașă.

Pe un ecran vernil se strecură la început o lumină, apoi defilară una după alta cifre magice, cabalistice, pe care numai un savant-vrăjitor ar fi fost în stare să le interpreteze.

Încruntatele sprîncene ale lui David Jones se destinseră. Citea. Iată cifra privind fluxul vital a astronautului. Îl izbi în chip surprinzător o constatare. Ea era foarte apropiată de cea a internării. „A ! se lumină deodată, se vede c-a utilizat unul din serurile foarte slabe ?! Deci Juan..." Din nou fu surprins. Boala avansa nestingherită spre fatalitate, în vreme ce Juan își făcea conștiincios datoria.

A doua zi, după încordata așteptare, Eva vorbi cu George prin intermediul videofonului, cerînd legătura directă cu Planeta Salve.

— George, de ce n-ai venit aseară ? Te-am așteptat !

Ochii tînărului o întîmpinară cu o licărire scurtă, obosită. Eva articulă surprinsă :

— Ce s-a întîmplat ? Mi-nchipui că nu ceva plăcut !...

— Nu te neliniști ! A fost doar un scurt accident !

— Te-am așteptat împreună cu tatăl lui Vlad !

— Am să-ți relatez totul !

Crezuse c-a dat glasului său un ton nepăsător. Eroare. Vocea îi tremurase din pricina oboselii și-a încordării.

— Iartă-mă ! murmură el stins. Voiam să mai amîn... Făcusem o comandă prin videofon pentru ora nouă dimineața, dar tu mi-ai luat-o înainte...

— Pentru că sîntem cît se poate de neliniștiți !

George începu să-i povestească ce se întîmplase în clinica de pe Salve. Vedea cu ochii aievea accidentul cu pierderea

cunoștinței lui Vlad, precum și scena ce se petrecuse între George și medici, pe un culoar al clinicii salviene.

La început Eva parcă nu izbutise să audă ce articula George. I se părea că asistă la o litanie difuză. În sfîrșit, izbuti să vadă totul cu ochii minții, ca pe un ecran. Iată-l pe Juan Soleado și Titus Juvanca.

— E în afară de pericol ! îl aude exclamînd pe Juan Soleado.

— Dar... îngăimă George și nu izbuti să mai adauge nimic din pricina emoției.

— Vreau să spun în momentul de față ! precizează medicul grăbit, cu acea răceală specifică profesiunii sale.

— Dar mai tîrziu ? vru să știe George.

— Mai tîrziu, ridică Juan din umeri, nu știm ce poate surveni ! E posibil ca boala să se complice sau să se amelioreze ! Noi ne îndreptăm tot efortul spre ultima posibilitate ! E atît de greu să știm ce-a fost acolo ! E atît de greu să știm ce are ! Am presupus de mult că este vorba de o boală actinică, dar n-am nici o probă palpabilă.

— Doctore, încuviință tînărul, trăind acea reacție specifică timidului, în ciuda masivității trupului său, dacă este necesar, vă ofer fluxul vital, sîngele meu, orice aveți nevoie... Vlad nu trebuie să moară.

Juan îl privi pe George într-un fel anume, încît acesta se simți prost, însă nu încetă să peroreze :

— El ar fi făcut totul în locul meu, în vreme ce eu nu fac nimic ! Am fost amîndoi propuși pentru același zbor ! A fost el ales. El, sînt sigur, ar fi încercat imposibilul ca să mă salveze !

— Nu mă îndoiesc că îi sînteți un foarte bun prieten ! Faceți foarte mult că stați aci și țineți legătura cu familia ! Sînteți persoana cea mai potrivită pentru asta, dar peste cîteva minute intrăm într-o nouă experiență ! Vă rog să ne scuzați !

George fu absorbit de figura aceea serioasă, la care acum se asocia și Titus Juvanca. Amîndoi se pierdură pe culoarul alb ce ducea spre laboratoarele albe ale clinicii.

— Asta a fost tot ! încheie bărbatul coborînd fruntea. Vizibilitatea era perfectă.

— Înțeleg prea bine, George ! rosti Eva. Îmi pare rău !

— A fost de vreo cîteva ori reanimat ! Regret foarte mult că încă n-am putut vorbi cu Vlad, dar deocamdată important este că mi s-a spus că se simte ceva mai bine ! Încheind această frază lungă el surîse încurajator.

Crezi că pe mine m-ar lăsa să-l văd ?

— Poate.

— Oare prezența mea...

— Bănuiesc că nu i-ar face rău.

— Atunci am să încerc.

XV

A doua zi ecranul se lumină, lăsînd să apară emblema planetei Salve : un șarpe încolăcit pe un sceptru, apoi interiorul camerei albe și, în cele din urmă, Vlad.

O paloare neașteptată îi transfigura obrajii. Șopti :

— O, Eva, tu ești într-adevăr ?! Ori o plăsmuire din visele mele cu hiene ?!

Pentru prima oară, de atîta vreme, Eva zîmbi cu adevărat :

— Sînt eu, Vlad ! Nu mă privi astfel ! Sînt eu !

Coborî o tăcere grea, încărcată de gînduri. Marea salviană înspumată se auzea izbindu-se de dig. Peste puțin Vlad ridică privirea arzătoare, șoptind :

— Te-am iubit mult, Eva !

— Dacă vorbești astfel, ripostă ea gingaș.

— Te supără ?

Eva tăcea. El, obosit, cu o grimasă de durere în colțul gurii, murmură :

— Nu mai contează acum ! Pe acest pămînt străin, departat, ei nu mai găsesc remediul bolii ! Îmi spun, mă încurajează, dar...

— Fii sigur...

— Nu, Eva ! Să nu-ți închipui că sînt disperat ! Toți trebuie să murim o dată, dar voiam să fiu cruțat de sfîrșitul acesta îngrozitor... cu experiențe... tatonări... reanimări... O atmosferă de supliciu !

Cuvintele fură rostite cu o indiferență zguduitoare.

El, obosit de efort, tăcu. Peste puțin reluă încet, ca într-o destăinuire :

— Bineînțeles, totul din pricina mea !

Cu două seri în urmă, bătrînul afirmase aceeași idee ! Nu cumva era un procedeu de-a găsi vini imaginare și a și le atribui lor ? Un ritual de familie.

— Nu, Vlad, nu e adevărat !

Pleoapele roșii ale bolnavului clipiră. Vînturi despletite se loveau în aripile clinicii. Idei nebune evadau din creierul surescitat al Evei.

— Ba sînt vinovat, Eva !

Ruşinat, obosit, el avu credința că se întîmplă ceva îngrozitor. Deschise gura și prinse aerul acela purificat, de pe acea planetă depărtată de Pămînt.

Evei i se păru distanța și mai mare și avu revelația unui semnal de alarmă.

— Ei ! îl îndemnă ea.

— Nu-mi amintesc, nu-ți dai seama ? ! Dacă îmi amînteam, ei spun că era cu totul altceva ! Îmi repetă mereu că eram salvat ! Știi ce însemnează pentru mine să fiu salvat ? Aș fi acum cu voi.

— Bine, Vlad, dar ei sînt datori s-o facă, nu tu ! Ei, medicii ! Pentru ce să-ți pierzi curajul ? Dacă ne-am gîndi

mai bine, am observa că situația ta nu-i chiar atît de rea ! Sînt alții care nu și-au mai amintit cum îi cheamă ! Nu și-au mai amintit cine sînt ! Se uitau la prieteni ca la niște străini ! La tatăl lor, la rude, la cunoscuți ! Tu ești într-o stare nesperat de bună !

O voce acidă îi întrerupse :

— Ați depășit trei minute ! Pacientul e obosit !

Cei doi tineri se priviră ca într-o aerogară, cînd rachetele își iau zborul și peste cîteva secunde imaginea lor se topește în Cosmos.

— La revedere, Eva !

— Îți urez însănătoșire grabnică, Vlad, și nu te mai gîndi la lucruri atît de deprimante.

— Dacă spui tu... Uneori mi-e teamă de actul fizic al morții !

— Numai oamenii slabi se gîndesc la asta !

— Eva !...

Rîseră împreună luînd totul ca o glumă :

— Ești totdeauna foarte drăguță cu mine ! La revedere !

După convorbire, tînăra fu pradă unui gînd năstrușnic. Simțea nevoia să facă ceva. Ieși în stradă ; ocoli un colț cu o statuie de bronz. Soarele de august al Bucureștiului îi mîngîia plăcut obrazul. Eva părea transfigurată. Nu lua seama la nimic. Alerga. După ce ? Uitase !... Hotărîrea se cristalizase mai de mult, de cînd citise... Și-acum ? Acum, da, după convorbirea cu Vlad, în care totul fusese ca un semnal de alarmă, trebuia s-o facă.

La o cotitură aglomerată a noii șosele Traian Vuia se opri. Inima îi bătea să-i spargă pieptul. S-ar fi oprit poate mai înainte, dar o făcuse aici, ca și cînd aici ar fi ajuns-o din urmă un gînd bun, și hotărî să ia un aerobuz. O dureau adînc plămînii de respirația accelerată, aerul îi vîjîia uscat

în urechi. Se găsi ridicolă și tristă. Obrazul palid al lui Vlad, cufundat în perne, o obosea. Glasul acela ce era și nu era al lui o punea într-o încurcătură atît de mare, încît sfîrși prin a se simți dezorientată, incapabilă să gîndească, întocmai ca într-un vis rău. Dar mai presus de orice își dădea seama că nu era un vis, ci doar o realitate aspră, dușmănoasă. Da, acum înțelege !... Vrea să-l salveze ! Gîndurile i se frînseră deodată, parcă tăiate de un puternic șuvoi de vînt.

Iată plăcuța. Era exact ceea ce îi trebuia în clipa aceea. Intră. Mirosul unei perdele de iederă înflorită îi domoli avîntul. Și așa n-avea curaj. Se opri și se uită mai multă vreme la clădirea prăfuită. Intră într-un hol cufundat în semiîntuneric. O oglindă venețiană aburită de vreme îi reflectă brusc obrazul crispat. Se reculese aranjîndu-și un pic părul zburlit de vînt. O ușă. Bătu. Nici un răspuns. Ce să fie oare ? Apăsă clanța. Domnea semiîntunericul. Oare nu fac o nebunie ?

Un bărbat scria la o masă, pare-se din mahon aurit la colțuri, un model cam vechi. Ciudat i se păru faptul că personajul nu-i aruncă nici o privire.

— Bună ziua ! spuse ea înclinîndu-se ușor.

Nici un răspuns. E surd ? Zîmbi, dar cînd vru să-și dreagă glasul ca să-și ateste prezența, o voce bizară o cutremură din creștet pînă în tălpi :

— Ce doriți ?

— Vedeți, începu Eva, am citit în ziar...

— Ce ați citit ? o îndemna vocea impersonală, folosind aceleași nuanțe, mai profunde.

— Am citit în ziar că se fac înscrieri de voluntari pentru Helios !

— Se fac înscrieri ? întrebă la rîndul ei ciudat vocea ventrilocă, aproape de loc umană.

— Da, așa am citit, întări Eva, se fac înscrieri !

— Şi vreţi să...

— Da. Aş vrea să mă înscriu...

Abia atunci omul de la birou îşi înălţă trupul deşirat, descoperindu-şi cu adevărat faţa. Eva se dădu un pas înapoi, ca lovită de trăsnet. Omul din faţa ei era mai alb ca moartea. Mai alb ca o prevestire îngheţată. Era fascinant şi nu-şi putea lua ochii de la el.

— De ce ? exclamă omul. Pe faţa sa palidă, palidă, ca săpată în piatră, nu tresări nici un muşchi.

— Ca să-i aduc logodnicului meu viaţa. Tremura. Forţele o părăsiseră. Îi era teamă să nu cadă. Altfel îşi închipuise această clipă. Deşi vedea nebunia ei, ca fiind o nebunie adevărată, nu închipuită, se agăţase de această idee cu aceeaşi disperare cu care sosise aici. Voia să facă ceva pentru Vlad.

— Viaţa ? ! Hm ! şopti cel care parcă înfăţişa moartea.

— Da, ce vă miră ? Cred că nu am spus nimic care să vă supere !..

— Şi de ce tocmai viaţa ? întrebă cel care înfăţişa parcă moartea.

— Pentru că nu vreau ca logodnicul meu să piară !... Poate că zburînd într-acolo voi întîlni elementele fizice ori chimice care au provocat boala şi, spre deosebire de el, îmi voi aduce aminte ! Voi capta acele elemente cu ajutorul aparatelor ultramoderne şi ultrasensibile, produse ale timpului ce s-a scurs de la un zbor la altul, atunci va fi cu totul altceva, nu credeţi ?

— Altceva ! Hm !... Vă veţi aduce aminte ? Mă îndoiesc !...

Pe faţa celui care parcă înfăţişa moartea trecu o fluturare de întuneric şi de lumină, ca într-un fantastic tablou rembranthian. Se puneau în valoare ochii, doar ochii albi, prea albi, reliefaţi viu pe fondul întunecat al peretelui de plastic. Rosti :

— Și de ce nu vrei să piară, copilă ?

Ironie ? Eva nu pricepea. Impresiile și ideile i se învîrteau în cap ca o morișcă.

Șopti :

— Pentru că țin la Vlad !

— Vrei să spui că-l iubești ? ! Îl iubești ! Ha, ha !... Îl iubești ! Ha, ha, ha !

— Încetați ! porunci Eva. Vinele gîtului se umflară. Cel care înfățișa moartea își avea meseria plătită ; el rîdea, se vede, fără contenire de durerile altora.

— Încetați ! strigă Eva mai tare.

Se vede că țipetele acestea au fost auzite de cineva din camera alăturată.

Iată că mîinile unui bărbat în carne și oase se agită prin fața Evei. Trece spre biroul aurit la colțuri și întrerupe ceva. Chiar atunci în pragul ușii își făcu apariția un copil blond, bucălat, de toată frumusețea, dar nu mai înalt de-o șchioapă. Avea zulufii lăsați foarte strengărește pe frunte, în vreme ce ochii îi străluceau viu. Copilul se repezi la păpușă și-o tîrî greoi pe parchet, fiind cu mult mai mare decît el. Eva zîmbi printre lacrimi.

— Ne scuzați, domnișoară ! rosti bărbatul cărunt ce intrase pe neașteptate în birou. E păpușa nepotului meu John care a sosit ieri din Anglia. Un model reușit, nu ?

Citind dezaprobarea de pe fața Evei, ori mai mult consternarea, reveni spre copil :

— Ah, John îl certă acesta pe băiat. ți-am spus să nu mai uiți păpușa asta sinistră în biroul meu. E posibil ? !

— De ce te amărăști, bunicule ? Eu sînt sigur că domnișoarei i-a plăcut ! Și, zicînd acestea, copilul strengar înaintă amuzant spre Eva spunînd : E o păpușă drăguță, domnișoară ! De ce v-ați speriat ? Acum ați văzut că nu poate face nici un rău, mîngîiați-o pe creștet ! Așa ! Faceți

asta ca să vă împăcați ! Și păpușa e supărată pe dumneavoastră, pentru că ați luat-o drept om și nu păpușă și, mărturisind astea, copilul o îndemna pe Eva să facă acel gest, vîrîndu-i mereu capul păpușii sub nas. Așa ! murmură copilul satisfăcut, acum păpușa și domnișoara s-au împăcat ! Pot să plec, bunicule ?

— Te rog, chiar ! articulă bărbatul cărunt, ce rămăsese în picioare.

— Era întuneric ! rosti Eva după ce copilul părăsise încăperea.

— Să credeți... La început mi-a făcut și mie la fel ! rîse bărbatul. Dar de ce-ați venit ?

— Am citit în ziar... În legătură cu noile înscrieri pentru zborul spre Helios.

— A ! exclamă cu regret și amabilitate bărbatul cărunt. A fost o greșeală ! Anunțul fusese dat numai pentru cosmonauți încercați ! Și, de altfel, toate locurile sînt ocupate, domnișoară ! Sînteți cosmonaută ?

Eva nu mai răspunse. Rămase împietrită. O uriașă dezorientare puse stăpînire pe ea.

Îngăimă cîteva cuvinte de scuză și se retrase. Simțea nevoia de aer, ca și cum în semiobscuritatea aceea s-ar fi înăbușit. Durerea înfrîngerii fu atît de mare, încît aproape nici nu mai știa cine este. Rătăci multă vreme pe străzi. Un vînt ascuțit, uscat, îi tăia obrazul.

Viața anterioară parcă stagnase.

Trecuse timp... Se scursese destulă vreme de cînd ea citise în ziar. Vlad încă nu era atît de bolnav !... Acum acționase, dar fusese prea tîrziu... Cum și-a putut închipui că va trimite spre Helios niște oameni care... Simțea că înnebunește de durere de cap.

Ajunse acasă și se decise să ia prima cursă spre Salve. Era o idee cuminte.

XVI

Şi iată-l pe savantul englez, dimineaţa, păşind demn pe culoarul lung şi alb al clinicii sale, consacrate cercetărilor şi operaţiilor bioplastice. Calcă drept, are sprîncenele uşor încruntate deasupra frunţii înalte. Cine nu-l cunoaşte nu-şi închipuie că e foarte politicos în toate împrejurările, iar această mină de indispoziţie i-o dau gîndurile legate de originile şi evoluţia elementului de care însuşi numele său e legat : bioplastul.

Înaltele uşi ale sălii de operaţie se închid încet în urma lui. Briza dezlănţuită a mării îl sărută rece. Respiră adînc, cu sete. E bine la fereastră ?... În jur apa verde şi vîntul, şi dimineaţa ce crescuse în larg. Ar fi înotat pînă departe sub ocrotirea acestei lumini, spre far, unde creste înspumate îşi încovoaie mase enorme de apă. Dar e imposibil. Se simte privit. Tresare.

— O, Juan ! Ce plăcere !...

— Am numai veşti bune, David ! spuse spaniolul, în vreme ce-i strîngea mîna, exuberant.

Cuprins de un guturai subit, David îşi suflă zgomotos nasul, după care îşi ceru scuze. Scena deveni hilară, întrucît seriosul şi multreputatul savant, în urma acestui gest reflex şi spontan, se înroşise ca un rac scos din oala aburindă. Din ochii mici îi lunecau cu rapiditate spectaculoasă un şuvoi de lacrimi, în vreme ce nasul desfundat îi pricinuia mari necazuri. Părul de pe cap, despărţit în două de-o cărare, stătea lipit de craniu.

În sfîrşit, cu mari eforturi, reuşi să adauge cu vocea sa de bas izbitor de calmă şi metodică :

— Filmate ?

— Parcă n-ai şti ? !...

— O ! Eşti un colaborator ideal, Juan ! Te respect cu atît mai mult, cu cît ai înţeles ce însemnează ştiinţa ! Apoi

doct, didactic : Să te îndoiești, să te îndoiești, să te îndoiești !

— Știu, completă vesel Juan, mă voi îndoi întotdeauna de adevărurile stabilite !

Amîndoi pufniră în rîs, înaintau pe coridor cu o vizibilă iuțire a mișcărilor, foarte bine dispuși, ca în studenție. Se simțeau ușori.

Juan era chiar măgulit în vreme ce intrau un pic nerăbdători în scunda sală de proiecție răcoroasă. Pe mare, valurile se îngroșau furioase. Vîntul ardea. Cineva închise fereastra și trase perdeaua neagră.

Francezul François, aflat acolo și așteptînd mai demult mirosise, nu se știe de unde, că va fi o scenă plicticoasă. De aceea se așezase departe, izolîndu-se în semiobscuritate pe una din băncile din fundul sălii. Cu nasul adus spre gură arăta supărat ca o bufniță la ivirea zorilor.

Însă David întors puțin, insistă :

— François, de ce nu vii mai aproape ?

— Stau foarte bine aici ! preciză el.

— Gata ! anunță David în microfon.

Întuneric. Toți ochii se ațintesc pe ecran.

Întîi se întrezărește o fîșie de lumină albă, grea, ce taie precis densitatea întunericului, scoțînd în evidență formele rubiconde ale lui Titus Juvanca.

David, aplecîndu-se bine dispus spre urechea lui Juan, șopti confidențial :

— Ai luat-o de la capătul experienței anterioare ?

— De acolo !

— Te rog să mă scuzi că nu am izbutit să vin...

— Niciodată nu mă bazez pe cineva ! spuse spaniolul.

Un strigăt electrizează sala :

— Ce-i asta ? ! Nu se știa din ce parte a sălii venise, dar nici nu interesa, la urma urmei, pentru că fiecare la

rîndul său fusese surprins de acele imagini halucinante ce se desfăşurau cu repeziciune pe ecran. Era ca şi cum ei ar fi strigat printr-o singură voce. Dar nu strigase decît unul singur, în vreme ce ceilalţi tăcură. Acel unul singur s-ar fi putut să fie François, cum s-ar fi putut să fie Titus Juvanca, dar totuşi nu interesa. Pe Juan îl străbătu o undă de bucurie, ca şi cum ar fi descoperit ceva inedit pe ecran.

Vlad din film se oprise pe marginea unei clădiri de vreo 100 de etaje ; buzele i se mişcau cu fervoare şi era cît se poate de mirat că nu alunecă în prăpastia căscată ameninţător sub el.

Ce aripi nevăzute, ce puteri neasemuite îl ţineau deasupra ?

Un aerobuz coborî pînă aproape de un platou, cu vederea spre munţii înzăpeziţi, dar acoperiţi acum din pricina norilor deşi şi grei de ploaie. Se apropia vertiginos de înalta clădire. Geamurile tremurau. Marea, departe, se făcuse ca de sticlă. O umbră de surîs dispreţuitor înfioră ochii savantului.

— Juan se văzu pe sine în film cum coboară din aerobuz pe o scară de plastic. Scara se clătina într-o parte şi în alta, deasupra oraşului. Alunecă. Îl cuprinde frica. Noroc că se simte încă plin de puteri. Braţele îl ajută. Îşi văzu în film, ceea ce nu visa să vadă niciodată, propriile sale tălpi, protejate de mocasini subţiri, cum ating acoperişul umezit de rouă, pe care nu-l văzuse niciodată în viaţa sa.

Silueta înaltă a lui Vlad trona pe acoperiş, ca şi Juan, de altfel. Primul însă nu-l vedea pe cel de-al doilea, pentru că şedea cu spatele.

Observă figura sa palidă ezitînd să se apropie... Totuşi marcă un scurt pas şi încă unul nesigur, şovăitor. Se distinse clar cum Vlad se înfioară, cum umerii săi largi, admiraţi şi premiaţi la concursurile de culturism zvîc-

nesc în sus și în jos. Chiar pasul lui Juan din film înghează. Îngheață și Juan cel din sală, gîndind că aceeași senzație trebuie să simtă și un protagonist cînd își vede filmul la premieră. În vreme ce un actor își amintește perfect unghiul de filmare, luminile, discuțiile purtate cu regizorul, anumite întîmplări imprevizibile, dar firești, care s-au ivit cu ocazia turnării acelei scene pe platou, rezultat al colaborării atîtor factori diferiți care fac laolaltă sinteza celei de-a șaptea arte, el, unic actor, fără regizor, fără machiaj, fără unghi de filmare, fără măcar să fi jucat, se trezește pe pînză mișcîndu-se, trăind, respirînd și acționînd în imposibilitate de-a schimba ceva sau a modifica vreo scenă. Iată de ce senzația era cu atît mai copleșitoare, în comparație cu a unui actor profesionist.

Un film smuls prin D.I.S. din subconștient este o peliculă în care un singur om este și regizor, și scenarist, și operator, dar fără participarea directă a conștiinței.

Iată de ce Juan nu se putea opune la nimic, mai ales că nu el era autorul.

Simțea Vlad, eroul din film, o altă ființă cum se apropie din spate ? O clipă toți spectatorii își ținură răsuflarea, încremeniți într-o tăcere desăvîrșită, ca la vînătoare. Parcă ar fi fost în apropierea vînatului, cînd animalul șiret mirosise cursa.

Deodată, așa cum se aștepta, de altfel, se auzi întrebînd cu o suavitate rece :

— Cine ești tu ?

Interesant că vocea i se păstrase nealterată, doar nuanța îi releva ceva inedit.

— Sînt hoțul de paratrăsnete ! răspunse Vlad fără să se întoarcă.

— Hoț ! ? se arătă mirat Juan.

— De paratrăsnete !

— Nici nu mai știu dacă astăzi se mai folosesc sau nu paratrăsnetele ! Dar știi că mi se pare foarte ciudat ? !

— Se folosesc ! Dar n-are nici un sens să-ți mai bați capul cu asta ! N-are nici un sens să ți se pară totul ciudat ! Și mie mi se pare ciudat că stau la marginea prăpastiei celor 100 de etaje și nu cad ! Însă nu fac caz din asta ! Nu mă plîng !

— Dar de ce le furi ?

— Ești curios ? !

— Crezi că te-ar scuti vreun om de această întrebare stupidă ?

— Mie întrebările nu mi se par niciodată stupide ; curiozitatea oamenilor mi se pare în schimb totdeauna stupidă ! Are ceva primitiv în ea ! Brutal și vulgar !

— Depinde ! Există curiozitate și curiozitate !... În știință, de pildă, n-ai să-mi spui că nu folosește ! Fără ea n-am progresa.

— Așa crezi tu ? Hm ! făcu Vlad, impertinent.

— Da.

— Eu cunosc un mijloc prin care se poate progresa tocmai învingînd curiozitatea, ucigînd curiozitatea, uitînd cu desăvîrșire curiozitatea.

— Da ?... Cum ?

Vlad tăcea. Se gîndea să-i spună sau să nu-i spună.

Acest lucru se întrezărea clar pe fața lui.

— Dacă mi-ai spune, aș crede, reluă Juan. Dar așa n-am voie să cred !

— Uite ce este ! exclamă Vlad. Fur paratrăsnetele ca să nu mai rămînă nici unul pe planetă, pentru ca fulgerele ce cad pe scoarța ei, mii și milioane, s-o crape, s-o destrame, s-o facă bucățele. Mă înțelegi ?

— Nu.

— Nici nu poți să mă înțelegi ! Și nu poți să mă înțelegi pentru că mie mi-a venit această idee în minte ! Mie, singurului om din lume, și sînt bogat !

— De ce ?

— Furînd paratrăsnete, eu lipsesc planeta de apărare, o fac cu bunăștiință vulnerabilă ! O planetă vulnerabilă e ca o corabie fără mateloți în furtună. Talazurile mării sparg bordajul putred și-o sfarmă într-o clipă ! Nu mai rămîne nimic din nava care, cu o oră în urmă, înfrunta semeață marea. Așa se întîmplă și cu planeta ! Vorbesc de planetele din vecinătatea apropiată a soarelui. Și Pămîntul, trebuie să recunoști, este o astfel de planetă.

— Ei, și ?

— Cum, ei și ? !... Se vede cît de colo că habar n-ai de lumea viitoare !

— Cred numai în lumile pe care le pot percepe ! Eu, ori aparatele mele !

— Bine, dragul meu, dar ești un troglodit ! ripostă Vlad și vocea lui plesni ca șfichiul unui bici.

— Tot ce se poate ! Dar pe mine n-ai să mă convingi că dacă furi paratrăsnete planetele crapă !

— A ! se arătă surprins Vlad. Te legi de lucruri atît de mărunte !

— Așa sînt învățat ! Viața e făcută din lucruri mărunte și amănuntele contează !

— Da, într-adevăr, în artă amănuntele contează ! Și în știință trebuie să fie la fel ! Dar cînd e vorba să creezi o nouă lume, n-ai de ce să te mai legi de amănunte. Ideea, ei bine, vezi, ideea contează în primul rînd !

— Să zicem c-ar fi așa ! Dar după ce lași planeta fără apărare, cum creezi o lume nouă ?

— Foarte simplu ! Materia aceasta este trecută prin focul fulgerelor, focul purificator, ne vom afla deodată într-o nouă treaptă de civilizație. Oamenii se vor hrăni, vor

iubi. vor respira din lumina ce vine de la Soare. Şi vor progresa. Ideile înseşi vor transmite de la o minte la alta, de la un cap la altul fără intermediul vorbelor, doar graţie luminii. Va fi o societate nouă, extraordinară !

— Bine, dar tu nu vei mai fi !

— Voi fi un gram din materia ce progresează.

— Şi crezi că merită...

— Ce ?

— Să...

— A ! O idee mare merită orice !

Juan urcă pe scara de plastic spre aerobuz. Privirea lui atinse marea şi se prelinse pe suprafaţa ei înspre far.

— La revedere ! îi strigă Vlad din urmă. O să ne întîlnim în lumea cea nouă.

— În ceea ce mă priveşte, exclamă Juan, aş prefera să rămîn ceea ce sînt !

Aerobuzul pieri. Cerul fu cutremurat de spasmul unui fulger.

Pe ecran urmă o scurtă dar violentă furtună cu trăsnete uriaşe, asurzitoare. Vlad nu se mai zărea. O flamă puternică ruptă din înalt îi aprinse cămaşa prefăcîndu-i-o într-o torţă cu creasta arzînd violent, pentru ca peste puţin, încet, să se prăbuşească împreună cu clădirea într-un fum gros, opac...

XVII

Sfîrşitul filmului redat prin D.I.S. stîrni o rumoare profundă în sală. Medicii erau intrigaţi. Ce voia Juan să obţină ? Făcuse tot ceea ce s-a putut ! Imposibilul chiar. Pornise de la imaginile planetelor care crapă, ceea ce i-a fost atît de greu, totuşi s-a menţinut în limitele ştiinţei, aşa cum i-a fost indicat. Mai mult nimeni n-ar fi putut obţine. După

planetele care crapă nu se mai vede nimic, ecranul se întunecă. Dar a mai fost convorbirea cu Vlad !...

François se mişcă pe scaun greoi arătînd că, într-adevăr, se plictisise. Titus Juvanca îl privi pe Juan într-un fel încurcat şi stînjenit, fără să spună nimic. Totul devenea viu, dar incert, apăsător exprimat prin tăcere.

— După cîte cunosc, îndrăzni François să rupă tăcerea, fără a părăsi tonul lui ironic care-l făcea din păcate expresiv, catalogul de imagini al aparatului D.I.S., care mi-e proaspăt în minte, întrucît l-am răsfoit recent, nu consemnează ceva asemănător. Ceea ce noi am vizionat acum e ceva cu totul nou.

— François are dreptate ! îi luă apărarea Allen, observînd că e foarte puţin crezut de cei prezenţi. Imaginile din filmul de faţă sînt cu totul în afara catalogului D.I.S.

— Să nu ne precipităm, dragii mei ! interveni energic, dar categoric, englezul. Subiectul nostru a făcut o călătorie puţin obişnuită, într-un loc puţin obişnuit, neumblat, aşa că n-ar trebui să ne aşteptăm la imaginile clasice, ce ne indică nouă, medicilor, o viitoare declanşare a unui infarct miocardic, ori a unei crize de ficat. Să fim bine înţeleşi ! Cazul depăşeşte, ca să mă exprim aşa, rutina noastră !

— Dar asta-i de la sine înţeles ! se precipită Allen jignit, parcă, personal, că i se explicase, el înţelegînd asta de prima dată. Totuşi ar fi bine de ştiut că ne aflăm în afara imaginilor indicatoare ale binecunoscutului catalog.

— Fără doar şi poate ! exclamă David metodic şi rar. Coborî o linişte pe care Juan o ura, nu numai pentru că avea sînge aprins spaniol, ci şi pentru că-i plăceau înfruntările directe, făţişe. Totuşi lui Juan nu-i era clar nimic din ceea ce se petrece în jurul său. Nu înţelegea de ce alţii nu fuseseră sensibili la ceea ce el pricepuse acum atît de lesne.

„Nu văd şi poate nici n-or să vadă, pentru că eu am stat zi de zi, am încercat toate tratamentele posibile. Ştiu că nu

a ajutat la nimic și că numai un singur lucru e posibil. Dar ei se îndepărtează și eu știu că acest punct, acest nod, ca să-l numesc așa, este foarte real. Să-i mai las ! își spunea în sine cu înfrigurare, impunîndu-și calmul. Să-i mai las ! Poate văd, așa după cum am văzut eu experimentînd zilnic spre uimirea sorei Blanche. De ce să nu cred în asta ? E mai ușor să izbutesc așa, decît... Să fiu binevoitor, binevoitor ! își repeta. Dar nu bunăvoința îmi lipsește, ci ajutorul !"

Vorbeau unii către alții :

— D.I.S-ul este bun !

— S-a verificat asta pe cancer ! Știți ce imagine am obținut ultima dată ? întreba François. O culoare portocalie ! Vreo trei secunde de erupție a unei culori fluide, portocalii. Un veritabil semnal de alarmă ! Un simplu și puternic semnal de alarmă în fața unei celule rebele care a și început să roadă organismul... Și-a început această activitate îngrozitoare fără ca măcar pacientul respectiv să bănuiască. Vorbesc de organism.

— În cazul nostru... îndrăzni Allen.

— Nici vorbă ! conchise François prins de discuție. Este un obsedat simpatic, un obsedat de ideea morții și atîta tot !

Este exact teama pe care o simțim în fața neantului, într-o noapte în singurătate, cînd am pierde orice legătură cu oamenii, ori, proiectați în Cosmos, n-am mai găsi legătura cu Pămîntul. Oricine a trecut măcar o dată prin așa ceva, n-ar mai voi să treacă, nu ?

— Tocmai la asta mă gîndeam și eu, interveni cu calm și exactitate David Jones, impunîndu-se chiar de la primele cuvinte. Vedeți, după toate analizele efectuate, și după tratamentele administrate, am credința fermă că subiectul nu este atins de nici o formă paranoică. E firesc să se ivească o atitudine în fața morții : indiferență, apatie, plictiseală, dispreț, cinism, teamă etc. La subiectul nostru a apărut din toate aceste trăsături specifice teama. Și mi se pare firesc.

Nu voi aminti latura umană a acestui sentiment, în fața sfîrșitului inexorabil, pentru că nu este momentul și nici cazul. Sînt, în schimb, pe deplin convins că acest sentiment înjositor, poate pentru alții, a apărut la subiectul nostru dintr-un sentiment de răspundere nedusă la bun sfîrșit. Da, un sentiment foarte înalt, și apoi mai e și incapacitatea de a-și aminti, complex psihologic pe care chiar noi — vă aduceți aminte — i l-am creat încetul cu încetul, mizînd pe un rezultat mai rapid.

Subiectul nostru a simțit că misiunea sa mare s-a prăbușit și că o dată cu această ratare va zvîrli omenirea într-o incertitudine gravă și riscantă cu privire la viitoarele zboruri în cealaltă galaxie. Iată de ce, mi se pare foarte firesc, ca el să fie îngrijorat de viața lui, pentru că o dată cu stingerea acestei vieți piere și nădejdea de-a ajunge mai repede într-o galaxie nouă, pe care zborul minții omenești a atins-o cu aripile ei fantastice.

— Dragul meu David, spuse François rece, revenindu-i cinismul, tot ce spui tu pe noi ne încălzește prea puțin. Este o explicație, da ! Dar noi nu de explicații ducem lipsă ! Îți dai seama ! Și în matematică unu și cu unu fac doi. Deci timpul scurt, plus starea gravă, egal moarte ! Cum îl salvăm ?

— M-am gîndit, reluă englezul cu aceeași dispoziție și calm. Am convingerea că n-am avea altceva de făcut decît să-l conservăm în... bioplast. Și, adăugă el repede, am ajuns la această concluzie după ce mi-am dat seama că toate celelalte posibilități s-au epuizat !

— De acord, se resemnă Allen.

Juan interveni cu o voce cavernoasă :

— Vei avea foarte multe elemente de înlocuit. Ce-i va rămîne ?

— Nu bănuiești ?

— Nu.

— Capul, dragul meu, capul și creierul său ! Voi face asta ca să nu am certitudinea că-l sacrific. Omul rămîne intact, doar va căpăta învelișul unui alt trup.

— Dar senzațiile ?

— Vor fi reduse, se înțelege !

Acum venise momentul ! își spuse Juan. Întotdeauna în viață de cîte ori „a venit momentul" a fost prea tîrziu. De ce ? E inutil să reflecteze la asta acum. Scoase repede batista și-și tamponă fruntea plină de sudoare.

— Cred că am stabilit diagnosticul, David.

— Toți se treziră ca dintr-un somn.

David îl privi oarecum neîncrezător, palid.

— Da ! E mai simplu decît ne închipuiam ! Mai ușor decît s-ar părea !... Cum de nu ne-am putut gîndi mai devreme ? Tot iradierea pe care o caut zilnic, o cercetez și-o întorc pe toate fețele ca un polițist ! Ea este !

— Probabil că ai verificat ! zise David din ale cărui pupile nu se mai stingea strălucirea aceea rece.

— Da ! Simptomele sînt aceleași ca ale unui iradiat : înnegrirea pielii, senzații de vomă, lipsa apetitului sexual etc.

— Și contoarele ?

— Care ?

— Contoarele noastre ultrasensibile de detectare a radiației !

Juan mormăi :

— A, asta nu !

— De ce nu ?

Pe fața lui David se stinse răceala. Redeveni calm și sensibil, dar vocea îi răsuna, fără voie, tăioasă :

— Credeam că ai o probă palpabilă !

— Simptomele.

— Parcă n-ai ști că sînt comune multor boli ?

O paloare de-o clipă trecu pe fruntea lui Juan.

— În curînd se ultrasensibilizează contoarele și...

— A ! replică David cinic. În curînd... apoi îl privi drept în față, calm : Dragul meu Juan, toate acestea, iartă-mă că ți le spun, sînt niște mici sinucideri. De ce n-am presupune c-ar fi atins de un virus heliosian, incapabil de-a fi prins de obiectivul aparatelor noastre ultrasensibile ? De ce ? Pentru că nu ne putem aventura, nu avem timpul.

— David, acesta e un subiect deosebit ! Neobișnuite au fost și mijloacele cu care am luptat, tu însuți ai afirmat-o. Te rog să ai încredere în mine, să mă crezi !

— Încredere ! pufni englezul.

— E singura șansă, David ! Unica șansă ! Crede-mă ! Vreau să-l scot la liman, dar altfel.

— Te-ai legat de acest subiect, Juan ! Iubești acest subiect, e firesc, dar nu trebuie să faci asta împotriva rațiunii.

— Mai acordă-mi un răgaz ! Oricît de mic !

David își mută greoi privirea în altă parte :

— Timpul e scurt ! Vom face așa cum am hotărît !

Cînd ieșiră din clinică, marea neagră și densă clocotea năprasnic sub palele de vînt nimicitor.

XVIII

— Bună dimineața ! rosti sora Blanche intrînd. Zîmbi ! Vă simțiți mult mai bine ca de obicei, nu-i așa ?

— Da ! zîmbi ușor Vlad. Mult mai bine ! Astea sînt stările mele : cînd mă simt bine, ca și cînd n-aș avea nimic, cînd, dimpotrivă, mi-e foarte rău !

Se uită la ea. Era atît de gingașă, atît de bună cu el. Aici toate fetele erau afectuoase ca niște îngeri. Într-un lăcaș unde din cînd în cînd, fără voia medicilor ori a pacienților, se întîmplă ca materia să se pulverizeze, degra-

dîndu-se în elementele ei esențiale, de ce să nu admire o ființă atît de desăvîrșită, de ce ?

— Coborîți ? întrebă sora, cu un zîmbet liniștitor.

Vlad tresări, murmurînd :

— Nu știu !

— Trebuie, stărui sora, ca și cînd i-ar fi acordat ei o favoare. În definitiv, putem merge să ne plimbăm ! Azi e o zi minunată ! Iar dacă nu va încîntă meciurile de tenis, marea e atît de frumoasă, e păcat s-o pierdem...

Da, într-adevăr, sora Blanche avea o idee cît se poate de bună. După furtuna de ieri, marea arăta încîntătoare.

Se și văzu în apropierea falezei pustii și asta-l învioră. Repede dădu halatul jos și trase hainele pe el. Parcă ar fi avut aripi de plumb. Sora vru să-l ajute. Cît de sensibilă era și cum știa ca să tacă ! Gesturile ei îndemînatice, supuse, aveau o dulce nuanță maternă, care-l liniștea totdeauna. Sentimentul se contopi cu alunecarea privirii sale pe orizontul mării. Semăna cu Marea Neagră. Marea la malul căreia, într-un amurg cu ploaie... Persistă și acum în fibrele trupului său bolnav amintirea sărutului, acea blîndă dulceață înfiorîndu-l. Și, ca orice lucru așteptat, se dovedise trist... De ce ? Nu poate să răspundă. O întrebare la care nu găsise răspunsul.

Flutură mîna, ca în somn, să înlăture deformările aduse de lentila subiectivă a memoriei. Pe nesimțite, ajunse în Piața Luminii. Convalescenții profitau de această zi frumoasă, cu soare, plimbîndu-se încet, ca într-o reculegere. Dar, în nici unul din acești ciudați trecători nu recunoștea pe copilul care voise să-i cedeze umbra.

În oglinda liniștită a mării se reflectau zveltele coloane albe, încremenite ca o pădure de mesteceni. Pe nesimțite îl arse o sete perversă. Intră într-un bar. Sub boltele pictate în auriu, stăruia un miros amar de wermentou, băutura preferată a secolului.

Un necunoscut cu aspect fragil, cu sprîncenele groase ca de smoală se apropie. Vlad încercă să-l evite, dar insul izbuti să-l prindă de braţ şi, cu o familiaritate dezgustătoare, să-l împroşte deodată cu un torent de cuvinte :

— Un fior !... Înţelegeţi ? Ce poate fi mai neaşteptat ca un fior !... Am văzut oameni care se înşelau, minţeau !... Vă rog să mă credeţi !... Nici nu putea fi vorba de-o înşelătorie !... Simţisem îndelung un fior dulce, moale şi bun şi cald ce-mi străbătuse întreaga făptură !... Aici păli, deveni mai galben ca lămîia, lumea de la mese îl privea emoţionată. Şi, continuă necunoscutul, fiorul a pierit ! Mi-era o sete nebună după senzaţii, dar n-am simţit nimic !

— Vă rog să-mi permiteţi să trec ! încercă Vlad să se strecoare cu jenă.

— Nu sînt beat ! Nu sînt beat, domnilor, înţelegeţi ? !

Aplauzele celor de la mese înviorară atmosfera înăbuşitoare a barului. *„E cazul de la clinică !“* auzi Vlad o voce imprudentă.

Instinctiv se crispă, simţindu-se într-un fel strivit, recunoscîndu-se în celălalt şi neputînd acţiona în nici un fel.

Era totul tulbure, ca şi cum s-ar fi visat sub aparatul D.I.S. Dar nu era asta. Deodată simţi doi ochi verzi, imobili şi goi venind spre sine.

Necunoscutul îşi alătură paharul de al său.

— Îmi permiteţi ?

Tăcu. Necunoscutul, după ce-şi muie buzele în wermentou, continuă :

— Se pare că nu vă prea bucură compania mea. Dar n-aveţi să regretaţi ! Vă asigur ! Sînteţi un om simpatic şi eu sînt la fel ! Creierul mi-e întreg şi lumea toată e a mea ! Sînt cineva ! Nu vă uitaţi prea atent la mine acum ! Nu arăt cum trebuie şi nu sînt eu de vină !

— De ce ? îngăimă Vlad, pe jumătate absent.

— Am avut ideea să decorez Luna cu zăpadă albă, purificatoare. Am primit brevet de inventator, decorator de peisaje selenare, dar la ce mi-a folosit ? Ce trebuia să schimb peisajele ? Nu erau ele frumoase și stranii și așa ? Rîse înăbușit, ca să continue : Domnule, nu sînt omul care par a fi la prima vedere !

— De unde știi cum pari ? întrebă Vlad.

Necunoscutul rînji iar, într-un fel foarte propriu, schimonosindu-și gura.

— M-au tras în bioplast cum ai trage o păstaie de fasole în ciocolată ca să minți copiii de Anul nou !...

Se înneca în sughițuri jalnice. Vîrful nasului i se schimonosi alternînd cînd la dreapta, cînd la stînga, în mod caraghios.

— Nu le-am cerut, nu i-am implorat ! Eram în nesimțire atunci... Se reculese o clipă :

— Aș fi fost cît se poate de mulțumit, dacă o dată cu zăpada, invenția mea, zăpadă ce a luat foc de la o țigară, ardeam și eu, înțelegeți ?

Necunoscutului îi sclipiră ochii halucinant :

— Atunci am știut ! Am știut foarte bine ! Și era firesc !... De multă vreme toți găseau că sînt de prisos. De prisos... Tăcu. Apoi, cu o anumită nuanță de mister : E imposibil să mă fi sinucis !

— Sinucis ? ! repetă Vlad, cu un dezgust copilăresc.

— Da, dragul meu, nu te gîndești că e posibil ?

— Da, e posibil, îl aprobă politicos Vlad.

— Așa au presupus prietenii mei...

— Dar dumneata ?...

— E foarte greu de spus, întrucît țigara de care-ți pomeneam că a produs incendiul era țigara *mea !* Înțelegi ? Nu știu cum m-am trezit cu țigara aceea, cum am aprins-o și, mai ales, de ce am aprins-o ! Cum am găsit țigara în buzunar ? Habar n-am ! Prietenii și colegii mi-au spus c-aș

fi scris scrisori exaltate, romantice, cinic-realiste înaintea accidentului, în care aş fi proslăvit sinuciderea ! Vezi, nu-mi amintesc, se spune că nu aveam curajul s-o fac ! Ce prostie ! Dar din clipă în clipă o aşteptam ca pe-o ultimă mîngîiere ! Interesant, nu ? Pe dracu ! Ce-aş fi putut face oare ? E posibil că voiam să-mi recapăt liniştea ; mi-am căutat-o într-un anume fel al meu !... Dacă este aşa cum spun ei, înseamnă că m-au oprit s-o desăvîrşesc şi c-ar trebui să le-o plătesc.

— Dar spuneţi că nu vă mai aduceţi aminte ?

— Da. Nu-mi mai aduc aminte.

„Şi eu, gîndi instantaneu Vlad, nu mi-am adus aminte !"

— Dar oricum e egal ! Îmi pare rău de un singur lucru : că mi-au spus-o. Cred că acum ei, medicii, regretă, dar e prea tîrziu. N-ar fi trebuit s-o ştiu ! N-ar fi trebuit să mi-o amintească, orice s-ar fi întîmplat ! Să cădem de acord : a fost o lipsă completă de tact !...

— Îmi închipui că voiau să găsească o justificare a gestului surprinzător cu ţigara.

— Da, asta voiau ei să facă ! M-a costat însă mult, poate tot atît de mult ca şi operaţia !

— Să ştiţi că vă înţeleg ! spuse deodată Vlad, privindu-l în ochi.

— Da ?

Ciocniră paharele, în care cu un clinchet dulce se loveau bucăţele străvezii de gheaţă.

— De cînd m-am întîlnit cu dumneavoastră mă simt mai bine ! murmură Vlad.

— Şi cînd te gîndeşti că eu mă simt mai prost ! Vă rog să mă scuzaţi ! Mi se face din ce în ce mai rău. Mă retrag. Îi întinse mîna. Numele meu e Baltimore. Will Baltimore. Mă găsiţi în orice zi la clinica lui David Jones. Îmi vîjîie capul. N-am băut prea mult şi totuşi mi-e rău. Voi cere să mi se facă o injecţie.

Și urmă un potop întreg de scuze exprimate cu o umilință studiată.

— Vlad Radu. Mi-a făcut o deosebită plăcere!

Baltimore tresări:

— Am auzit de numele acesta!

— Astronautul care a zburat spre Helios.

— A! Ha-ha-ha! Dumneata ești? Și, într-un chip cu totul neașteptat, îl prinse de braț: Dumneata? Ha-ha-ha! Și de ce nu spui?! Există două feluri de-a muri: să mori mort, cum sînt eu, sau să mori viu, cum ești dumneata! Ha-ha! Rîsul i se opri într-un rînjet. Ce-i asta? se miră el. Niciodată n-am simțit o asemenea sfîrșeală. E ceva cu totul nou. La revedere.

Șocat de răceala acelui braț de gheață, lui Vlad i se declanșă în minte o imagine tradusă prin trei cuvinte: OMUL DE BIOPLAST.

Brusc, se descleștă din îmbrățișarea acelei electrizări reci, care era atît de respingătoare, și fugi pe terasa barului de deasupra mării. Hohotele lui Baltimore se prelungeau sinistru în valurile sparte năprasnic, jos, la țărm, părîndu-i-se tot mai mult că nu era altceva decît fantoma propriei lui imagini viitoare...

— Ah, ce rău mi s-a făcut! se auzeau vaietele lui Baltimore, în clipa cînd hohotele de rîs încetau. Ce rău!

Se legăna în mers, clătinîndu-se ritmic.

XIX

Vorbise și strînsese brațul pensionarului clinicii lui David Jones, faimosul om-experiență, adevăratul om de bioplast. În loc să se simtă rău, încerca începutul unei euforii nemaicunoscute. Era el, cel de demult. Sănătos, voinic, doar genunchii îi tremurau puțin.

Aerul ce-i invada plămînii era bun, sîngele îi alerga mai repede prin corp, care era corpul lui, nu un trup înlocuit, şi el simţi nevoia să grăbească pasul, mînat de-o forţă necunoscută.

„Ce putuse să se întîmple ? se întrebă Juan, cînd află toate acestea. Şocul psihologic avusese repercusiuni asupra sănătăţii şubrezite de boală ? Ori boala evoluase în aşa măsură, încît îl înşela prin false senzaţii de iluzorie sănătate ?... Nu ştia ce să răspundă.

— Vlad, azi te aşteaptă savantul David Jones, îi spuse Juan, impersonal, intrînd la el în cameră. Cum te simţi ?

— Foarte bine ! La ce oră ?

— Acum. Mi-a comunicat încă de dimineaţă, dar am uitat să-ţi spun, şi apoi ai fost plecat !

— Da, m-am plimbat puţin... De ce este nevoie să mă deplasez eu ? Cred că vrea să-mi propună bioplastizarea. Să ştii că nu accept !...

Ajuns la clinică, Vlad întrebă formal :

— Ce facem, doctore ? M-aţi chemat ?

— Voiam să te văd ! îi spuse David, rece.

Arăta obosit, tracasat.

— În starea asta, puteaţi folosi şi...

— Videofonul, ştiu ! Dar eu voiam să te văd ca să ţi comunic o hotărîre a noastră, a medicilor de pe această planetă unde ai poposit şi aştepţi vindecarea !

Tonul vocii sale voise să nu fie solemn, totuşi sună ca o trîmbiţă. Vlad coborî fruntea. Îngăimă, cu o uşoară nuanţă de umor :

— Nu se mai poate face nimic !...

Şi în felul acesta îşi lua în derîdere propria lui moarte.

Ochii lui David scăpărară.

— De unde ştii ? !

— Dacă nu mi-a spus-o medicul care este în fiecare zi cu mine și-a trebuit să mă deplasez pînă aici, înseamnă că...

— Nu este adevărat ! Se poate face ceva ! Iată de ce te-am chemat.

Astronautul fu calm. Intră cu David în cîteva mici încăperi, patru sau cinci la număr. Urmă o nouă vizită medicală.

Abstractizarea tot mai deplină a fenomenelor biologice determina cercetările din această nouă consultație să se concretizeze într-o formulă cheie ce apărea la tabloul de comandă, unde se afla David Jones, cufundat într-unul din cele mai confortabile fotolii ale clinicii. Sub ochii săi, aparatele săgetau continuu diagrame și cifre pe cele trei ecrane. Vlad n-avea de făcut nimic altceva decît să stea cîte două, trei minute în fiecare din acele încăperi goale, albe, mici, fără mobilier ; să stea drept și să se gîndească la orice, fără să se miște...

Cînd se văzu din nou cu David Jones, exclamă :

— Și ce-ar fi necesar să faceți ? !

— Sînt două posibilități : sau te îngrijim ca pînă acum și sfîrșim prin a fi învinși, sau, fără nici o dificultate primejdioasă, trecem la operație, întrucît creierul este încă neatins !

— Cînd ?

David îl privi dintr-o parte :

— Ce vreți să spuneți ?

— Cînd veți face operația ?

— Chiar acum, dacă n-aveți nimic împotrivă !

— O veți executa dumneavoastră ?

— Da. În maximum o oră, totul va fi gata ! Am pregătit materialul și aparatele auxiliare. Urmează doar să fiți de acord.

— Ce-mi veți înlocui ?

— De obicei, asta nu se spune. E mai bine să nu știți ! Așa am făcut întotdeauna și așa e bine să procedăm și acum !

Amîndoi, o vreme, își temperară încordarea, ca pentru salutul suprem. Apoi Vlad reluă :

— Și dacă n-am întreprinde nimic ? Astăzi mă simt excelent. V-am spus !

— S-ar putea să fie o stare pasageră. O înviorare trecătoare de moment.

— Doctore, se apără Vlad, aruncînd o uitătură surprinzător de gravă, încă de dimineață m-am trezit într-o stare bună. Am băut și un wermentou la bar, m-am întîlnit cu un necunoscut și-am stat de vorbă puțin. Plimbarea în aer liber mi-a făcut să mă simt alt om ! Am uitat că sînt bolnav !

— Asta-i cît se poate de îmbucurător, surîse David. Dar e nepotrivit să ne închipuim o schimbare în bine survenită în urma unei plimbări sau a unui simplu wermentou, cu, ori fără sifon, oricît de agreabilă ar fi această băutură ! Pentru o mai judicioasă analiză, vă promit să studiem itinerariul parcurs de dumneavoastră.

— Doctorul Juan Soleado mă oprea înainte să beau ! exclamă Vlad. Nici nu i-am cerut voie ! Am băut pentru că am avut chef, iar după aceea m-am simțit excelent !

În ciuda stării bune ce-o reclama pacientul cu atîta fervoare, savantul întrezări, abia vizibil, groaza unor ochi ce clipeau. Nu era limpede dacă avea oroare de operație sau nu-i era de loc bine.

— Cauza este mult mai adîncă, nu cred că s-ar datora acestei băuturi ! tăgădui categoric David, hotărînd să ia de urgență în considerare ceea ce Vlad mărturisea acum. Să ne amintim că boala dumneavoastră a evoluat între stări bune și foarte bune, în cadrul cărora ați putut să vă plimbați și să vorbiți cu oamenii, și stări rele. Cu cîteva clipe înainte ați afirmat că vă simțiți excelent și n-ar trebui să

întreprindem nimic. E destul de riscant. Nu vă gîndiți? Pînă la urmă, tot trebuie să facem ceva.

— Mi-ați mai spus-o !...

Vlad ezita, cuvintele îi muriră pe buze.

— În toată lumea se găsesc oameni cu ceva bioplast în ei. Muncesc, activează și se simt bine ! Asta nu e o piedică !

Vlad abia acum înțelegea, de parcă i s-ar fi luat o ceață de pe ochi. Cum nu văzuse mai înainte adevărul ? Între acești doi savanți : Juan Soleado, cercetător ardent și pasionat, subiectiv poate, fără un element concret de apărare în luptă cu boala, și persoana distinsă din fața ochilor săi uluiți încă (și nu neplăcut surprinși, cum ar fi crezut prima oară) se stabilise, cert, un echilibru.

— Mai este în joc și soarta viitoarelor zboruri heliosiene ! aminti, cu oarecare solemnitate, savantul englez.

Vlad ceru permisiunea să deschidă fereastra. O deschise. Contemplă marea. Și, în vreme ce-i treceau amintirile puzderii prin minte, fiindu-i dor de zăpezile Bărăganului, rămase așa cu capul odihnind pe mîini. Îi era teamă de actul fizic al morții, așa cum în adolescență dorea cu febră și teamă actul fizic al dragostei. Actul morții era irepetabil. Să moară, deci !

În aceeași clipă îi veniră în minte bunele lui intenții din adolescență. Purtat cu gîndul spre acest ultim act al vieții — moartea — act ce-l considera ca o primenire a indivizilor dintr-o generație cu o promoție nouă, de oameni vii, proaspeți, reflectase că ar fi fost nimerit să-și ofere trupul, după moarte, experiențelor efectuate de studenți la disecții. Cît timp trăia, o sală de disecții îi producea oroare. Mirosul de formol, atmosfera rece de ciment, măștile aseptice aplicate pe nări și gură !... Nu ! Asta n-are de ce să-l intereseze acum ! Nu, nu, nu ! Important era faptul că, din punct de vedere fizic, mușchii săi prezentau o armonie, așa cel puțin susținuseră cei de la concursurile de culturism. Iar

dacă va muri, va lăsa cu limbă de moarte această dorință veche.

Dar viu fiind nu se mai vedea obligat să suporte aproximativ aceleași experimentări. De ce îi era greață ? Pentru că apare durerea. Ori conștiința că totul e zadarnic. Oricum, i-ar trebui o forță interioară în stare să-i provoace un sentiment de apărare mai puternic...

XX

Alizeul batea rece, răscolind marea, cînd Eva ameriză pe Salve, coborînd din vechea cursă. Vîntul ardea. Valurile se îngroșau furioase. Oprindu-se cu spatele spre coastele cu linii prelung șerpuitoare, înecate în ceață, ea scoase cu greu ceva din poșetă. Vîntul fu gata să-i smulgă cartonașul acela, zvîrlindu-l în liniile albe, nebun dezlănțuite ale valurilor. Eva încleștă degetele înghețate pe marginea tare a cartonașului și reuși să-l țină strîns.

Avea revelația adevărului absolut. „Iradiat !" Asta i se părea sinonim cu „salvat" ! Gîndea frenetic, cuprinsă de fericire.

Nu-și anunțase sosirea pe Salve și pe Vlad nu-l găsi, întrucît era plecat la David Jones. În schimb, dădu repede de savantul spaniol. Se afla cufundat într-un vioriu de umbre, împrumutat, probabil, de la pereții saloanelor albe. Evei i se păru că are de-a face cu un bărbat înalt, frumos și demn. În aceeași clipă marea din fereastră se șterse într-un abur deplin.

— Mă așteptați ? zise Eva, cu surprindere. V-am telefonat din rezerva lui Vlad.

— Da, răspunse el moale, oarecum stingherit. Vă așteptam ! M-a anunțat și George Oancea, prietenul lui Vlad, că aveți de gînd să veniți și mi-a părut bine.

Sprîncenele frumos arcuite ale Evei se înălțară a vie curiozitate.

Juan zîmbi scurt.

— Iată ! exclamă ea, întinzîndu-i victorioasă foaia de hîrtie.

Juan își aruncă ochii osteniți pe acest petec galben. Îl reținu cîteva clipe între degete, întorcîndu-l pe o față și pe alta. Surîse de naivitatea acestei tinere, aparent atît de binevoitoare. Se gîndea că fiecare om apropiat pacientului voia să-l ajute într-un fel. George să-i ofere fluxul vital, sîngele și orice s-ar fi dovedit util pentru a-l pune pe picioare, Eva...

— Sînt cele mai recente date ! susținu ea, observînd că gîndul ei nu avusese ecoul scontat.

O amorțeală de gheață îi învălui tinerei inima. Grindina porni să bată în aschii rătăcitoare. Bulbucii furibunzi ai ploii se succedau din secundă în secundă, vrînd să spargă acel înveliș subțire.

Juan i se adresă cu acea bunăvoință specifică medicilor :

— Vă înțeleg cît se poate de bine. Dar dacă ar fi așa de simplu, cum stă scris aici, pe hîrtia aceasta, n-ar mai fi trebuit să ne batem capul cu atîtea experiențe și, în plus, să-l chinuim pe astronaut. Ar fi fost așa de simplu !... Oftă.

— Cum să vă spun, susținu Eva, încurcată profund, am culeș telefonic aceste date încă de dimineață de la clinică ! Abia am așteptat să vi le arăt ! Cînd mi-a parvenit diagnosticul „iradiat", m-am simțit ca eliberată. Am zburat pînă la dumneavoastră, pentru că știu că împotriva iradierii există atîtea remedii sigure !

— Credința dumitale este lăudabilă ! reluă Juan calm, privind-o și evaluînd-o ca pe o femeie frumoasă. Îi părea rău că trebuia s-o dezamăgească. Poate așa aș fi gîndit și eu, dacă logodnica mea ar fi fost bolnavă. Ipoteza iradierii

a fost și este o pistă pe care noi, medicii, o urmărim zilnic. Dar rămîne, în cele din urmă...

— Deci n-ați putut face nimic ? tresări Eva.

Juan scutură capul cu putere.

— Contoarele ? Nu le-ați sensibilizat ?

— Negativ, asta spun zilnic contoarele noastre ultrasensibile, domnișoară ! Am efectuat diverse experiențe, dar aparatele nu pot sesiza posibila radiație, fiindcă e de natură necunoscută.

Eva rămase în fotoliu, tăcută și părăsită. O atmosferă învăluitoare pluti între ei.

— Aș vrea să vă întreb ceva. E adevărat că astronautul nu s-a îmbolnăvit imediat după zborul pe Helios ? Ați fost în preajma lui, după ce s-a întors din îndepărtata călătorie ?

— Da.

— Obișnuiați să vă faceți confidențe ?

— Desigur !

— Care au fost primele impresii despre Helios ?

Eva oftă.

— Nu sînt prea vesele, doctore, îl preveni ea.

— Totuși, aș dori să mi le relatați !

Eva ascultă vîntul care tremura la ferestre, apoi urmă :

— A coborît din rachetă și era tare fericit ! Lumea l-a înconjurat cu flori, l-a aclamat, nimeni nu știa, nici chiar el, în momentele acelea de exaltare, că acolo, departe, s-a întîmplat o catastrofă, iar el a fost adus de pilotul automat ! Mi-amintesc ca și cum s-ar fi petrecut acum cîteva clipe că, în tumultul acela de voci ce se întretăiau, de muzici și zgomote, cînd mi-a strîns mîna, mi-a șoptit la ureche ca pe-o destăinuire intimă : „Ce frumos e Marte !" Au urmat cuvintele de bun sosit, felicitările patetice, a fost chemat, cum era firesc, să spună cîteva vorbe. Îmi dădeam seama că se pe-

trece ceva cu el ; a păşit aşa, printre oamenii ce formaseră un coridor viu pînă la microfoane şi camerele de luat vederi ale televiziunii.

„Acolo, de unde am sosit, a spus el încet, foarte încet, lumea e frumoasă ! Vă urez să ajungeţi şi voi acolo" Nu pot uita umbra de stranie nedumerire, furişată pe chipul său palid, cînd ceilalţi pronunţau „Helios" şi i se amintea în cuvinte omagiale de performanţa drumului parcurs. Devenea din clipă în clipă mai absorbit, ca şi cum l-ar fi copleşit o îndepărtată osteneală. Pleoapele îi lunecau a somn...

Eva se întrerupse, cu o uitătură surprinzător de gravă, ca şi cum şi-ar fi amintit de ceva. Dinspre parc se desprinse geamătul unei chitare, ca apoi totul să se cufunde într-o adîncă tăcere.

— Esenţialul rămîne acesta, reluă ea dregîndu-şi glasul : Vlad nu înţelegea nimic, nici ce se petrecuse cu el, nici unde zburase, nici de ce nu-şi mai aduce aminte ! Totul, dar absolut totul, i se părea absurd. „Eu ştiu c-am fost pe Marte ! a spus el cu buzele albe, de cum am sosit acasă. Ei vorbesc de Helios ! Asta ar fi în cealaltă galaxie, nu ! ? Pe Helios n-am fost..."

„Pe Marte ai fost acum 5 ani, l-a informat George. Ce e greu de înţeles în asta ? ! Ai zburat pe Helios, dincolo de planeta Omega !" „Nu, nu, nu, nu, nu !" se zbătea el, zdrobit. Era în imposibilitate de a-şi găsi echilibrul, cel puţin în momentul acela. Speram să fie o stare pasageră, o oboseală de moment, după lungul drum parcurs cu o viteză atît de formidabilă. Îl priveam şi-l ascultam, aşa cum vorbea, cu buzele palide, şi nu ne venea să credem că cel din faţa ochilor noştri e Vlad, cunoscut atît de bine de noi. Trăgeam nădejdea că se va îndrepta, va fi totul bine, ca înainte. Şi, totuşi, cînd mi-amintesc cum vorbea... „Parcă aş fi dormit ! Vag, foarte vag, mi-amintesc c-am călătorit spre Marte, dar

a fost de ajuns să aflu că n-a fost așa și imediat totul mi s-a șters din minte ca și cum n-aș fi zburat niciunde !..."

Eva tăcu. Brazde înspumate călătoreau nestingherite pe mare, sub biciuirea vîntului violent. Cerul închis la culoare își tîra norii ale căror burți grele de apă se uneau cu valurile spumegînde.

XXI

Iată că lumina albă, orbitoare, pură, semănînd cu serafica tăcere a zăpezilor, îl orbi. Deschise ochii. Erau fulgerele vii ce țeseau cerul și pămîntul într-o perdea luminoasă. Capul îi era umezit de boarea ușoară a ploii, dar rămăsese totuși înfierbîntat. David, neclintit în spatele său, calcula.

— Ei, murmură el prietenos și limpede, v-ați decis pentru operație ? Totul va dura puțin.

— Nu ! Pe obrazul lui Vlad coborîse pacea. Ceva imaterial îi transfigura privirea. Rosti scurt, în trecere : Viitoarele zboruri heliosiene nu mă interesează, doctore !

Uimirea mută împietri trăsăturile severe ale savantului :

— Ce vă interesează ? Doar soarta dumneavoastră, probabil !

— Nici măcar atît. Nimic ! Știu doar că oamenii nu se vor opri la mine ! Pe nici unul dintre astronauții care se pregătesc la București, Moscova, Chicago, Tokio nu-i va opri un asemenea caz trist ! Am mulți urmași, doctore ! Intru în procentul celor doi la mie, care au avut ghinion. Omenirea va atinge Heliosul și știința va descifra odată și această dispariție a mea.

O vizibilă surescitare la David :

— Nu acceptați...

Un gest de curtoazie elegantă antrenă mîna stîngă a lui Vlad :

— Nu.

Buzele lui David tremurară într-un zîmbet :

— Vă respect hotărîrea, dar ce mi se pare curios este că luați totul ca o propunere ofensatoare !

— Ați ghicit !

— Dar vă faceți o impresie cît se poate de greșită despre mine ! Eu am luptat cu moartea într-un fel al meu, propriu ! Cum n-a mai încercat nici un savant ! Niineni pînă la mine, nici un om !

— Ați învins-o ? vru să știe Vlad și avu senzația că-l prinde pe David la strîmtoare.

— În parte. E drept ! Dar am găsit un mijloc onorabil și onest, prin care viața poate continua !... Celula sintetică din care pot alcătui cele mai fantastice și totuși cele mai reale țesuturi ale complexului organism uman, *bioplastul,* e făurită sub semnul vieții, nu al morții, sub semnul tulburător și viu al acestui continuu miracol ! Am salvat mii și mii de vieți și nu găsesc că ar trebui să fiu tratat și judecat astfel nici măcar în intenții ! Visurile și proiectele mele, în parte astăzi realizate, au fost animate de cele mai generoase sentimente !

Vlad rosti, convingător :

— Nici nu vă închipuiți cît vă respect !

Asta născu totuși în David o reacție atît de copleșitoare, încît deplasîndu-se cît putu spre el, lunecă pe acel drum stingheritor al destăinuirilor.

— Am 65 de ani, și deși trăiesc, sînt mort de mult. Mort sufletește ! Se vede că dumneavoastră aveți o nevoie extraordinară de-a trăi, de-a iubi, de-a avea copii mulți și reușiți, cel puțin pe planul ideilor, dacă acceptați moartea și nu invenția mea imperfectă. Vă asigur că, pentru acest refuz, la rîndu-mi, încerc să vă respect. Mi-ar fi venit destul de greu să vă operez !

Cum David tăcu, Vlad își aminti cuvintele omului de bioplast din bar : „Să mori mort, cum sînt eu, sau să mori viu, cum ești dumneata !“ „Deci, el, Vlad Radu, astronautul român, care a zburat în cealaltă galaxie urmează să moară om ! Viu și drept, în picioare ! Și asta e ceva !“

— Spuneați că sînteți mort de mult, îl readuse Vlad pe vechiul făgaș. Nu înțeleg.

— Ei, bine, substanța mea încă nu este vie, sau e prea puțin vie ca să fie identică cu viața însăși. E o mică diferență între ea și celula vie ! Diferență pe care ați simțit-o și care vă creează repulsie ! O foarte mică diferență, de care eu îmi dau perfect de bine seama, dar sînt în imposibilitate de-a o înlătura. Aici se ascunde mortificarea mea, ca savant, dacă vreți !...

— Sînt sigur că... vru să-l ajute Vlad.

— Da, bioplastul se va desăvîrși ! Nu vom mai deosebi celula sintetică de una naturală. Atunci, omenirea...

David se întoarse un pic. Părea obosit. Oglinzile mării se spărgeau la marginea țărmului. Se vedea asta bine prin fereastra larg deschisă. Capul său frămîntat, mare, cu păr roșu se reflecta pe acel zbucium continuu al apei, asta-i dădea ceva măreț, tragic.

— Cu cît avem mai mult de înlocuit, reluă David făcînd un pas spre Vlad, pentru a salva pe cineva, cu atît înfruntăm mai mari greutăți ! Și regret că vă spun, dar de multe ori pacienții vin la noi prea tîrziu...

— Sper să nu ajung în situația asta.

Îi strînse mîna și închise ușa cu regret. Lumina de afară, violetă și fulgerătoare, îi rănea ochii. Vijelia se înteți pe neașteptate. Marea cu spumele ei albe urla ca o cățea turbată sub biciul aspru al furtunii.

Vlad străbătu Piața Luminii. Era ca un condamnat la moarte, care și-a aflat sentința. Ce urma după asta ? „Să

vină ! Să vină !" își spunea, fără să-i pese. Un pas și încă unul. Se împleticea pe translucidele meduze. Albe, transparente, ușor cartilaginoase, meduzele expirau pe nisipul ud. Furtuna le zvîrlise pe țărm. Era și el o meduză ce avea să moară, ori valul avea să-l zvîrle iar în mare ?... Obosise așteptînd. Ploaia îi cădea torente pe față.

Iată și clinica. Răsuflă adînc și intră. Aprinse lumina.

— Eva !

Se lăsă ud și mut, în îmbrățișarea aceea binefăcătoare. Eva îl îndepărtă puțin și-l privi.

— Arăți bine !

— Mă simt excelent azi-dimineață ! Sînt bucuros c-ai venit ! Am fost la David Jones ! Mi-a propus bioplastizarea ! șopti el și răsuflă adînc.

— Ia prosopul și șterge-te ! Ești ud tot !

Se supuse. Iubea ploaia. Iubea furtuna. Și, aproape fără vrere, făcea o legătură între potopul de afară și sosirea ei. Era poate în asta o credință de străvechi agricultor care i s-a transmis și lui. Credința că o asemenea ploaie aduce recoltă bogată și bucurie...

Ochii Evei se măriseră în penumbră. Era mai frumoasă, așa înspăimîntată.

Zvîrli prosopul direct la locul lui. Fruntea îi era luminată de aspre și orbitoare fulgere. Îi prinse mîna caldă, ce părea că se topește într-a sa, rece.

— Și — o imită el ușor ironic, într-un fel ce-i plăcea ei, ori așa i se păruse lui dintotdeauna — n-am acceptat !

Fața ei se lumină :

— Știam !

— Mai am răgazul de-a mă răzgîndi !

— N-aș crede ! Te găsesc neschimbat, același !...

— Doar puțin mai negru.

Rîse scurt și se duse să se schimbe în camera alăturată.

XXII

Fiecare pas străbătut cu greu în căutarea unei chei care să dezvăluie misterul legat de „hoțul de paratrăsnete" se volatiliza. În urma ultimei viziuni, boala căpătase această denumire.

Juan, sincer înspăimîntat atît de refuzul operației, cît și de incapacitatea sa momentană de a găsi o soluție, făcu apel la serviciile sanitare de pe Pămînt. Acestea, verificînd locuința lui Vlad, nu dădură de nici o urmă de iradiere. Era firesc, mai ales că Pămîntul nu deținea contoare ultrasensibilizate, ca planeta Salve. Același fapt se petrecea și cu nava. Nu fusese atinsă de fantomaticele radiații. Prin urmare, deși coordonatele bolii păreau clar definite, sub acest raport, nu se descoperea însă agentul ei.

Totuși, presupusele radiații, dacă existau cu adevărat, își continuau acțiunea distructivă.

Din aproape în aproape, în mintea lui Juan se limpezi cu o iuțeală chinuitoare această ipoteză, arătîndu-i limpede că el, cu cazul Vlad, se afla cam în aceeași situație ca medicii din secolul XX în fața unor boli incurabile.

Peste puțină vreme, apăsă pe buton și lumina roșie se aprinse în fața videofonului. Iată-l pe gravul și distinsul David Jones apărînd pe ecran, cu fața tulburată.

— Baltimore se află la clinică ! spuse el, cu o nuanță de alarmă în glasul baritonal. I-e rău ! Nu încape îndoială, s-a întîmplat ceva.

— Ce putea să se întîmple ? ! murmură Juan, cu o uimire pe care nu încerca să o ascundă. Cine e Baltimore ?

— Omul de bioplast.

— A ! Pacientul tău !...

— Închipuiește-ți : Baltimore pleacă de la clinică să ia puțin aer ; intră într-un bar și se întîlnește cu „hoțul de paratrăsnete"...

— Nu văd legătura, rosti Juan.

— Așteaptă puțin !... Știi că Vlad a venit la mine ieri după-amiază. A refuzat bioplastul ! A trebuit să-i argumentez că procedează foarte rău, neprimind să fie operat, întrucît evoluția bolii lui n-o să-i aducă în viitor nici o îmbunătățire. Cred că la mijloc este vorba și despre o evidentă repulsie față de bioplast, pe care o întîlnim, de altfel, la toți bolnavii. Cum a plecat Vlad, trec prin clinică, era tocmai ora vizitei. Îl găsesc pe Baltimore cu temperatură, stări de vomă, plîngîndu-se că are fel de fel de viziuni, care mai de care mai aiurite ! L-am întrebat unde a fost. N-a vrut să-mi spună ! Știe că nu prea are voie să bea și... Wermentou ! pufni David. Asta-i trebuie lui în situația de completă supraveghere în care se află ! E necesar să luăm măsuri drastice împotriva consumării unei atari otrăvi pe Salve. E incompatibilă cu tratamentul !... În ceea ce privește stupida iluzie a lui Vlad că s-ar simți bine în urma unui wermentou, ar trebui să ne pună pe gînduri, pentru ca în viitor să n-ajungă în situația de azi a lui Baltimore...

După închiderea videofonului, mintea lui Juan reacționă prompt. Asocia idei neașteptate, uluitoare, ce se cereau explicate cu rapiditate. Sună. Spuse să fie adus Vlad. Voia să-l vadă. Să se convingă singur de ceea ce-i relatase David și nu credea.

Vlad intră aproape surîzător.

Juan îi scrută ochii limpezi. Nu mai ardeau de febră. Arăta liniștit, senin. Se apropie de el și-i oferi loc, reproșîndu-i :

— Am auzit că nu vrei să te lași operat !

— N-am știut că sînt dator să o fac ! accentuă Vlad, cu o doză amară de autoironie.

— Nu ești dator, dar ți s-a explicat, cred, că e unica șansă de salvare ! De ce o refuzi ?

— Eu...

Vlad avu o tresărire violentă, dar și-o reținu cu o stăpînire de sine pe care Juan n-o observase înainte. Asta trăda echilibrul survenit între timp. De unde-l avea ? se întrebă cu uimire Juan. Nu cumva e liniștea dinaintea sfîrșitului ? Dacă presupunerea sa era adevărată, atunci boala lui Vlad evoluase în așa măsură încît... Iată de ce il găsea încă o dată vinovat că refuzase. Să moară și să nu accepte, asta era peste înțelegerea lui.

— Mi-e imposibil să accept ceva ce nu e încă pus la punct ! articulă Vlad, cu demnitate. Și, de altfel, nu găsești, doctore, că bioplastul reprezintă astăzi, o „mică decepție", ca să-i spun așa, în lumea științifică medicală ?

Juan scutură capul cu putere.

— Nu ! Nu găsesc !

Vlad surise îngăduitor.

— Vă admir raporturile de colegialitate ideale. Totuși, nemulțumirea mea, cît și a savanților, cred că survine din eșuarea folosirii substanței bioplastice într-o cantitate mai mare la un pacient inteligent, el însuși inventator, cum este Baltimore. Nu-i așa ?

— O ! Te înșeli ! îl opri Juan, cu o grimasă amară. Baltimore nu e un caz care să răstoarne utilitatea bioplastului pentru menținerea vieții în cazuri de accidente, boli grave, unde e necesară o înlocuire de organe indispensabile. Baltimore e un caz limită. Un soi de barometru, dacă vrei, prin care David studiază zilnic pe de o parte evoluția substanței într-un corp viu asociat cu o mare cantitate de bioplast, pe de altă parte, își desăvîrșește, experimentînd, invenția care l-a făcut atît de vestit. Știi ce-ar însemna

eşuarea „cazului Baltimore" ? Ar însemna prăbuşirea, cel puţin temporară, a unui mare savant.

— Nici eu nu-mi aduc aminte, doctore, spuse Vlad cu oarecare răutate, ce-a fost cu mine pe Helios — şi sînt astronaut. M-am prăbuşit, dar nu mă plîng ! Calea spre Helios deocamdată este închisă, aşa după cum, dacă ar muri Baltimore, calea spre desăvîrşirea bioplastului ar fi închisă. Soarta mea şi-a lui David Jones se apropie, numai că eu ştiu c-o să mor, îngreunînd în felul acesta cercetările în cealaltă galaxie, în vreme ce Baltimore trăieşte şi poate va trăi spre gloria bioplastului...

Juan ocoli fotoliul, exclamînd :

— Deocamdată nu e vorba de moarte, la dumneata ! Arăţi bine şi, în plus, pretinzi că aceasta s-ar datora unui simplu wermentou. Nu ?

— Da, spuse Vlad, s-ar putea ca îmbunătăţirea sănătăţii mele să se datorească acestei băuturi.

Juan pufni într-un rîs molipsitor :

— Bine, dar şi Baltimore a băut ! Şi încă cum !

— Într-adevăr ! certifică Vlad, cu o umbră fulgerătoare de tristeţe în ochi. L-am găsit în bar aproape beat. M-am îndreptat spre el. Voiam să cercetez de ce a făcut asta !

— Păi, vezi ! De ce atunci Baltimore se simte atît de rău şi are o stare ce alarmează medicii ?... Ba, mai mult, m-a pus pe gînduri şi pe mine, deşi n-am, efectiv, nici o legătură cu el. Ce crezi că se petrece ? Totul se datorează numai unui wermentou ?

— Nu ştiu, capitulă Vlad.

Juan păşi îngîndurat spre fereastră. Îşi aprinse o ţigară şi spuse, dînd încet din cap :

— Cauza trebuie s-o căutăm în altă parte.

După ce Vlad părăsi încăperea, Juan se întoarse nervos. Strivi țigara abia aprinsă în scrumiera-scoică. Apăsă butonul videofonului și-l ceru pe David. Nerăbdarea ce o resimțea de la plecarea lui Vlad se cerea elucidată. Ideile îi alergau prin cap cu o viteză halucinantă.

„Dacă este așa ? își spunea el, aproape cu un tremur nervos. Dar nu se poate !“ se cenzura aspru, oprindu-și zborul înfierbîntatei lui imaginații ca să nu-l ducă pe poteci sterpe, amintind de toate experiențele de pînă atunci. „Și totuși, se încuraja iarăși cu ardoare, n-ar trebui încercat ? Într-o boală stranie, într-un moment cînd viața unui pacient e la limita morții, cum putem, ca savanți, să rămînem impasibili ?“

Scurtul monolog interior se purta în fața videofonului pe care tremurau niște linii alambicate, obositoare. David întîrzia, sporind și mai mult surescitarea lui Juan.

În sfîrșit apăru, mahmur. Părul roșu ca o flacără îi cădea în șuvițe neastîmpărate pe fruntea înaltă, conferind figurii lui severe o notă de tinerețe.

— M-ai chemat ?... Știi, dragă Juan, sînt nespus de ocupat cu Baltimore !

— Chiar în acest sens te-am chemat ! surîse Juan. Cum îi merge ?

David duse batista albă la frunte, tamponîndu-și pielea transpirată cu gesturi mici, repetate. Spuse răgușit :

— Foarte rău.

Ochii lui Juan se căscară, surprinși. Sentimentul se transmise cu violență lui David Jones. Dar, spre neașteptata sa mirare, reacția aceasta în loc să-l sîcîie mai mult, îl liniști.

— Hm ! surîse el. Dar de cînd, Juan, ai căpătat deprinderea să te interesezi de starea pacienților mei ?

— De cînd...

— Parcă și acum cîteva minute m-ai întrebat ?

— Într-adevăr, îl întrebase înainte de întrevederea cu Vlad. Obrazul i se crispă într-o așteptare ce nu acceptă răgaz. Urmărit total de ideea ce-o avea în minte și nu găsea prilejul să i-o comunice lui David, repetă :

— Rău ? Spui rău ? și se agăța de întrebare cu o nouă speranță, pe care celălalt n-o înțelegea.

— Din ce în ce mai rău !

Se lăsă o clipă de tăcere. David își oferi ca destindere o scurtă plimbare prin cameră. Pașii săi șovăitori își pierduseră elasticitatea și eleganța de mai înainte. Arătau că David se află într-o situație limită cu Baltimore, de soarta căruia era legată întreaga evoluție a bioplastului.

Juan refuză să reflecteze la toate acestea și exclamă, ardent :

— Ascultă, David, nu cumva Baltimore se plînge c-ar auzi o muzică ce coboară din cer ? O muzică fascinantă, stranie ?

David, deodată surprins, se întoarse, abandonă plimbarea, și-l privi încruntat peste umăr :

— Exact !... Dar de unde știi ?

Juan surîse, abia putîndu-și reține strigătul de biruință :

— Uite ce e, David Jones ! Am o idee ! De asta te-am și chemat. Dacă ne reușește, de data asta am dat lovitura...

XXIII

„Iarăși ?“ se întreba Vlad, plictisit de atîtea experiențe. În definitiv, n-avea ce pierde. Deschise o ușă și intră într-o încăpere de sticlă. Cerul albastru împodobea cupola transparentă cu stele de argint. Noapte. Căzuse noaptea fără să-și dea seama. Se simțea bine, dar pierduse noțiunea timpului.

Dar e barbar ! Aici, pe Salve, nu se poate căpăta nimic, oricît de efemer și iluzoriu, fără să dai. Să cedezi din liniștea, din mica și scurta ta fericire personală, puțină, cîtă ți-a mai rămas : pentru ce ?... O ! nu merită ! Medicii vor veni iarăși în cortegiul lor de halate albe oferindu-ți ser, ecrane cu imagini interesante și zîmbetul, zîmbetul acela calm, impasibil și nesuferit, acompaniind atît de bine rugămintea să fii binevoitor, pentru că e ultima experiență și, fără îndoială, cea mai bună. O, la naiba ! suferea el. Dacă, într-adevăr, coborîse noaptea peste Salve și prins în chip desăvîrșit de beatitudinea și deliciul wermentoului n-o observase pur și simplu ? Se întîmplă atîtea cînd bei !

— Hello, Vlad !

Tresări. Vocea parcă venea dintr-un fund de pivniță. Întoarse capul și străpunse cu privirea noaptea de dincolo de peretele de sticlă. Deodată se dădu doi pași înapoi, ca și cum făptura de vapori l-ar fi amenințat.

Murmură silabisind :

— Bal-ti-more !

— El, în persoană ! Se bucură văzîndu-te și-ți urează sănătate !... Se descoperi, scoțîndu-și pălăria respectuos, apoi o așeză la loc. Urme vagi ale unei boli grave se lăsaseră pe trăsăturile sale adînci. De la o întîlnire la alta, lui Vlad i se păru schimbat. Parcă n-ar mai fi fost Baltimore, ci umbra sa, iluzoria și fantomatica sa umbră.

Vlad se apropie de peretele de sticlă, pentru a se încredința că vederea, ca de atîtea ori, de altfel, nu-i joacă un renghi. Și încă unul din cele mai înspăimîntătoare, în ciuda stării lui bune. Nu. Baltimore se afla acolo, la doi pași de el, separat printr-un perete de sticlă ; ședea în picioare, slab și glacial.

Vlad înaintă și-și sprijini palmele de sticla rece. Avu senzația că celălalt n-aude ; strigă tare :

— Ce cauți aici ?

Baltimore zîmbi incert :

— Vin de la tribunal.

— Care tribunal ?

Baltimore surîse degajat, fermecător și arătă cu degetul în sus, spre stele.

— Ah, exclamă Vlad mișcat, și ?...

Înțelegea că Baltimore se găsea acolo pentru că aflase ceva în legătură cu soarta lui. Intuia în relațiile cu Baltimore începutul unei neașteptate prietenii. Iar din prietenie, Baltimore venise să-l prevină.

— Și ? repetă el, tot mai curios să vadă de ce apăruse Baltimore și ce voia să-i comunice.

— Situația e cam proastă...

— Cît de proastă ?

Baltimore ezita, mișcîndu-și evaziv palma în aer ;

— Destul de... ca să zic așa...

Dar Vlad îl întrerupse cu hotărîre :

— În definitiv, și așa pînă acum n-aveam dreptul să trăiesc. Experiențele. Mă torturau experiențele. Nu puteam să respir puțin, că veneau experiențele. Și de pe urma lor, praful s-a ales. Nu e drept... Sînt un bolnav incurabil, un condamnat la moarte. De ce să mi se fluture zilnic pe la nas speranța unei grațieri ? Nu e drept !... Există totuși o măsură. Și cu bolnavii incurabili ca și cu condamnații la moarte. Să mor e de o mie de ori mai bine decît să trăiesc astfel. Așa nu se mai poate...

Tăcere. Parcă s-ar fi aflat amîndoi pe un platou înalt și dincolo de ei zumzăiau niște aparate, îngînîndu-și respirația cu mișcarea moale a vîntului.

Vlad, bănuitor, făcu cîțiva pași de-a lungul peretelui de sticlă. Șovăi :

— Nu cumva te-au vîrît aici ca să...

Văzu cum Baltimore își oprește un zvîcnet de durere, apăsîndu-și cu mîna dreaptă pieptul. Ochii i se dădură ușor

peste cap, era la un pas de leşin, dar, revenindu-şi, cu un efort supraomenesc, murmură jovial :

— O, taci, mereu eşti suspicios ! Cine te-ar vedea n-ar spune că este vestitul astronaut. Păcat că nu te am cunoscut înainte. Nu se poate să fi fost aşa !

— Nimeni din noi nu poate să ştie cîte schimbări aduce o boală...

— Cu toate astea, continuă Baltimore, de cum te-am zărit în după-amiaza aceea la bar mi-ai fost cît se poate de simpatic. Rîse. Adori wermentoul pe care şi eu îl ador şi, dacă am da crezare ideilor absurde ale metempsihozei, în altă viaţă, tu ai fost o doamnă, iar eu adorabilul ei medalion.

— Ah, Baltimore, rîse cu amărăciune Vlad, încetează ! Eşti vesel pentru că ai băut.

— Şi îţi pare rău ?

— De ce ?

— Pentru că n-ai făcut-o şi tu ?

— Ştii, Baltimore, medicii mi-au interzis băutura, deşi eu...

— Lasă, lasă, îl opri cu un gest hotărît celălalt, deliciul vitezei nu e prea departe de deliciul wermentoului !

Vlad la acest gest brusc uită unde se află, uită cum coborîse cu ascensorul în laborator pentru o nouă experienţă. Şi-şi dădea dreptate să uite, pentru că în faţa lui se afla numai fascinantul, surîzătorul şi, în ciuda suferinţei, veşnic veselul Baltimore. Omul acesta avea darul de-a face dintr-o situaţie tragică o comedie. Şi Vlad o degusta, privindu-l. Doar undeva, spre dreapta, o tainică, dar insistentă încercare de a porni un motor, amintea de scopul coborîrii în laborator.

— Am venit să te întreb, făcu Baltimore, clipind din ochi şăgalnic, ţi-e frică de moarte ?

— Nu pentru asta ai venit.

— Îţi jur !

— Repet : ce cauţi aici ?

Baltimore urmărea un gînd al său. Coborî pleoapele peste ochii arzînd ; şopti :

— Nu mă întreba ce caut, ţi-am cercetat viaţa !...

Celălalt îngăimă, stupefiat :

— Mi-ai cercetat viaţa ? De ce ?

— Dar, dragul meu, cum poţi fi prieten cu cineva fără să-l cunoşti ? Şi eu vreau să fiu prieten cu tine, deşi, mă scuzi, încă nu ţi-am obţinut acordul !

— Continuă, te rog ! îl îndemnă Vlad, mişcat de această certă dovadă de simpatie.

— Deci, cercetîndu-ţi viaţa, reluă el, şi, mai ales, ultimele evenimente de pe această planetă, am aflat că un copil, întîlnit întîmplător, auzind că-ţi vei pierde umbra — reprezentare metaforică a morţii — ţi-a oferit-o pe-a sa. Divină şi sfîntă naivitate ! E adevărat ?

— Da.

— Deci, fiindu-ţi frică de moarte, am venit să ţi-o risipesc. Iată de ce sînt aici !

— Tu ? exclamă Vlad, stupefiat.

— Da, eu ! certifică Baltimore, cu aceeaşi încreţire incertă a buzelor.

— Cum ?

— Foarte simplu. Frica de moarte este o frică animalică. Trebuie s-o înăbuşim. Se tem de moarte numai cei care cred în viaţa viitoare şi tremură pentru păcatele lor pămînteşti. Ori tu, mai întîi neîntîlnind nici un Dumnezeu în lungul zbor spre Helios, n-ai cum să fii credincios ! În al doilea rînd, ce păcate ai avut ? Ai fost prea îndrăzneţ ! Asta-i tot.

Ochii lui Vlad ardeau. Îl cuprinse o frică neagră şi apăsătoare. Iar frica deveni tot mai chinuitoare, cînd înţelese că nu e vorba numai de-o discuţie amicală cu Baltimore, ci de-o chestiune cu mult mai gravă.

— E o experiență ? vru să știe astronautul, iritat. Ce cauți tu în această experiență ?

Baltimore tăcea ca prins asupra unui fapt nepermis. Și, cum Vlad nu-l slăbea din chinga întrebării sale, Baltimore se străduí să găsească o ieșire. N-o găsi.

— De ce ești aici ? reluă cu insistență celălalt, sperînd să primească răspunsul.

Prea tîrziu. Mina lui Baltimore se schimbă. Licărirea de sub pleoape se transformă deodată într-o hotărîre smintită de a înțepeni acolo, de a rămîne împietrit într-o durere atroce și de neînțeles.

— Baltimore, ce-mi ascunzi ?

Lui Baltimore i se paralizase graiul și chiar respirația. Așa cum ședea nemișcat, într-o continuă durere cu pleoapele închise peste ochii mari, tăcînd, părea un preot budist care, îmboldit de fanatismul unei idei generoase, își dăduse foc singur într-o piață publică. Numai flăcările nu se zăreau, cuprinzîndu-i demonic urechile, bărbia și părul, încolo părea că trece prin aceeași suferință răspîndită adînc pe piele, în mușchi și în oase.

Un curent de unde invizibile își începuse dansul intermitent. Aparatele din depărtare huruiau aprig în timpane, gata să le spargă. Vlad se răcorea sub palele acestui curent, în vreme ce Baltimore trăia oroarea.

Cînd pleoapele i se ridicară ca două cortine grele, i se păru că dincolo de ele se deschid în fața sa ascunzișurile sufletului. Un suflet foarte singuratic, care niciodată, de la accidentul de pe Lună, n-avea să mai lepede masca. Și de cîte ori se prefăcea el că o leapădă, amuzîndu-se ! Rosti :

— Tu nu știi ce simți cînd te arunci în valuri și e iarnă ? Frigul te pătrunde pînă în măduva oaselor. Zîmbea sec. E însăși încătușarea morții, dar dacă ai răbdare, ce plăcute senzații te așteaptă după... Totul e o chestiune de răbdare !

Surîse, dar conturul tremurător al gurii îi deveni sever și dur. Își aruncă ochii în direcția cupolei, spre cerul plumburiu.

— Baltimore ! țipă Vlad, văzîndu-l cum lunecă lin și de aceea înspăimîntător, de-a lungul peretelui transparent. Furia îi copleșise calmul. Opriți ! Opriți ! răcnea el și, în același timp, nu contenea să bată înnebunit cu pumnii strînși în sticla dură și rece.

— De ce ai făcut-o ? Pentru ce ? Înțelege că nu vreau să suferi pentru mine ! Nu vreau !

Baltimore, căzut în genunchi, încercă efortul extraordinar de-a se ridica. Mîinile, ca două aripi frînte, tăiau aerul cu frenezie. Reuși.

Împietri din nou în picioare, în poziția aceea nemișcată, gata de a suporta stoic durerea. Descleștîndu-și buzele antrenate de un scurt frison, bolborosi :

— Și cînd te gîndești că oamenii numesc asta prietenie !...

Astronautul privi în jos, către mîini. În ciuda nopții, le găsi albe. Oare ?... Începu să-și relaxeze trupul ca într-o tardivă, dar dureros de așteptată redescoperire. Porni să alerge orbește. Se izbi cu fruntea de ceva năprasnic : peretele de sticlă. Dar nu simți durerea. Îl uitase și pe Baltimore. O beatitudine coborîse asupra lui ca și cum ar fi primit o veste extraordinară care echivala cu speranța de-a fi vindecat. Lunecă pe dușumea. Leșinase.

Lumina se aprinse. Halatele albe se apropiau, fură deschise nenumărate uși de sticlă. Savanții se aflau acolo, lîngă ei. Baltimore recita :

„Mor, Horațio...
Otrava simt că-mi copleșește mintea,
Și nu voi ști nimic din Englitera.
Dar văd pe tronul Danemarcei, iată,
Pe Fortinbras (arată spre Vlad). Murind, sînt pentru el.

Să-i spui cam tot ce s-a-ntîmplat de-am fost
Adus aici. Iar restul e tăcere...

Medicii surîseră, unii din ei amintidu-şi că Baltimore a fost actor amator şi că avusese succes în Hamlet. Apoi acesta ridică faţa de la duşumea. Răcni :

— Ei, David, unde-i marşul de înmormîntare ? Unde-s trupele, onorul ? Şi mai ales sîngele, otrava unde-i ? Unde-s Laertes, mama, regele şi primul ambasador ? Vreau să aud bubuitul de artilerie din final, în vreme ce veţi ridica şi duce din scenă leşurile acestea (arată către sine şi Vlad), căci se cade în război, acest măcel, dar nu pe Salve. Întorcîndu-se către medici : Porniţi şi oastea cuceritorilor de noi galaxii să tragă. Aud de acum bubuiturile ! Aud cîntece şi corul ! Ce melodie e aceasta, coborînd din cer ?...

Juan se apropie de David, alarmat :

— David, ia-l pe Baltimore de aici şi pregăteşte-l de operaţie !

— Ascultă, se adresă David lui Juan, nu cumva a fost prea mult pentru Baltimore ? E pacientul meu şi nu vreau să-l pierd ! Cred că nu de asta îmi aminteai să-l operez.

— Vezi, David, în ipoteza actuală poate i-ar trebui lui Baltimore un bioplast nou, proaspăt, fără balastul radioactiv, dacă se poate spune, aşa de după experienţă.

— Bine, dar ăsta nu-i nici un motiv... începu David să se neliniştească.

În aceeaşi clipă, Juvanca coborî nerăbdător cele trei trepte care-l separau de cei doi şi întrebă :

— Nu continuăm ?

— Chiar asta discutam cu David. Dacă Baltimore şi-a dat consimţămîntul, asta nu înseamnă să-l ucidem. O experienţă rămîne o experienţă, chiar dacă noi ne imaginăm

că-i reuşită. În ultimă instanţă Baltimore e cazul cel mai interesant al lui David şi...

Retras în faţa aparaturii complicate, Juvanca înţelese, şi continuă să dea de firul sinusoidelor, liniilor şi cifrelor presărate cu semne algebrice ce dispăreau înecate în noaptea ecranelor mari. Pasionanta urmărire a rezultatelor ce izvorau din aparate îi atesta revelaţia unei schimbări.

Juvanca se roti pe scaun, coborî în fugă treptele şi puse în palma lui Juan o peliculă de film. Zise :

— Iată situaţia celulei vii !

— Perfect ! triumfă spaniolul, aruncîndu-şi ochii pe o cifră.

David intuise. Nu se mai osteni să se uite pe acel mic document rezumativ, care pentru el, neobişnuit cu asemenea aparate, nu însemna mare lucru. Întrebă :

— Ce soartă îl aşteaptă, în continuare, pe astronaut ?

— Trag nădejdea, reluă Juan, că organismul lui va desăvîrşi el însuşi vindecarea definitivă. Radiaţiile heliosiene au fost absorbite de bioplast.

Juvanca interveni :

— Şi eu gîndesc aşa.

David întinse mîna, cu o anume epuizare nervoasă zugrăvită limpede pe trăsăturile lui reci :

— Oricum, te felicit, Juan, pentru intuiţia ta ! Nu-ţi spun vorbe mari. N-ai lăsat să-ţi scape nimic în evoluţia acestei boli stranii. Ai urmărit-o asidiu, cu pasiunea vînătorului ce se pierde în desişul junglei pentru a-şi descărca arma într-un vînat ales. Şi cînd te gîndeşti că totul s-a limpezit dintr-un simplu wermentou !...

— Nu, David, rosti spaniolul modest, nu un wermentou este la mijloc ! Închipuieşte-ţi ce m-aş fi făcut cu un caz ca Vlad, dacă n-ai fi fost tu şi bioplastul creat de tine !

— Celula sintetică s-a dovedit mai interesantă decît cea vie ! interveni Juvanca, prompt.

— Numai în cazul nostru ! limită spaniolul, însoțindu-și replica cu un gest al mîinii drepte.

— Oare ? puse sub semnul îndoielii întreaga experiență David.

— Aparatele certifică ! exclamă Juvanca. Avea sentimentul net că ei toți sînt la capătul cercetărilor. Aparatele ! mai repetă el. Nu, noi !

— Ce spun aparatele ? se făcu David că nu înțelege.

— Atestă calitățile nebănuite ale bioplastului ! Ale invenției dumneavoastră ? De n-ar fi fost zborul spre Helios și Vlad care să fi străbătut acest drum, n-am fi fost în stare, astăzi, să constatăm calitățile nebănuite ale bioplastului. El s-a dovedit util în vindecarea maladiei provocata de acea radiație necunoscută, la o depărtare fabuloasă de planeta noastră !

— A ! Englezul pufăi din pipă, sceptic. Pînă și norii de fum cenușiu se împrăștiau în văzduh plictisiți.

— David, interveni Juan, înțeleg cauza neîncrederii tale. E timpul să-i pui capăt. Ne așteaptă de acum un drum lung pînă la a descoperi taina bioplastului. E un lucru al naibii de greu, dar e altceva ! Îmbucurătoare rămîne constatarea că Vlad e vindecat și drumul spre Helios e deschis !

Asistenții medicali în halate albe se apropiară. Pe fața lui David trecu o umbră. Juan șovăi. Buzele lui se mișcară și, deși nu rostiră nici un cuvînt, îi porunci din ochi lui David să se ducă în ajutorul nefericitului Baltimore. Să nu mai întîrzie.

Juvanca interveni cu o voce scăzută :

— Despre toate astea vom vorbi altă dată în amănunțime ! Acum e rîndul lui Baltimore ! Să-l operăm urgent, pînă nu e prea tîrziu, iar asta numai dumneavoastră o puteți face, dumneavoastră care vă pricepeți atît de bine la bioplast.

Englezul ridică din umeri nesigur. Juca totul pe ultima carte :

— Şi dacă n-o să izbutesc ?

— Atunci vom încerca noi ! se învoi Juan. Vom repeta experienţa de mai înainte, introducînd în locul lui Vlad un alt element ce va rămîne să-l găsim. Greu, dar îl vom descoperi, sînt sigur. Sper ca mintea noastră înfierbîntată în cercetări să nu ne joace tocmai acum o festă în vindecarea lui Baltimore de urmările radiaţiei heliosiene.

— Şi eu sper ! spuse David încet, în vreme ce ieşea pe uşă şi învăluia marea cu ochii lui reci. Da. Îl aştepta o nouă şi foarte grea operaţie.

XXIV

În sfîrşit, soarele sfîşie norii şi mîngîie natura înviorată după furtună. O rază se strecoară pe chipul lui blînd. Se întorcea dintr-un întuneric deplin, ca dintr-o tăcere umedă. Venea lin, plutind pe un nor de beznă ; se reîntorcea din moarte. Dar nu putea spune şi nici nu-şi mai amintea culoarea morţii, ambianţa ei, dialogurile purtate cu atîtea personaje reale sau imaginare. Firicelul de viaţă ce abia mai pîlpîia palid, împingînd spre inimă o energie la început plapîndă, apoi din ce în ce mai intensă, estompa aceste amintiri. Viaţa era mai puternică. Ea biruia. Cu o tremurare dureroasă, pleoapele se întredeschiseră. Umbre viorii alternate de lumini jucau. Desprinse treptat imaginea Evei, aflată la căpătîiul patului, în picioare. Îl privea calmă. La doi paşi de ea, masiv, emoţionat şi aproape ţinîndu-şi respiraţia, amicul său George, cu îngrijorarea neştearsă încă de pe trăsăturile mari.

Convalescentul izbuti cu greu să-şi mişte mîna. Încercă efortul vizibil de a-şi descleşta limba în gură, şoptind :

— Tră-i-esc !

Eva se aplecă într-un fel care lui i se păru duios :

— Te mai îndoiești ?

Ochii lui mari se deschiseră și mai tare ; reuși să întrebe :

— Sînt operat ? În bioplast ?

Un irezistibil hohot de rîs izbucni din colțul unde se găsea Juan. Rîsul contagios cuprinse pe Eva, pe George și pe toți medicii care se aflau în jur. Vlad strînse într-o scurtă și fulgerătoare recunoștință mută mîna Evei și-a lui Juan, aflați de o parte și de alta a patului, îmbrățișă cu privirea pe David și privirile lui se pierdură mai departe, pe fereastră, unde un cîrd de rațe sălbatice vîsleau în văzduh, pregătindu-se să ierneze mai spre sud.

Vlad se afla din nou în fața aparatului sub formă de cameră, despărțită prin acel cunoscut perete de sticlă, unde se făcuse ultima experiență. Intenționa să-l vadă pe Baltimore înainte de-a intra la operație. Pacientul sosi tîrziu, adus de un furgonet electric ale cărui roți scîrțîiau supărător.

Picioarele lui Baltimore atinseră podeaua cu un tremur. Se mișca greu, părul îi era răvășit pe tîmple, respira cu intermitență.

Mișcat, Vlad se apropie de el. Știa că peste numai cîteva clipe Baltimore va intra în acel dispozitiv. Acolo nu mai avea ce căuta. Medicina și experiența științifică îl absolviseră pe el, dar nu și pe Baltimore. Nevinovat, Baltimore trebuia să sufere. Ar fi împărțit cu drag durerea pe din două, dar acum era prea tîrziu, nu se mai putea.

Baltimore înclină capul pe umăr și-i șopti în mare taină, la ureche, înfiorîndu-l :

— Aud razele cîntătoare ! Razele... Înțelegi ?

Abia în clipa aceea, Vlad înțelese marele secret al vindecării sale definitive. Cu o lacrimă zgîrcită izvorîtă din colțul ochilor albaștri, îl urmări pe Baltimore cum urca greoi, cu pași șovăitori, în dispozitiv și-n adîncul inimii fu lovit de prețul dureros al acestei vindecări.

Înălță mîna și-o flutură către Baltimore. Primi un răspuns scurt. Zgomotul valurilor mării izbite de dig fu înghițit de zumzetul binecunoscut al aparatelor puse în funcțiune.